

Yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 36 - SAYI: 402 - MART-NİSAN 2023

HATAYA KAZANDIRILAN
**KONYA KONTEYNER KENTİN
BİRİNCİ ETABININ AÇILIŞI YAPILDI**

KONYA TİCARET ODASI
MECLİSİ'NDE **"İŞ DÜNYASI KONUT
SEFERBERLİĞİ"** KONUŞULDU

SEKTÖREL DEĞERLENDİRMELER
"2022 DEĞERLENDİRMESİ,
2023 BEKLENTİLERİ"

KONTROLDEN ÇIKAN **KONUT
KİRALARI VE DÜNYADA
UYGULANAN KİRA KONTROL
YÖNTEMLERİ**

DÜNYA TARIM SEKTÖRÜ
KONYA TARIM FUARINDA BULUŞTU

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
GÜVENCESİYLE

PİLOTLUK HAYALİNİ
ERTELEME!

PPL

ATPL TEORİK EĞİTİMİ

PIC

NVFR

IR

CPL

ME

FI

UPRT

EXAMINER

UPL

**Avantajlı ön kayıt fiyatlarımız
hakkında bilgi almak için**

Lütfen iletişime geçiniz! >

Bizlerden haberdar olmak için
karatayaero

Daha fazlası için ziyaret edin
karatay.aero

Daha fazlası için arayın
0.539 854 27 09

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
Havacılık ve Eğitimi İktisadi İşletmesi

MESLEKİ EĞİTİMLER

SERTİFİKA PROGRAMLARI

BİLİŞİM EĞİTİMLERİ

SAĞLIK EĞİTİMLERİ

KİŞİSEL GELİŞİM EĞİTİMLERİ

KURSLAR

PROJE VE DANIŞMANLIK

**KARSEM'DE
DAİMA SİZE UYGUN
BİR EĞİTİM VARDIR!**

332 221 72 54 www.karsem.com.tr

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM**
Sürekli Eğitim Merkezi

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

Üyelerimizin ve Konyalı hayırseverlerimizin katkılarıyla Hatay'da yapımını gerçekleştirdiğimiz Konya Konteyner Kent 1. Etap'ta depremzedelerimiz yaşamlarına başladı. Büyükşehir Belediyesi, Meram, Karatay ve Selçuklu Belediyeleri ile Konya Ticaret Odası, Sanayi Odası ve Ticaret Borsası'yla birlikte kurulan Konya Konteyner Kent 1. Etap'ta depremzedelerimiz için örnek bir yaşam alanı oluşturuldu.

448 konteynerimizde 1445 vatandaşımız burada yaşamlarına başlamış oldular. Onların yaşam alanlarıyla birlikte çamaşırhanesinden berberine, marketinden okuluna, camisinden sağlık kabine kadar birçok hizmeti burada depremzedelerimizin hizmetine sunacağız. İkinci etap konteyner kentin de tamamlanmasıyla 1.000 konteynerlik bir yaşam alanını Konyalılar olarak oluşturmuş olacağız.

Depremi etkilediği 11 şehre yönelik yapılacak en önemli yardım kalıcı konutların bir yılda teslim edilmesine katkıda bulunmak olacaktır.

Yürekerimizi yakan acıları bir nebze olsun dindirebilmek için, yaralarımızı birlikte sarmaya, depremden etkilenen şehirlerimizi tekrar ayağa kaldırmak için çalışmaya devam edeceğiz. Bölge halkının şehirlerini terk etmeden yaşamasını sağlamak en büyük önceliğimizdir.

Bölgedeki ticaretin başlaması ve sanayide çarkların dönmesi amacıyla devletin ve iş dünyasının çalışmaları ile birlikte; bölge halkının kalıcı barınma ihtiyacını karşılamak da büyük önem taşımaktadır.

Bu anlamda, deprem bölgesine yönelik TOBB öncülüğünde başlatılan kalıcı konut seferberliğine Konya iş dünyası olarak tam destek veriyoruz. Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası ve Konya Ticaret Borsası ile 13 ilçe oda ve borsamızla Konya İş Dünyası Kalıcı Konut Seferberliği'ni yürütüyoruz.

Depremi ilk gününden itibaren üyelerimizle nasıl sıkı bir çalışma ve yardımlaşma ortaya koyduysak, şimdi de bunu konut yardımında gerçekleştirmeyi amaçlıyoruz.

Bu vesile ile sanayicisi, tüccarı, çiftçisi, esnafı, memuru, çalışanı ile yediden yetmişe tüm Konyalı hayırsever hemşerilerimizi de "El Verin Ev Yapalım" kampanyamıza destek olmaya davet ediyorum.

TOKİ modelinin esas alınacağı evler 105 metrekare büyüklüğünde ve 3+1 olarak inşa edilecek. Her blokta 20 daire bulunacak ve inşaatın bitiminde depremzedelere kura ile teslim edilecek.

Bir daire yaklaşık 1,5 milyon liraya mal olacak. İsteyen bir daire bedeli, dileyen de bir metrekarelik inşaat bedeli bağışlayabilecek. Yani her üyemiz, bütçesinin elverdiği oranda bir katkıda bulunabilecek. Ne alt limit ne üst limit var.

Bir mahallenin, bir sitenin, bir bloğun ya da bir dairenin bedelini bağışlaması ve arzu etmesi halinde, o mahalle ya da siteye bağışçımızın istediği isim verilebilecek. Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu'ndan alınan görüşe göre üyelerimiz zekâtlarını da hesaplarımıza yatırabilirler. Ayrıca, bağış tutarının tamamı vergi matrahından düşürülebilecektir.

Üyelerimizin bu amaçla yapacakları yardımlar Odamız tarafından TOBB'un açtığı hesaplara devredilecek. TOBB'da toplanan bütçe de doğrudan konut yapımının finansmanında kullanılacak. Kampanyada üyelerimiz ve hayırseverlerimiz bağışlarını 1 Temmuz 2023'e kadar yapabilecekler.

İnanıyoruz ki, Konyalı hemşerilerimiz her zamanki fedakârlıkları ile deprem bölgemizin yaralarının sarılmasına en güçlü şekilde destek vermeyi sürdürecektir.

...

19. Konya Tarım Fuarı'mızı 14 - 18 Mart 2023 tarihleri arasında Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezi'nde gerçekleştirdik. Fuar Merkezimiz tarım ve tarım mekanizasyonu sektörünün dünya çapında buluşmasına bir kez daha ev sahipliği yaptı.

6 hol, fuaye alanı ve açık alan olmak üzere toplam 100 bin metrekare sergi alanında gerçekleştirilen Konya Tarım Fuarı'na 20 ülkeden 474 firma katılarak stant açtı. Tarım Fuarı'mızı 5 günde 83 farklı ülke ve Türkiye'nin 81 ilinden 235 bin 195 ziyaretçi gezdi. Türkiye'nin en büyük, Avrupa ve Asya'nın da her yıl düzenlenen en büyük tarım fuarı olan Konya Tarım Fuarı bu sene de tüm dünyadan sektör temsilcilerini bir araya getirmiştir.

Konya Tarım Fuarı'nda 1,5 milyar TL'nin üzerinde sıcak satış yapılmıştır. Bu rakam fuarın katılımcı firmalara sağladığı katkıyı göstermektedir. Aynı zamanda fuar süresince kurulan iş bağlantıları başta tarım makineleri olmak üzere, sektörün üretim kapasitesini, yurt içi ticaretini ve yıllık ihracatını da artıran bir etkidir.

Fuarımız yurt içinden ve yurt dışından katılan firma temsilcileri ve ziyaretçileri ile Konya ekonomisine de büyük katkı sağlamıştır. Konaklama, yeme-içme sektörü ile birlikte hizmetler sektörümüzün tamamına fuar süresince büyük bir canlılık gelmektedir. Bu açılardan değerlendirdiğimizde bu sene de katılımcı firma ve ziyaretçi sayısı Konya'nın yıl içindeki en büyük etkinliği olan fuarımızın şehrimiz ve sektörlerimiz açısından verimli geçmiştir. Düzenleyici kurum ve kuruluşlarımıza, katılımcı firmalarımıza ve tüm ziyaretçilerimize Türkiye'nin en büyük tarım fuarına katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Yardımcısı

YIL: 36 • SAYI: 402
MART-NİSAN 2023

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ
M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM
ÇİZGİ MEDYA
Mehmet ÇAKIR
cizgimedyakonya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-ÇİLT
Anadolu Ofset - İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 - Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) - 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 51489

DAĞITIM
KONYA PTT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
Vatan Cad. No: 3 - Selçuklu/KONYA
Tel: 0332 238 49 60 - Faks: 0332 236 17 75
E-mail: konya-pazarlama@ptt.gov.tr

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli

İki ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir.
Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir. Dergimizde
yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlanmasın
iade edilmez.

Basım Tarihi: Mayıs/2023

YAYIN KURULU

Mustafa KARAMERCAN
Teoman YILMAZ
Arif AYYILDIZ
Sami DOYRAN
Hüseyin CEYLAN

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 - Faks: 0332 353 05 46

**BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ**

Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Mehmet ÇELİK
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ
Prof. Dr. İsmail KIVRIM
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI
Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERGUN
Dr. Öğr. Üyesi Şerife Özkan NESİMİOĞLU

MART-NİSAN

**DÜNYA TARIM SEKTÖRÜ
KONYA TARIM FUARI'NDA BULUŞTU**

06

08

**HATAY'A KAZANDIRILAN KONYA
KONTEYNER KENTİN BİRİNCİ
ETABININ AÇILIŞI YAPILDI**

**TOBB, 1 MİLYAR LİRA
DESTEKLE DEPREM
BÖLGESİ İÇİN KONUT
SEFERBERLİĞİ BAŞLATTI**

10

**"TÜM KONYA'YI
KAMPANYAMIZA
DESTEK OLMAYA
DAVET EDİYORUZ"**

12

İÇİNDEKİLER

**KONYA TİCARET ODASI
MECLİSİ'NDE "İŞ DÜNYASI KONUT
SEFERBERLİĞİ" KONUŞULDU**

14

16

**KONYA 3. ENERJİ
FUARI'NA EV
SAHİPLİĞİ YAPTI**

**KONTROLDEN
ÇIKAN KONUT
KİRALARI**

28

30

**TÜRKİYE GELİR VE
YAŞAM KOŞULLARI
ARAŞTIRMASI**

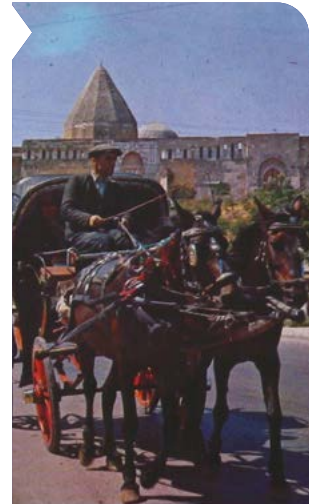
33

**SEKTÖREL
DEĞERLENDİRMELER**
"2022 Değerlendirmesi,
2023 Beklentileri"

**GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE
KONYA'DA KULLANILAN
ULAŞIM ARAÇLARI VE
TOPLU TAŞIMACILIK TARİHİ**

56

DÜNYA TARIM SEKTÖRÜ KONYA TARIM FUARI'NDA BULUŞTU

Türkiye'nin en büyük, dünyanın ise sayılı fuarları arasında gösterilen Konya Tarım Fuarı, on dokuzuncu kez dünya tarım sektörünü bir araya getirdi. 19. Konya Tarım Fuarı, 235 bin 195 ziyaretçiye ev sahipliği yaptı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Tarım Fuarı'nın Konya'nın yıl içinde en fazla ziyaretçi çeken etkinliği olduğunu ifade ederek, beş gün boyunca yapılan ticaretle birlikte fuarın Konya ekonomisine büyük katkı sağladığını söyledi. Konya Ticaret Odası Uluslararası Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilen 19. Konya Tarım Fuarı tamamlandı. 6 hol, fuaye alanı ve açık alan olmak üzere toplam 100 bin metrekare sergi alanında gerçekleştirilen fuara 20 ülkeden 474 firma katıldı. Konya Tarım Fuarı 83 farklı ülke ve Türkiye'nin 81 ilinden 235 bin 195 ziyaretçiye ev sahipliği yaptı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, katılımcı firma ve ziyaretçi sayısı ile Konya'nın yıl içindeki en büyük etkinliği olan Konya Tarım Fuarı'nın beş gün boyunca fuar merkezinde yapılan ticaret ve Konya ekonomisine sağladığı katkı açısından son derece verimli geçtiğini ifade etti. Başkan Öztürk, "Türkiye'nin en büyük, Avrupa ve Asya'nın da her yıl düzenlenen en büyük tarım fuarı olan Konya Tarım Fuarı bu sene de tüm dünyadan sektör temsilcilerini

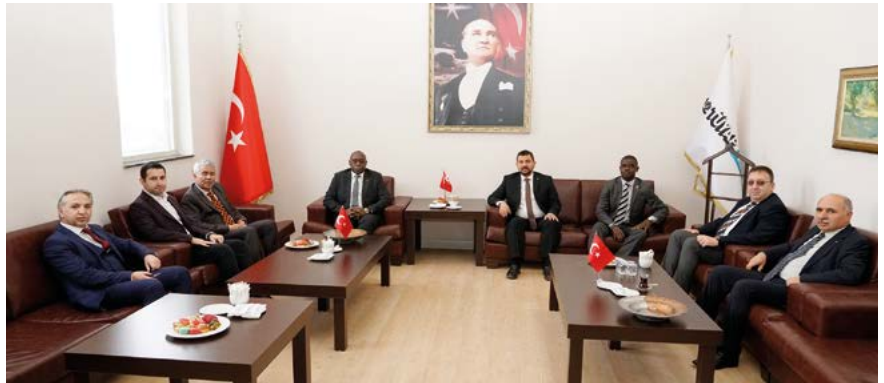

bir araya getirmiştir. Fuarımız ülkemizin 81 ilinden ve 83 farklı ülkeden 235 bin 195 ziyaretçiye ev sahipliği yapmıştır. Dünya'nın beş kıtasından gelen ziyaretçilerle fuarımız, 20 ülkeden katılan 474 firmanın ticaretlerini artırma imkânı sağlamıştır. Fuar süresinde 1,5 milyar TL'nin üzerinde sıcak satış yapılmıştır. Bu rakam fuarın katılımcı firmalara sağladığı katkıyı göstermektedir. Aynı zamanda fuar süresince kurulan iş bağlantıları başta tarım makineleri olmak üzere, sektörün üretim kapasitesini, yurt içi ticaretini ve yıllık ihracatını da artıran bir etkidir. Fuarımız yurt içinden ve yurt dışından katılan firma temsilcileri ve ziyaretçileri ile Konya ekonomisine de büyük katkı sağlamıştır. Konaklama, yeme-içme sektörü ile birlikte hizmetler sektörümüzün tamamına fuar süresince büyük bir canlılık gelmektedir. Bu açılardan değerlendirdiğimizde bu sene de fuarımızın şehrimiz ve sektörlerimiz açısından verimli geçtiğini görmekteyiz" dedi. Öztürk, "Düzenleyici kurum ve kuruluşlarımıza, katılımcı firmalarımıza ve tüm ziyaretçilerimize Türkiye'nin en büyük tarım fuarına katkılarından dolayı teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı.

KONYA PROTOKOLÜ FUARI ZİYARET ETTİ

Konya Valisi Vahdettin Özkan, Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik, Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca, Mersin Belediye Başkanı Mustafa Kavuş, Sel-

çuklu Belediye Başkanı Ahmet Pekyatırmacı ile birlikte ilk gününde Konya Tarım Fuarı'nı gezerek stant açan firmaları ziyaret etti. Kenya Büyükelçisi, Tanzanya Büyükelçisi, Kamerun Büyükelçisi, Demokratik Kongo Büyükelçisi, Uganda Büyükelçisi, Filistin Jenin Ticaret Odası Başkanı ve heyeti, Almanya Gıda ve Tarım Müsteşarı, Tunus İşadamları Derneği heyeti KTO Uluslararası Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilen 19. Konya Tarım Fuarı'nı ziyaret ederek KTO Yönetim

Kurulu ile bir araya geldi.

19. Konya Tarım Fuarı'na katılmak için Konya'da bulunan Filistin Jenin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Duğan Abu Baker ve beraberindeki heyet Konya Ticaret Odası başkanı Selçuk Öztürk'ü ziyaret etti.

Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fahrettin Doğru ve Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş, Konya Tarım Fuarı için Konya'da bulunan Uganda Büyükelçisi ve beraberindeki heyeti Odamızda misafir ettiler.

HATAY'A KAZANDIRILAN KONYA KONTEYNER KENTİN BİRİNCİ ETABININ AÇILIŞI YAPILDI

Konya Büyükşehir Belediyesi ile Karatay, Meram ve Selçuklu belediyeleri, Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası ve Konya Ticaret Borsası tarafından Hatay'a kazandırılan Konya Konteyner Kent'in 1. etabı düzenlenen iftar programıyla açıldı. İftar programı öncesinde Konya Ticaret Odası başkanı Selçuk Öztürk, konteynerleri ziyaret ederek Hataylı çocuklara bayramlık hediye etti.

Açılıшта konuşan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Ülkemiz çok büyük bir felaketle karşı karşıya kaldı. Ancak hem Hatay'ın gerçek sahipleri olan sizler hem tüm Türkiye, Cumhurbaşkanımız, bakanlarımız herkes gerçekten olağanüstü bir gayretle bu durumu ortadan kaldırmak için çalıştı. Bizler de Konya Büyükşehir Belediyemizin öncülüğüne konteyner kent yapmaya karar verdik. Elhamdülillah birisi bitti inşallah bayrama da ikincisi bitecek. Tabi ki bundan sonra bizlerin görevi devam edecek. Ülke olarak Hatay'ı ve tüm deprem bölgelerini eski günlerine getirebilmek için üzerimize ne düşerse yapmaya devam edeceğiz" ifadelerini kullandı.

Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik, "Yüzyılın felaketinde biz Konyalı iş adamları olarak ilk başta gıdayla başladık sonra konteyner kent ve şu anda da kalıcı konutlar için çalışmalar yapıyoruz. Bu mübarek günlerde bir daha böyle afet vermemesi için Cenab-ı Allah'a yalvarıyorum. Depremde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Kalanlara da sağlık, sıhhat diliyorum. Tekrar geçmiş olsun" diye konuştu.

Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen, asrın felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar, geride kalanlara da sabır dileyerek, "İnşallah bugünler de geçecek. Sabır, güç ve kuvvetle bu işler tekrar eski haline dönecektir. Çünkü güçlü bir devletimiz var. Güçlü bir irademiz var. Bu irade çerçevesinde inşallah hep birlikte eski düzene dönmeye çalışılacak. Tekrar geçmiş olsun" dedi.

Meram Belediye Başkanı Mustafa Kavuş, "Öncelikle geçmiş olsun. Kayıplarımız var. Mekânları cennet olsun. Bu mübarek günde edilen dualar umarız ki Rabbim hepsini kabul eder. İnşallah Rabbim onları kendi yanında Peygamberlerimizle, şehitlerimizle, en sevdiği kulları arasında misafir etsin. İnşallah çadırlardan, konteynerlere, konteynerlerden da kalıcı konutlara da en yakın zamanda kavuşmayı nasip etsin"

Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca, depremin yaşandığı ilk günden itibaren Konya'nın her zaman Hatay'ın yanında olduğunu hatırlatarak, "İnşallah bu acılar dininceye kadar, normalleşinceye kadar da buradan ayrılmayacağız. Bugün konteyner kentimizin birinci etabın açılışında birlikte aynı sofraya oturuyoruz. Artık bir ayağımız Hatay'da oldu. Tüm belediye başkanlarımızla, odalarımızla, STK'larımızla, kamu kurum ve kuruluşlarımızla birlikte Hatay ayağa kalkıncaya kadar burada olmaya devam edeceğiz. Acılarınız, acılarımızdır" ifadesine yer verdi.

Selçuklu Belediye Başkanı Ahmet Pekyattırmacı, "Konya olarak ilk günden itibaren Hatay'dayız. Şunu iyi bilin biz her zaman Hatay'ın, Antakya'nın yanındayız. Yanında olmaya devam edeceğiz. Burada yaralar sarılıncaya kadar, Antakya ayağa kaldırıncaya kadar bütün değerleriyle, bütün

kültürüyle, bütün şehir hayatıyla biz buradayız" cümlelerini kullandı.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, depremin ilk gününden itibaren Konya olarak Hatay'da yaraların sarılması adına ihtiyaç olan her alanda çalışmalar yürüttüklerini ifade ederek konuşmasına başladı. Başkan Altay, "Konyalıların gönderdiği 600'den fazla TIR'ı, ihtiyaç sahiplerine dağıtmak için burada organizasyonlar oluşturduk. Sonra devletimizin ve AFAD'ın talebiyle konteyner kent oluşturmak için yola çıktık. Bugün inşallah hep birlikte hem birinci etabın açılışını gerçekleştiriyoruz. Bu konteyner kentin ortaya çıkmasında Konya

Ticaret Odamız, Sanayi Odamız, Borsamız, Meram, Karatay ve Selçuklu Belediye Başkanlarımızın çok büyük emekleri var. Ben huzurlarınızda onlara ve kurumlarına ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Allah razı olsun. Burada aslında bir yaşam alanı oluşturuldu. 448 konteynerimizde 1445 vatandaşımız şu anda burada yaşamlarına başlamış oldular. Onların yaşam alanlarıyla birlikte çamaşırvhanesinden berberine, marketinden okulu, camisinden sosyal alanlarına kadar birçok hizmeti burada sunmuş olacağız. Bu vesileyle konteyner kentimizin hayırlar getirmesini temenni ediyorum" açıklamasında bulundu.

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Konya Milletvekili Leyla Şahin Usta, böylesine güzel ve büyük bir sofrada olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, "Büyük bir afetten çıkıyoruz evet. Ama bu afetin bize öğrettiği çok şey var. Nereli olursak olalım, insanız ve hepimiz birbirimizin yarısını sarmak için yarış halindeyiz. Birlik ve beraberliğimizi ortaya koyduğumuz bu önemli günlerde bizi sokakta her gördüğümüz yerde kucaklayan kıymetli Hataylı kardeşlerimize teşekkür ediyoruz. Konya olarak büyük hizmetler yapıyoruz. Yapmalıyız da. Zor zamanda bir araya gelmek, bizim birliğimizi, beraberliğimizi daha da kenetlendirecek en önemli güçlerimizden birisi. Bu vesileyle bu konteyner kentin kurulmasında özellikle hem maddi hem manevi katkısı bulunan Büyükşehir Belediyemize, üç merkez ilçe belediyemize, Sanayi Odamıza, Ticaret Odamıza, Borsamıza, başkanlarımıza ve onların üyelerine hassaten teşekkür ediyoruz. Hepsinin karşılığını hem bu dünyada hem öbür dünyada misliyle karşılına çıkarsın diyoruz"

Konuşmaların ardından dua edilerek konteyner kentin açılışı gerçekleştirildi. Sonrasında Konya Konteyner Kent'e yerleştirilen Hataylı depremzedeler için düzenlenen iftar programı ve çocuklar için etkinlikler gerçekleştirildi.

TOBB, 1 MİLYAR LİRA DESTEKLE DEPREM BÖLGESİ İÇİN KONUT SEFERBERLİĞİ BAŞLATTI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 1 milyar lira katkıda bulunarak deprem bölgesi için konut seferberliği başlattıklarını duyurdu. Hisarcıklıoğlu, İş Dünyası Konut Seferberliği kampanyasını hayata geçirmeyi kararlaştırdıklarını belirtirken, "Bu kapsamda, depremzedeler için kalıcı konutlar inşa edeceğiz. TOBB ve işbirliklerimizde, zorunlu olanlar dışında, tüm harcama ve yatırımlarımızı durdurduk veya erteledik. Tüm kaynaklarımızı bu hayırlı işe seferber ediyoruz. 1 milyar lira nakdi katkı vererek, kampanyayı başlatıyoruz" dedi.

Konuya ilişkin olarak TOBB İkiz Kuleler 'de düzenlenen basın toplantısına TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri ve TOBB Türkiye Sektör Meclis Başkanları katıldı.

Hisarcıklıoğlu toplantıda şunları söyledi: "Odalarımızla, Borsalarımızla, Sektör Meclislerimizle, Kadın ve Genç Girişimci Kurullarımızla, yani camiamızın tamamıyla da, kampanyaya dahil oluyoruz. Onlar, 81 il ve 160 ilçede, bu işin önderliğini üstlenecek ve yerele yayılmasını sağlayacaklar. Ve şimdi buradan tüm iş dünyamızı ve hayırsever vatandaşlarımızı da, bu seferberliğe davet ediyoruz. Unutmayalım ki, bizler el ele verdiğimizde, aşamayacağımız zorluk yoktur. Gün, bir olma, beraber olma, kenetlenme günüdür. Gün Birlik Olma Günü'dür. Siz de gelin, ister bir blok, ister bir daire, ister bir tuğla karşılığı bağışta bulunun. Dayanışma ruhumuz ölümsüzleşsin. Millet olduğumuzu gösterelim. Şehirlerimizi tekrar ayağa kaldırmak için destek verelim. Kampanya

sloganımızda da ifade ettiğimiz gibi; gelin hep birlikte el Verin ev Yapalım. Vereceğini destekle, depremzedelerin yarınlarına umut olalım."

TOBB ve iş dünyası ilk günden itibaren deprem bölgesi için seferber

Kahramanmaraş merkezli iki büyük depremde 50 binden fazla canın kaybedildiğini hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, her milli meselede olduğu gibi, bu deprem sonrasında da, TOBB çatısı altındaki oda ve borsaların, sektör meclislerinin, kadın ve genç girişimci kurullarının hızla seferber olduklarını ve müthiş bir seferberlik içinde hareket ettiklerini kaydetti.

Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Bugüne kadar 6 uçak, 7 gemi ve 4.157 TIR ve 725 kamyon yardım malzemesi ile 5.699 çadır, 1418 konteyner, 551 iş makinesi ve mobil vincin bölgeye sevkini sağladık. Geçici barınma imkanları sağlamak üzere yaklaşık 6 bin çadır ve 3870 konteynır temin ettik. Hizmetler

Sektör Meclisimiz 24 noktada yemek mutfakları kurarak, 3,5 milyon kişilik sıcak yemek dağıtımını gerçekleştirdi. Halen bölgede kurulu 5 çadırda, iftar ve sahur dâhil olmak üzere 4 öğün sıcak yemek sunmaya devam ediyoruz. İnşaat malzemesi üreticileriyle bir araya gelerek, deprem bölgesinde yapılacak konutlarda kullanılacak inşaat malzemeleri için fiyat sabitleme taahhüdünde bulunduk. Bölge ekonomisinin yeniden ayağa kaldırılması adına 4 proje başlattık. Deprem bölgesinden mal almak isteyen firmalarımızı, deprem bölgesindeki üreticilerle eşleştirdik. Ulusal gıda perakendecileriyle elde ve tarlada kalan tarım ve gıda ürünlerinin satın alınmasına katkı verdik. E-Ticaret pazaryerleriyle anlaşarak, deprem bölgesindeki satıcılardan komisyon alınmamasını sağladık. Deprem bölgesinde makineleri hasar görmüş firmalar için Teknik Destek vermeye devam ediyoruz. Yaralarımızı saracağız, depremden etkilenmiş şehirlerimizi tekrar ayağa kaldıracacağız."

BAKAN NEBATİ, KONYA İŞ DÜNYASI İLE BİR ARAYA GELDİ

Hazine ve Maliye Bakanı Nurettin Nebati, Konya iş dünyası ile bir araya geldi. Konya Sanayi Odası'nda düzenlenen İş'te Konya programına, Hazine ve Maliye Bakanı Nurettin Nebati, Konya Valisi Vahdettin Özkan, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Konya Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran, Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik, KSO Başkanı Mustafa Büyükeğen, Konya Sanayi Odası Meclis Başkanı Memiş Kütükcü, MÜSİAD Konya Şube Başkanı M. Hilmi Kağnıcı, iş dünyası temsilcileri ile oda ve borsa meclis üyeleri katıldı.

"Konya, en önemli sanayi ve ticaret merkezlerinden biri"

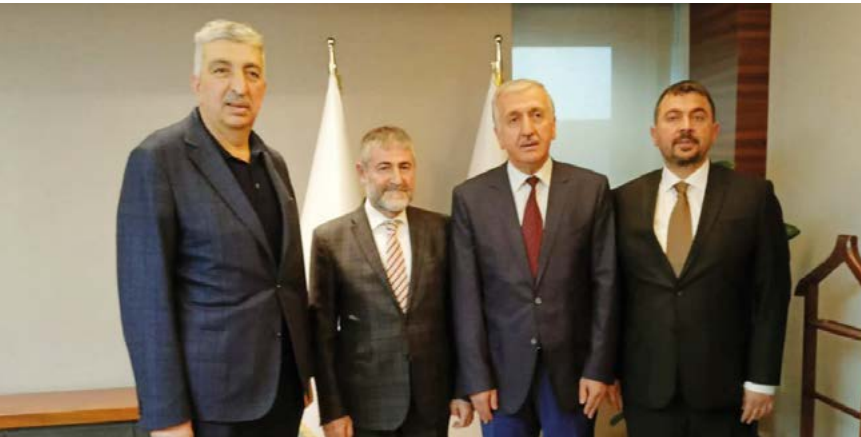
Hazine ve Maliye Bakanı Nurettin Nebati, Konya'nın bereketli toprakları, girişimci ve di-

namik insan kaynağı ile mevcut potansiyelini geliştirerek atılım yapma fırsatı bulduğunu, şehrin son yılları en iyi değerlendiren illerin biri olduğunu söyledi. Konya'nın 2002 yılında 130 milyon dolar ihracat yaptığını, aradan geçen 21 yılda ihracatını 25 katından fazla artırdığını dile getiren Bakan Nebati, **"Konya, ihracatını 2023 yılı Mart ayında yıllık bazda 3,3 milyar dolara kadar yükseltti. 2002 yılında dış ticaret açığı veren ilimiz, küresel ticarete göstermiş olduğu yüksek performans sayesinde 2023 yılı Şubat ayı itibarıyla yıllık bazda 1,8 milyar dolar fazla vermeyi başarmıştır. Konya'mız son 21 yılda artan yatırımlarla ve 50 binden fazla KOBİ'siyle ülkemizin en dinamik, en önemli sanayi ve ticaret merkezlerinden biri konumundadır"** dedi.

"Yatırımcıları güçlü bir şekilde desteklemeye devam edeceğiz"

Konuşmasında, Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak, Konya'ya verdikleri desteklerden de bahseden Bakan Nebati, yatırımların önünü açmaya ve yatırımcıları güçlü bir şekilde desteklemeye devam edecekleri mesajını verdi. Konya'daki esnaf ve sanatkarlara verilen desteğin 1,3 milyar liraya ulaştığını kaydeden Bakan Nebati, şunları söyledi: **"2022 yılında Konya'da faaliyet gösteren 6 bin 808 esnaf ve sanatkârımıza Halk Bankası vasıtasıyla yaklaşık 1,8 milyar liralık Hazine faiz destekli kredi kullandırdık. Bu yılın ilk 3 ayındaysa 3 bin 545 esnaf ve sanatkârımıza bu kapsamda sağladığımız destek 1,3 milyar liraya ulaşmıştır. İlerleyen dönemde de yatırımların önünü açmaya ve yatırımcılarımızı güçlü bir şekilde desteklemeye devam edeceğiz. 2022 yılında Konya'da toplam 37 bin 39 tarımsal üreticimize Ziraat Bankası vasıtasıyla 10 milyar liranın üzerinde Hazine faiz destekli kredi sağladık. Bu yılın ilk üç ayındaysa toplamda 18.016 üreticimize 4,4 milyar liralık kredi imkânı sunduk."**

Bakan Nebati, Konya'nın deprem bölgesinde gösterdiği yardım çalışmalarına da bizzat şahit olduklarını belirterek, emek veren, destek olan herkese teşekkür etti. Konuşmaların ardından Hazine ve Maliye Bakanı Nurettin Nebati, Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen'in moderatörlüğünde Konya iş dünyasının taleplerini dinledi.

KONYA İŞ DÜNYASINDAN 'EL VERİN EV YAPALIM' KAMPANYASINA GÜÇLÜ DESTEK: "TÜM KONYA'YI KAMPANYAMIZA DESTEK OLMAYA DAVET EDİYORUZ"

Konya iş dünyasını temsil eden Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası ve Konya Sanayi Odası'ndan yapılan ortak açıklama ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından deprem bölgesine yönelik başlatılan konut seferberliğine destek çağırısı yapıldı. Açıklamada, "Sanayicisi, tüccarı, çiftçisi, esnafı, memuru, çalışanı ile tüm Konyalı hemşerilerimizi, ister bir blok, ister bir daire, ister bir tuğla katkıda bulunarak kalıcı konut kampanyamıza destek olmaya davet ediyoruz" denildi.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik ve Konya Sanayi Odası Başkanı Mustafa Büyükeğen tarafından yapılan ortak açıklamada şu ifadelerle yer verildi:

Kahramanmaraş merkezli depremlerde 50 binden fazla canımızı kaybettik. Rabbinden ülkemize, milletimize bir daha böyle acılar yaşatmamasını diliyoruz, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet, yaralı kardeşlerimize acil şifalar diliyoruz.

Her birimiz kaybettiğimiz canların acısını

halen yüreğimizde hissederken, bir yandan da yaralarımızı sarmaya çalışıyoruz. Kadim şehir Konya'mız, iş dünyası ile, STK'ları ile, tüm kurum ve kuruluşları ile; deprem gününden itibaren bölgeye insani ve teknik yardımların ulaştırılmasından geçici barınma için konteyner kent kurulmasına değin her konuda adeta seferber oldu. Konya iş dünyasını temsil eden Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası ve Konya Sanayi Odası olarak bizler de üyelerimizin destekleriyle; AFAD, Konya Valiliği ve TOBB koordinasyonunda bölgeye yardımlarımızı ulaştırmayı sürdürüyoruz. Depremde yitirdiğimiz canlarımızı geri getiremeyiz. Ancak yüklerimizi yakan acıları bir nebze olsun dindirebilmek için, yaralarımızı birlikte sarmaya, depremden etkilenen şehirlerimizi tekrar ayağa kaldırmak için çalışmaya devam edeceğiz. Şimdi deprem bölgesindeki şehirlerimizin toparlanabilmesi için, kalıcı ve sağlam konutlar inşa etme zamanı. Konya iş dünyası olarak, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)'nin depremzedelere kalıcı konut inşası için 1 milyar TL destekle başlattığı 'İş

Dünyası Konut Seferberliği'ne tam destek veriyoruz. Sanayicisi, tüccarı, çiftçisi, esnafı, memuru, çalışanı ile yediden yetmişe tüm Konyalı hayırsever hemşerilerimizi de konut seferberliğine destek olmaya davet ediyoruz. Gün, bir olma, beraber olma, kenetlenme günü. Siz de gelin, kampanyamıza destek olarak ister bir blok, ister bir daire, ister bir tuğla karşılığı bağışta bulunun. Gelin hep birlikte 'El Verin Ev Yapalım'. Vereceğiniz destekle, depremzedelerin yarınlarına umut olalım. Unutmayalım ki, bizler el ele verdiğimizde, aşamayacağımız hiçbir zorluk yoktur.

Hayırseverlerimiz kalıcı konut seferberliği kapsamında açılan ortak hesaba nakit bağışların yanı sıra kredi kartı ile de bağış yapabilir, ayrıca zekâtlarını gönderebilirler. İsteyen hayırseverlerimiz, yaptıkları daireye, apartmana veya sokağa isimlerini de verebilecekler. İnanıyoruz ki, Konyalı hemşerilerimiz her zamanki fedakârlıkları ile deprem bölgemizin yaralarının sarılmasına en güçlü şekilde destek vermeyi sürdürecektir.

ODA VE BORSALARLA İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası ve Konya Ticaret Borsası ile 13 ilçe oda ve borsanın birlikte yürüttüğü Konya İş Dünyası Kalıcı Konut Seferberliği'nin istişare toplantısı dijital ortamda gerçekleştirildi. Konya merkez ve ilçe oda ve borsaların başkanları istişare toplantısında bir araya geldi. Toplantıda kampanya ile ilgili yapılacak çalışmalar görüşüldü.

FİRMALARA ZİYARET

Konut Seferberliği kapsamında Konyalı firmalarla birlikte hareket etmek amacıyla KTO Başkanı Selçuk Öztürk, KTB Başkanımız Hüseyin Çevik, KSO Başkanımız Mustafa Büyükeğen ve KOS Başkanımız Memiş Kütükçü

birlikte firma ziyareti gerçekleştirdi. Şakalak Tarım, Yıldız Pul, Kaçmazlar Otomotiv, Kontensan, Endüstriyel Elektrik, Serin Treyler, Molino Makine, Asc Hidrolik, Petek Plastik, Önallar Tarım, Reis Treyler, Pınar Kuruyemiş, Toprak Tarım, Enka Süt, Gesaş Gıda, Hekimoğlu Un, Büyük Hekimoğulları Un, Ova Un, Tekbaş Un, Aşçılar Gıda, Kaan Döküm, Nursan Dorse, Erser Grup ve Akış Asansör'ü firmalarını ziyaret eden Başkanlar, kampanyaya ilgi ve destekleri için firma yetkililerine teşekkür etti.

KONUT KAMPANYASI DETAYLARI

- Hayırseverler istediği tutarda bağış yapabilecektir.
- Sanal POS aracılığı ve kredi kartları ile bağış alınabilecektir.
- Ayrıca hayır severlerin zekatları da kabul

edilecektir.

[<https://kurul.diyaret.gov.tr/Cevap-Ara/1094/afetzedeler-icin-zekat-parasiyla-barinma-yerleri-konteyner-cadir-konut-yapilmasi-caiz-midir>]

• Bağış tutarının tamamı vergi matrahından düşürülebilecektir.

KONYA İŞ DÜNYASI KALICI KONUT SEFERBERLİĞİ ORTAK HESAP NUMARALARI İŞE ŞU ŞEKİLDE:

HESAP ADI: KONYA TİCARET ODASI

1. TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI AŞ

İBAN: TR550001002087358834305084

2. TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş.

İBAN: TR570001200951000016000367

3. TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.

İBAN: TR800001500158007320250069

*Birlik, beraberlik, yardımlaşma ve dayanışmanın şehri
Konya'nın güçlü desteği ile depremzedelerin yarınlarına
umut olmaya devam edeceğiz.*

Sanayicisi, tüccarı, çiftçisi, esnafı, memuru, çalışanı ile tüm Konyalı hemşerilerimizi, ister bir blok, ister bir daire, ister bir tuğla katkıda bulunarak kalıcı konut kampanyamıza destek olmaya davet ediyoruz.

KONYA TİCARET ODASI MECLİSİ'NDE "İŞ DÜNYASI KONUT SEFERBERLİĞİ" KONUŞULDU

Konya Ticaret Odası'nın Nisan Ayı Olağan Meclis toplantısı gerçekleştirildi. AK Parti Konya Milletvekili Tahir Akyürek Meclis toplantısına konuk olarak katıldı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk'ün, Konya iş dünyası tarafından yürütülen Konut Seferberliği ile ilgili çalışmaları Meclis Üyeleri ile paylaştığı toplantının sonunda, önceki dönemde Meclis ve Disiplin Kurulu'nda görev yapan üyelere plaket takdim edildi.

Konya Ticaret Odası'nın, Nisan Ayı Olağan Meclis Toplantısı gerçekleştirildi. KTO Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen toplantıya, AK Parti Konya Milletvekili Tahir Akyürek konuk olarak katıldı. Meclis Üyelerine hitapta bulunan Akyürek, Konya iş dünyasının temsilcileri ile bir arada bulunmaktan mutluluk duyduğunu ifade etti.

Akyürek, "Bir şehrin büyüklüğü, ticaretinin, sanayisinin büyüklüğü ile doğru orantılıdır. Konyalı ticaret erbabımızın, sanayicilerimizin gücü şehrimizin de gücünü göstermektedir. Tarihte de Selçuklu ve Osmanlı'da olduğu gibi ticarete önem verildiği dönemlerde devletlerimiz daha büyük ilerleme kaydetmiştir. Anadolu Selçuklu'nun ilk dönemlerinde Konya dünyanın sayılı ticaret merkezlerinden biriydi. Bu da Anadolu Selçuklu'nun ilerlemesine zemin hazırlamıştı. Konya küresel ticarete zamanla geri kalsa da son 20 yılda muhteşem bir atılım sergilemiştir. 20 yıl önce düşük olan üretim, ihracat ve istihdamın bugün geldiği nokta Konya'nın yeniden yükselişe

geçtiğini göstermektedir. Bunda en büyük katkı kurumlar arası işbirliğidir. Cumhurbaşkanımız önderliğinde Türkiye Yüzyılı'nın ülkemizin şahlanış yüzyılı olacağına inanıyoruz. Bu yüzyılın da yıldız şehri Konya olacaktır. Her zaman ifade ettiğimiz gibi bir başkent her zaman başkenttir. Türkiye Yüzyılı'na Konya büyük katkı verecektir. Allah hepimize bu yolda değerlerimize bağlı kalarak hizmet etmeyi nasip etsin" ifadelerini kullandı.

Meclis Başkanı Ahmet Arıcı başkanlığında

gündemdeki maddelerin görüşülmesinin ardından, Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk konuşmasını gerçekleştirdi.

Deprem bölgesine yönelik yürütülen "İş Dünyası Konut Seferberliği" hakkında bilgi veren Başkan Öztürk, "Yürekerimizi yakan deprem acılarını bir nebze olsun dindirebilmek, yaralarımızı birlikte sarmak, depremden etkilenen şehirlerimizi tekrar ayağa kaldırmak için çalışmaya devam etmekteyiz. Bölge halkının şehirlerini terk etmeden yaşamasını sağlamak en büyük önceliğimizdir. Bölgedeki ticaretin başlaması ve sanayide çarkların dönmesi amacıyla devletimizin ve iş dünyasının çalışmaları ile birlikte; bölge halkının kalıcı barınma ihtiyacını karşılamak da büyük önem taşımaktadır. Bu anlamda, deprem bölgesine yönelik Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin 1 Milyar TL'lik katkı ile başlattığı kalıcı konut seferberliğine Konya iş dünyası olarak tam destek veriyoruz. Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası ve Konya Ticaret Borsası ile 13 ilçe oda ve borsamızla Konya

İş Dünyası Kalıcı Konut Seferberliği'ni yürütüyoruz. Deprem'in ilk gününden itibaren üyelerimizle nasıl sıkı bir çalışma ve yardımlaşma ortaya koyduysak, şimdi de bunu konut yardımında gerçekleştirmeyi amaçlıyoruz. Bu vesile ile üyelerimizi ve tüm Konyalı hayırsever hemşehrilerimizi de "El Verin Ev Yapalım" kampanyamıza destek olmaya davet ediyorum. Her üyemiz, bütçesinin elverdiği oranda bir katkıda bulunabilecek. Ne alt limit

ne üst limit var. Bir mahallenin, bir sitenin, bir bloğun ya da bir dairenin bedelini bağışlaması ve arzu etmesi halinde, o mahalle ya da siteye bağışımızın istediği isim verilebilecek. Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu'ndan alınan görüşe göre üyelerimiz zekâtlarını da hesaplarımıza yatırabilirler. Ayrıca, bağış tutarının tamamı vergi matrahından düşürülebilecektir. Üyelerimizin bu amaçla yapacakları yardımlar Odamız tarafından TOBB'un açtığı hesaplara devredilecek. TOBB'da toplanan bütçe de doğrudan konut yapımının finansmanında kullanılacak. İnaniyoruz ki, Konyalı hemşehrilerimiz her zamanki fedakârlıkları ile deprem bölgemizin yaralarının sarılmasına en güçlü şekilde destek vermeyi sürdürecektir" şeklinde konuştu. Konuşmasının son bölümünde Oda faaliyetleri ile ilgili bilgi veren Öztürk'ün ardından Meclis toplantısı plaket takdim töreni ile

devam etti. Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk ve Meclis Başkanı Ahmet Arıcı, 2018 - 2022 döneminde görev yapan ve yeni dönemde görevi devreden Meclis ve Disiplin Kurulu Üyelerine plaket takdim etti. Öztürk, "Odamız çatısı altında ve Odamızın ismi ile faaliyetlerine devam eden Vakfımız, Üniversitemiz, Teknoloji ve Eğitim Kampüsümüzün sahibi olan Meclis Üyelerimiz bu kurumlarımız yaşadığı müddetçe eserleri ile gurur duyacaklar ve tüm üyelerimiz bu hizmetlerinizden dolayı sizlerden müteşekkir olacak. Sizlerin katkılarıyla başladığımız projelerimizi yeni dönemde tamamlamak ve yeni projeleri hayata geçirmek için Yönetim Kurulumuz ve Meclisimizle çalışmaya devam edeceğiz. Bir dönem boyunca Odamız ve şehrimiz adına çok önemli işlere birlikte imza attığımız arkadaşlarımıza huzurlarınızda bir kez daha teşekkür ediyorum" dedi.

2018-2022 DÖNEMİNDE GÖREV YAPAN VE YENİ DÖNEMDE GÖREVİ DEVREDEN MECLİS VE DİSİPLİN KURULU ÜYELERİNE PLAKET

KONYA 3. ENERJİ FUARI'NA EV SAHİPLİĞİ YAPTI

Konya'da bu yıl üçüncüsü düzenlenen Enerji Zirvesi ve Fuarı, KTO - TÜYAP Uluslararası Fuar Merkezi'nde açıldı.

"Türkiye Yüzyılı'nda Konya'nın Enerjisi Türkiye'yi Aydınlatıyor" teması ile düzenlenen Konya Enerji Zirvesi ve Fuarı, Tüyap Konya Uluslararası Fuar Merkezi'nde açıldı. Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk, KTO-TÜYAP Uluslararası Fuar Merkezi'ndeki açılışta, fuarların ülke ekonomisine sağladığı katkıya işaret etti.

3. Konya Enerji Zirvesi ve Fuarı'nın ziyaretçi ve katılımcı firma sayısı ile dikkati çektiğini belirten Öztürk, "Beklediğimden daha güzel gördüm. Güzel bir çalışma ve organizasyon gördüm. Bundan sonrası da gelecektir. Birkaç yıl sonra Türkiye'nin en önemli enerji fuarını burada yapmaya başlarız. Bu, şehrin ekonomisine katkı sağladığı gibi sektörün merkezlenmesini de belirleyecek." dedi.

Fuarı organize eden şirketin Yönetim Kurulu Başkanı Tayfun Öztürk de fuara yerli ve yabancı 25 binin üzerinde ziyaretçi beklendiklerini söyledi.

Katılımcı ve ziyaretçi sayısı ile fuarın her geçen yıl büyüdüğünü dile getiren Öztürk, 12'si yurt dışından olmak üzere 112 firmanın fuara katıldığını ifade etti. Konuşmaların ardından fuarın açılışı yapıldı.

Fuar kapsamında, güneş enerjisi, elektrikli araçlar, enerji verimliliği, enerjide dijital dönüşüm ve depolama teknolojileri konularında uzman sunumları yapılacak, ikili görüşmeler gerçekleştirilecek.

ERKUŞ, AYAKKABI SEKTÖRÜNÜN USTALARIYLA BİR ARAYA GELDİ

Konya'da ayakkabı sektörünün kıdemli ve emektar ustaları ile ayakkabıcılık mesleğine gönül veren gençlerin bir araya geldiği "geçmişten geleceğe ustalara vefa" programı gerçekleştirildi.

Konya Ayakkabıcılar Odası Başkanı Muhammet Acar'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilen programa Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş, Konya Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Kemal Özarpa, Konya Ayakkabı Sanayicileri Derneği Başkanı, ayakkabı ustaları, üniversite öğrencileri ve çok sayıda basın mensubu katıldı.

Programın açılışında yaptığı konuşmada Konya'nın ihracata ve üretime büyük katkısının olduğuna dikkat çeken Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş, "Yıllık 550 milyon çift üretim kapasitesiyle dünyanın 6'ncı büyük üreticisi olan Türkiye, ayakkabı sanayisi 2022 yılında yüzde 20'den fazla artışla 1.2 milyar dolar ihracat yapmıştır. Türkiye'nin ayakkabı üretiminde ilk 3 il içerisinde yer alan Konya, ülkemiz ayakkabı üretiminde ve ihracatının artmasına çok büyük katkı sağlamıştır. Konya ayakkabı sektörünün ekonomimize bir diğer katkısı da ihracatımızın, ithalatımızdan fazla olduğu, dış ticaret fazlası verdiğimiz sektörlerden bir tanesidir. Sektörün gelişmesinde her geçen sene artan ihracat, istihdam ve üretim başarımızda emeği bulunan tüm sanayicilerimize teşekkür ediyoruz. Ken-

dimiz ve ülkemiz ekonomisi için son derece önemli olan ayakkabı sektörünün daha ileri seviyeye gelmesi için faaliyetlerimize ve projelerimize devam edeceğiz" diye konuştu.

Konya'daki tüm firmaları iş birliğine davet eden Ramazan Erkuş, "Sektörümüzdeki üyelerimizin mevcut ihracat rakamlarını daha üst seviyelere çıkarabilmek için Almanya, Rusya, Azerbaycan ve Kazakistan olmak üzere dört farklı ülkeyle iş görüşmeleri organizasyonu gerçekleştirdik. Ayrıca sektörümüzün dünya çapında daha fazla tanınır hale gelmesi için 5 ilde Konya ayakkabı sektörünün tanıtım raporunu hazırlayıp yurt içi ve yurt dışında muhataplarına gönder-

dik. Bu vesileyle sektörden tüm firmalarımızı ortak kullanım merkezinde iş birliğine davet ediyoruz. Konya Ticaret Odası olarak sektörü temsil eden kurumlarımızla birlikte Konya Ayakkabıcılık Sektörünün şehrimiz ve ülkemiz için katma değeri artan bir sektör olması çalışmasına devam edeceğiz. Sektör temsilcilerinin birlik içerisinde olması sektörün geleceği açısından büyük önem taşımaktadır. Bu birliktelik ayakkabı sektörünün şehrimizde hızla yükselmesine vesile olacaktır" diyerek sözlerini tamamladı. Konuşmaların ardından programda mesleğe yıllarını vermiş ustalara hediye takdimi yapılarak, ustalar tarafından ayakkabı sektöründe yaşadıkları anıları anlatıldı.

KAMERUN MECLİSİ TARIM KOMİSYONU BAŞKANI DSAMOU MICHÉLINE KONYA TİCARET ODASI'NI ZİYARET ETTİ

Kamerun Meclisi Tarım Komisyonu Başkanı Dr. Dsamou Micheline ve beraberindeki Heyet Konya Ticaret Odası'nı ziyaret ederek Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş ile görüştü.

Kamerun "Entegre Bir Tarım Parkı ve Endüstriyel İşletme Projesi" ile ilgili bilgiler veren Micheline bu proje ile tarımsal sü-

reçte gıda ürünlerinin ithalatının azalması katkıda bulunmak ve sürdürülebilir, akıllı, entegre ve yenilikçi bir tarım modeli oluşturma çabasında olduklarını ifade etti. Proje kapsamında hayvansal ve bitkisel gıdaların üretimi ve işlenmesi için sanayi çalışmalarını da anlatan Micheline bu çalışmalarına destek beklediklerini söyledi.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyesi Ramazan Erkuş'da Kamerun Meclisi Tarım Komisyonu Başkanı Dr. Dsamou Micheline ve beraberindeki heyeti Konya'da ağırlamaktan mutluluk duyduklarını belirterek, Konya'nın sanayisi ve ticaretine yönelik bilgiler verdi. Erkuş, dünyada tarımın gelişmesi için bu projenin desteklenebileceğini dile getirdi.

YEŞİL EKONOMİ FARKINDALIK SEMİNERİ KTO'DA YAPILDI

M. Fatih ÖZSOY-Mehmethan BİLİCİ-Mert ATEŞ

Haber/Fotoğraf

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Üreten Şehirler Programı kapsamında Konya Ticaret Odası tarafından yürütülmekte olan "Üreten Şehirler İçin Enerji Verimliliği Pusulası: KTO Enerji Verimliliği Değerlendirme Merkezi" projesi içerisinde, Yeşil Ekonomi Farkındalık Semineri gerçekleştirildi.

KTO Karatay Üniversitesi Enerji Yönetim Bölümü Doktor Öğretim Üyesi Şerife Özkan Nesimoğlu'nun konuşmacı olarak katıldığı se-

minerde "Enerji Verimliliği" konusu ele alındı. Nesimoğlu üreten ülkelerin artan nüfus ve kaynak yetersizliği ile oluşacak olan sorunlara dikkati çekerek, sürdürülebilir enerji ve enerji tasarrufu kapsamında daha uzun ömürlü bir dünya için bireysel ve toplumsal önlemler hakkında detaylı bilgiler verdi. Nesimoğlu "Sürdürülebilir Enerji", "Enerji Verimliliği" ve "Yeşil Ekonomi"nin tarihine ilişkin bilgiler verdi. Gelecek nesillerin hayatlarını

daha verimli bir hale getirmek ve dünya- mızın daha yaşanılabilir olması için proje detayları ile ilgili bilgiler veren Nesimoğlu iklim, çevre ve bunlarla ilişkili her alanda negatif etkinin en aza indirgenmiş şekilde bir ekonomik modelin zorunlu olduğunu dile getirdi. Bu modelin artık tercihten çıktığını ve zorunlu hale geldiğinin de altını çizdi. Seminerin sonunda katılımcılardan gelen soruları cevaplandırdı.

ODAMIZ MESLEK KOMİTELERİNİN FAALİYETLERİ

Konya Ticaret Odası meslek komiteleri aylık mutata toplantılarına devam ediyor. Bu toplantılarda bölgemiz ve şehrimizde faaliyet gösteren tüccar ve sanayicilerimizin yaşadıkları sıkıntılar ve problemlerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmakta, bunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılarak ilgili mercilere aktarılması sağlanmaktadır. ŞUBAT-MART 2023 tarihleri arasında yapılan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ TOPLANTILARI VE ALINAN KARARLAR

ÜYELERİMİZ VERGİ VE SİGORTA PRİM DESTEĞİ VERİLMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Otomotiv parça ve aksesuarlarının ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. İlgili meslek komitesi üyeleri 2023 yılı asgari ücretin açıklandığını, işverene maliyetinin ise toplamda 12.259,80 TL olduğunu belirterek ekonomide yaşanan olumsuzluklar ve maliyetten kaynaklı fiyat artışlarının etkilerini azaltmak ve olası işçi çıkışlarını önlemek için istihdam üzerindeki vergi ve prim yükünün aşağı çekilmesi ve bu konuda devletin teşvik ve desteklerinin daha da artırması gerektiğini dile getirerek bu konuda destek beklemediklerini ifade ettiler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

TAPU HARÇLARI DÜŞÜRÜLMELİ

Konya Ticaret Odası ikamet amaçlı binaların inşaatı yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyeleri bina ve işyeri inşaat maliyetlerindeki son 2-3 yıldır yaşanan artışların satış fiyatlarına da yansıdığını ve tapu harçlarının yükseldiğini belirterek, konuya ilişkin şu açıklamayı yaptılar: "Bina ve işyeri inşaat maliyetlerindeki son 2-3 yıldır yaşanan artışlar satış fiyatlarına da yansımıştır. Bu artış tapu harçlarını da çok yükseltmiştir. Şuan tapu harçları binde 20 alıcıdan bin de 20 de satıcıdan alınmak üzere toplam binde 40'tır. Fiyatların çok ciddi artması nedeniyle çok yüksek çıkan tapu harçlarının hem alıcı hem de satıcının ödemesi gereken binde 40'lık tapu

harcının binde 20'ye düşürülmesi hem alıcıya hem de satıcıya kolaylık sağlayacaktır. Bu konu destek beklemekteyiz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ ALMA ZORUNLULUĞUNDAKİ YÜRÜTMENİN DURDURULMASI VE SÜRE UZATIMINA GİDİLMESİ TALEP EDİLİYOR

Konya Ticaret Odası Deri ürünleri ve malzemelerinin imalatı ile toptan-perakende ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

01 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girmiş olan Mesleki Yeterlilik Belgesi alma zorunluluğundaki yürütmenin durdurulması ve süre uzatımına gidilmesi konusunu görüşen ve bu konuda destek beklemediklerini ifade eden meslek komitesi üyelerinin konuya ilişkin görüşleri şöyle; "01 Ocak 2023 tarihinden itibaren yürürlüğe giren düzenleme ile ayakkabı imalatçısının da yer aldığı 16 meslekte çalışan personele mesleki yeterlilik belgesi şartı getirilmiş olup, söz konusu belge olmadan personelin çalıştırılması halinde cezai yaptırım uygulanacaktır. Söz konusu düzenleme kapsamında mesleki yeterlilik belgesi veren kurum sayısının yetersizliği ve tüm çalışanların bu belgeyi temin süreleri göz önünde bulundurulduğunda ayakkabı sektörünün henüz bu uygulamaya hazır olmadığı görülmektedir. Ayrıca söz konusu belgenin alınmasında işveren tarafından katlanılan ek maliyetin teşvik kapsamında işverene iadesinin yapılmasına dair uygulamanın sona ermesi ile birlikte artan üretim maliyetlerine katlanmak zorunda kalan işletmelerimi-

ze belgelendirme ücretleri de ek maliyet oluşturmaktadır. Bu itibarla 1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girmiş olan Mesleki Yeterlilik Belgesi alma zorunluluğundaki yürütmenin durdurulması ve süre uzatımına gidilmesi, ayrıca işverenin üstlendiği belgelendirme ücretlerine yönelik teşvik uygulamasının da uzatılması sektör açısından büyük önem taşımaktadır." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ÜYELERİMİZ, 6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNUN YENİDEN REVİZE EDİLMESİNİ, KOBİ'LERİN İŞ SAĞLIĞI HİZMETLERİNİ AİLE SAĞLIĞI MERKEZLERİNDEN ALABİLMELERİ YÖNÜNDE YENİ DÜZENLEME YAPILMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası deriden ayakkabı imalatı ile spor malzemesi ve oyuncakların toptan-perakende ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda 30.06.2012'de Resmi Gazete'de yayınlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile işletmelerde İş Sağlığı ve Güvenliğine yönelik personel istihdamı zorunlu hale getirildiğini, bu uygulama dolayısıyla işletmelerde çalışacak doktor sıkıntısı çektiklerini hatırlatarak bu konuya çözüm getirilmesini talep ettiler.

İlgili meslek Komitesinin konuya ilişkin açıklaması şöyle; "Kanuna göre, iş sağlığı kapsamında, işyeri hekimi bulundurma zorunluluğu az tehlikeli sınıfta bulunan işletmelerde, çalışan başına ayda en az 5 dakika; tehlikeli sınıfta bulunan işletmelerde, çalışan başına ayda en az 10 dakika; çok tehlikeli sınıfta bulunan işletme-

ler için ise çalışan başına, ayda en az 15 dakika hizmet verecek işyeri hekimi istihdam etmesi ya da OSGB'den hizmet alması gerekmektedir. Her ne kadar, 4857 sayılı İş Kanununun mülga 81 inci maddesi kapsamında çalışanlar hariç kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için hizmet alma zorunluluğu 31.12.2023 tarihine kadar uzatılmış olsa da mevcut uygulamada bazı sıkıntılar yaşanmaktadır.

Sağlıkta Beyaz Reform olarak adlandırılan ve sağlık çalışanlarının ek ödeme ve özlük haklarını düzenleyen yönetmelikten sonra özel sektörde çalışan doktorların kamuya dönmeleri artmıştır. Bu durum işyeri hekimi istihdam eden işletmeleri hem de OSGB'lerde çalışan doktorları etkilemiş dolayısıyla işletmelerde ve OSGB'ler de çalışacak doktor bulmakta sıkıntı yaşanmasına neden olmuştur. Çalışacak doktor bulmakta zorlanan işletmeler, OSGB'ler de de aynı sıkıntıların baş göstermesi nedeniyle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanuna yeniden revize edilmesini, KOBİ'lerin iş sağlığı hizmetlerini Aile Sağlığı Merkezlerinden alabilmeleri yönünde yeni düzenleme yapılmasını istiyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ISINMA GİDERİ ÖDEMELERİNİN 31 ARALIK 2023'E KADAR UZATILMASI TALEP EDİLİYOR

Konya Ticaret Odası alüminyum, metal ve demir ürünlerin imalatı yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi. 9 Kasım 2022 tarih ve 32008 sayılı Resmi Gazete'de "7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yayımlandığı, Kanunda yayımlanan Geçici Madde 1'de: "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısıtma giderlerine karşılık olmak üzere 30/6/2023 tarihine kadar mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak yapılan aylık 1.000 Türk Lirası'nı aşmayan ödemeler, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre prime esas kazançta dâhil edilmez ve bu tutar üzerinden 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu uyarınca gelir vergisi hesaplanmaz" hükmü getirildiğini belirterek şu açıklamayı yaptılar; "İsteyen işverenin elektrik, doğalgaz ve diğer ısıtma gideri için vermiş olduğu 1.000 TL'lik ödeme, günümüz ekonomik koşulları da dikkate alındığında çalışanları bir nebze olsun enflasyonun olumsuz etkilerinden korumuştur. Yüksek enflasyon nedeniyle çalışanlara büyük destek sağlayan bu kanunun 2023 yılında muhtemel yaşanacak enflasyonun etkilerinden koruması için 30 Haziran 2023'te sona erecek uygulamanın 31 Aralık 2023'e kadar uzatılması ve 1.000 TL'lik

(elektrik, doğalgaz ve diğer ısıtma gideri) yardımı 2.000 TL'ye çıkarılmasını istiyoruz."

ÜYELERİMİZ YAPI DENETİM ÜCRETLERİNİN TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ (TÜFE) YILLIK DEĞİŞİM ORANINDA ARTIRILARAK GÜNCELLEME YAPILMASINI TALEP EDİYOR

Konya Ticaret Odası kooperatifçilik faaliyeti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyelerinin konuya ilişkin açıklaması şöyle; "2020 yılının başlarında başlayan pandemi nedeniyle birçok sektörde olduğu gibi inşaat sektöründe de daralma ve finansal sorunlar yaşanmaya başlanmıştır. 2021 yılında Ülkemizde yaşanan dövizdeki fiyat dalgalanmaları ve pandeminin devam etmesi nedeniyle birçok sektörde arz sıkıntısı yaşanmış ve bu da inşaat malzemelerinde çok ciddi fiyat artışlarına neden olmuştur. 2021 yılı ve 2022 yılı inşaat sektörünün yavaşladığı bir dönem olmuştur. 2023 yılında da bu durumun devam edeceği beklenmektedir. Maliyetlerin yukarı yönde ilerlemeye devam etmesi durumunda metrekaresi maliyetlerinin yüksek seviyelere gelmesi hem üreten hem de alıcılara yönünden zor olacaktır. Sektörün en önemli maliyet kalemlerinden birisi olan yapı denetim ücretlerinde yapılması planlanan artış sektörün zorlanmasına neden olacak niteliktedir. Yapı denetim ücretleri, Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) yıllık değişim oranında artırılarak güncelleme yapılmaktadır. Bu da 2023 yılı için yüzde 128,47'dir. Bu itibarla, yapı denetim ücretleri güncellemesinin Motorlu Taşıtlar Vergisi yeniden değerlendirme oranında olduğu gibi yüzde 61,5 olarak yapılması veya Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) yıllık değişim oranında artırılarak güncelleme yapılmasını talep ediyoruz." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

SÜRESİ DOLAN İNŞAAT RUHSATLARI ULUSAL YAPI DENETİM SİSTEMİ'NDEN DÜŞÜRÜLMELİ

Konya Ticaret Odası yapı mühendisliği ve denetim faaliyeti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyelerinin konuya ilişkin açıklaması şöyle; "Malum olduğu üzere yapı denetim kuruluşu sayısı Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nin 12/3 maddesine göre tespit edilmektedir. Ancak birçok ilde 5 yıllık ruhsat süresi dolmuş birçok inşaat vardır. Bu inşaat alanları da Yapı Denetim Yönetmeliği'nin 12. Maddesinde sözü edilen denetim kuruluşunun üzerinde bulunan inşaat alanı olarak hesaplanmaktadır. Uzun yıllardır devam etmeyen ve ruhsat iptali gerektiren ancak ruhsat iptali yapılmayan bu yapılar nedeniyle Yapı denetim firmaları zarar görmektedir. 3194 sayılı İmar Kanunun Madde 29 - "Yapıya baş-

lama müddeti ruhsat tarihinden itibaren iki yıldır. Bu müddet zarfında yapıya başlanmadığı veya yapıya başlanıp da her ne sebeple olursa olsun, başlama müddetiyle birlikte beş yıl içinde bitirilmediği takdirde verilen ruhsat hükümsüz sayılır." hükmü gereğince söz konusu fesihli tespitli/tespitsiz 5 yıl ruhsat süresi dolan YİBİ'lerin (Yapıya İlişkin Bilgi Formu) Ulusal Yapı Denetim Sistemi'nden dolayısıyla toplam denetlenen metrekareden düşürülmesini istiyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ANONİM ŞİRKETLER İLE YAPI KOOPERATİFLERİNDE SÖZLEŞMELİ HUKUKÇU ÇALIŞTIRILMASI ZORUNLU OLMAKTAN ÇIKARILMALI

Konya Ticaret Odası yapı mühendisliği ve denetim faaliyeti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyeleri Türk Ticaret Kanunu'nun 332. maddesine göre: Sermayesi 250.000 TL olan anonim şirketler ile üye sayısı yüz ve daha fazla olan yapı kooperatifleri sözleşmeli hukukçu bulundurmamak zorunda olduğunu, bu zorunluluğu yerine getirmeyene verilen ceza tutarı ise her ay için brüt iki asgari ücret olarak belirlendiğini ve dolayısıyla sıkıntılar yaşandığını belirterek konuya ilişkin şu açıklamayı yaptılar; "Mevcut durum sözleşmeli hukukçu bulundurmamak zorunda olan anonim şirketler ile yapı kooperatiflerine ek külfet getirmektedir. Anonim şirketleri ya da yapı kooperatifleri hukuk hizmetine ihtiyaç duyduğu zaman mutlaka bir hukukçu ile anlaşma yapmaktadırlar. İlgili kanun maddesi gereği, birçok anonim şirket ile yapı kooperatifleri yıllarca hiç hukukçuya ihtiyaç duymadıkları halde, sözleşme gereği aylık hukuk hizmeti adı altında ciddi oranda ücret ödemektedirler. Dolayısıyla sermaye şartı tutan anonim şirketler ile yüzün üzerinde üyesi bulunan yapı kooperatiflerinin üzerindeki bu külfetin zorunlu olmaktan çıkarılması ya da sermaye şartının güncellenerek 250 bin TL'den 25 milyona çıkarılması bu konunun çözülmesine katkı sağlayacaktır."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

"KATI YAKIT SATIŞ BELGESİ" OLMADAN KÖMÜR SATIŞI YAPAN FİRMALAR DENETLENMELİ

Konya Ticaret Odası Mermer, Kömür ve Madencilik Faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutut toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda kışın gelmesiyle birlikte, Karaman Caddesi, Eski Kamyon Garajı ve civarı, Eski Sanayi Sitesi, Karatay Sanayi Sitesi ve Marangozlar Sanayi Sitesi gibi bölgelerde "Katı Yakıt

Satış Belgesi" olmadan kömür satışı yapan firmalar olduğu ve bunun hakız rekabete yol açtığını belirterek konuya ilişkin çözüm getirilmesini istediler Meslek komitesinin talebi şöyle; "Kışın gelmesiyle birlikte, Karaman Caddesi, Eski Kamyon Garajı ve civarı, Eski Sanayi Sitesi, Karatay Sanayi Sitesi ve Marangozlar Sanayi Sitesi gibi bölgelerde "Katı Yakıt Satış Belgesi" olmadan kömür satışı yapan firmalar vardır. Katı Yakıt Satış Belgesi olan firmalar belirli aralıklarla Mahalli Çevre Kurulu tarafından denetlenmektedir. Satış noktalarından alınan kömür numuneleri analiz ettirilip standartlara uygun olmayan kömür satıcıları hakkında cezai yaptırım uygulanmaktadır. Satış izin belgesi olan işletmeler sürekli denetime tabi tutulurken, nereden temin edildiği belli olmayan kömürler bakkal, tüpçü, hırdavatçı, marangoz ve benzeri esnaf tarafından satışı yapılmaktadır. Bu durum gerekli satış izin belgelerini alan üyelerimiz açısından haksız rekabet oluşturmaktadır. Üyelerimizin yaşamış olduğu bu haksız rekabetin giderilmesi ve gerekli denetimlerin yapılması noktasında ilgi ve desteklerinizi bekliyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunulmuştur.

FİRMALAR DEĞİŞEN DAHİLDE İŞLEME İZİN BELGESİ SİSTEMİNDE YAŞANAN SORUNLARIN ÇÖZÜMLENMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Çikolata, şekerleme ile diğer süt ürünleri imalatı toptan ve perakende ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutaat toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyeleri Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kullanımının 19.09.2022 tarihi itibarıyla DİR Otomasyon Sisteminden, Destek Yönetim Sistemi (DYS) ne aktarılmış ve eski sistemin kullanıma kapatıldığını belirterek bu alanda sorunlar yaşandığını bildirdiler. Meslek Komitesi üyelerinin konuya ilişkin açıklaması şöyle "Ülkemizde imalat ve ihracat yapmakta olan firmaların, yurtdışında rekabet edebilmeleri için gerçekleştirdikleri ihracatın büyük bir kısmında Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kullanılmaktadır. DİİB kullanımı 19.09.2022 tarihi itibarıyla DİR Otomasyon Sisteminden, Destek Yönetim Sistemi (DYS) ne aktarılmış ve eski sistem kullanıma kapatılmıştır. DİİB kullanım sisteminin değişmesi ile birlikte hem mevcut belgelerde hem de yeni başvurularda birçok sorunla karşılaşmış ve halen de yeni sorunlar ile karşılaşmaya devam etmektedir. DİİB'in takip edileceği sistemin; hem firmalar hem de ilgili Bölge Müdürlükleri tarafından anlık olarak doğru verinin alınabildiği, girişinin daha hızlı, başvuruların basit ve sorunsuz aktif bir sistem olması gerekmektedir. Bu süreçte sarfiyat tablolarının yanlış veri getirmesi, ithalat listesinde miktar olmasına rağmen daha önce ithalatı yapılmış gibi tescil edememe

hataları, revize (süre uzatımı - madde bilgileri revizesi - teminat revizeleri) başvurularında kullanıcının müracaat gönderememesi, gönderilmiş olan başvurunun Bölge Müdürlükleri tarafından onaylanamaması, yapılmış olan başvurunun Bölge Müdürlüğü ekranlarında kaybolması, başvuru gönderirken başvurunun taslakta kalıp ilgili kuruma gitmemesi, sistemin bu taslağı başvuru olarak görmesi ve yeni başvuru kabul etmemesi gibi sorunlarla karşılaşmaktadır. İhracat ve ithalatlarda anlık olarak aktif kullanılan bir belge için çözümün 2-3 günü bulması; zaman kaybının yanı sıra, gümrük masraflarını artırmakta, üretimde aksama, gecikmelere yol açmakta ve telefon-mail trafiği nedeniyle gereksiz stres-gerilimlere yol açmaktadır.

Yeni sisteme geçişle birlikte DİİB ihracat Taahhüt Kapatma müracaatları sistem hatalarından dolayı beklemekte ve belge ihracat taahhüt kapatma başvuruları beklemektedir. Özellikle pandemi öncesi ve pandemi döneminde düzenlenen belgeler kapatma aşamasında ya da kapatma başvuruları yapılmış Bölge Müdürlüklerinde bekler durumdadır. Firmaların 4 yıl içindeki performansından kaynaklı kullanabilecekleri indirim teminat haklarını, kapatılmamış bu belgeler kullanmakta ve yeni düzenlenen DİİB'lere kullanabilecekleri indirimli teminat hakkı kalamadığı durumlar ile karşılaşmaktadır.

Dolayısıyla, DİİB kapatma değerlendirmesine engel teşkil eden sistem sorunlarının ivedilikle çözülmesi, DYS sistemine geçişten kaynaklı olarak firmaların karşılaştığı ve karşılaşılabileceği sorunların önlenmesi için kapatılmamış, açık olan belgelere mücbir sebeplerden firma talebine istinaden 5-6 ay kadar ilave süre hakkı getirilmesi ve DYS sistem sorunlarının bir an önce çözülerek DİİB kullanımına uygun hale getirilebilmesini talep ediyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

PLASTİK VE KAUKÇUK ÜRÜN İMALATI YAPAN ÜYELERİMİZ ÇEVRE İZİN LİSANS BİRİM FİYAT BEDELLERİNDEN ALINACAK YÜZDE BEŞLİK ORANIN İPTAL EDİLMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Plastik ve kauçuk ürünlerin imalatı ve toptan ticareti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutaat toplantısını gerçekleştirdi.

Çevre izin ve Lisans harç bedellerinin görüşüldüğü toplantıda meslek komitesi üyeleri yüzde beşlik oranının iptal edilmesi talebini dile getirerek konuya ilişkin şu değerlendirmeyi yaptılar. "01.11.2022 tarih ve 32000 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmelik ile Çevre danışmanlık firmalarına ödenecek rakamlarda çok ciddi artışlar olmuştur. Yeni yönetmeliği göre çevre danışmanlık firmala-

rına ödenecek ücretler, Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği EK-1 listesinde yer alan işletmeler için aylık net asgari ücretin 1/2'si, EK-2 listesinde yer alan işletmeler için ise aylık net asgari ücretin 1/3'üdür. Ayrıca yeni yönetmeliğe göre: "İşletmelerin mevcut çevre izni veya çevre izin ve lisans konularına yeni çevre izni veya çevre izin ve lisans konuları ilave edilecek ise ilave edilecek konuyla ilgili başvurunun Bakanlığın ilgili sisteminden yapıldığı tarihi takip eden sonraki aydan itibaren geçerli olmak üzere mevcut aylık asgari fiyata, ilave edilecek çevre izni veya çevre izin ve lisans konularının birim fiyat bedellerinin yüzde beşi de eklenerek yeni aylık asgari fiyat hesaplanır." denmektedir. Özellikle işletmelerin almış olduğu mevcut çevre izni veya ilave olarak alacağı çevre izin-lisans harç bedellerinden her ay alınacak yüzde beş oranı çok yüksektir. Örneğin işletmeler, Bakanlığa çevre izinleri için 5 yıl için 33.000,00 TL harç ücreti öderken, çevre danışmanına 5 yıl için (2023 hesaplamalarına göre: asgari ücretin 1/2'si ya da 1/3'ü + 1650*12*5) 269.000,00 TL'ye yakın ücret ödemek zorundadır. İşletmeler, yönetmelikten önce Çevre Danışmanlık ücreti olarak aylık ortalama 1.000,00 TL öderken; yönetmelikten sonra ortalama 5.000,00 TL ödemek zorunda kalmışlardır. Dolayısıyla, 01.11.2022 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren çevre izni veya çevre izin ve lisans konularının birim fiyat bedellerinden alınacak yüzde beşlik oranın iptal edilerek işletmelerin yükünün hafifletilmelidir." Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

SIFIR KAMYON VE ÇEKİCİLERDE TEDARİK SIKINTISI YAŞAYAN ÜYELERİMİZ BU ARAÇLARIN SATIŞI HAKKINDA DÜZENLEME YAPILMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası kara yolu ile şehirlerarası yük taşımacılığı yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutaat toplantısını gerçekleştirdi.

Meslek Komitesi üyelerimiz Sıfır binek otomobillerde olduğu gibi sıfır kamyon ve çekicilerde de tedarik sıkıntısı yaşadıklarını dile getirerek bu konuda bir düzenleme yapılmasını talep ettiler.

İlgili meslek komitesi üyelerinin konuya ilişkin açıklaması şöyle; "Geçtiğimiz yıllarda sıfır binek otomobillerde yaşanan tedarik sıkıntısı son zamanlarda çekici ve kamyonlarda da yaşanmaktadır. Çekici ve kamyonlarda da yaşanan talep, bayilerdeki stokları bitirmiş, yeni gelecek araçların teslim süreleri için ise 2024'e gün verilmektedir. Araçların teslim sürelerinin uzaması nedeniyle birçok sıfır ya da sıfır aracındaki çekici ve kamyonlar pazar yerlerinde bayi fiyatının % 30-40 üzerinde satılmaya başlanmıştır. Bu durum özellikle 2. el araç fiyatlarının artmasına neden olmaktadır.

Çekici ve kamyonunda yaşanan bu sıkıntıların giderilmesi için 16 Ağustos 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan "İkinci El Motorlu Kara Taşıtlarının Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"le "Otomobil ve arazi taşıtlarının pazarlanmasını veya satışını ilk tescil tarihinden itibaren altı ay ve altı bin kilometre geçmedikçe 01/07/2023 tarihinden önce doğrudan veya dolaylı olarak satışını yapamaz" kararında olduğu gibi çekici ve kamyonlar için de bir düzenleme yapılması bu konunun çözümüne katkı sağlayacaktır."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

UMUM SERVİS ARACI PLAKALARINA TANINAN BEKLEME SÜRESİNİN ESKİDEN OLDUĞU GİBİ SÜRESİZ OLMASI TALEP EDİLİYOR

Konya Ticaret Odası yolcu taşımacılığı faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili Meslek Komitesi üyeleri ilçelerde verilen tahditli plakalarla ilgili bekleme süresinin süresiz olmasını talep ettiklerini belirterek şu açıklamayı yaptılar: "Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin (UKOME) 28.11.2022 tarihli genel kurul kararına göre: Selçuklu, Karatay ve Meram ilçeleri hariç diğer 28 ilçe için tahsis edilen umum servis aracı plakalarından faal olmayanlarla ilgili tanınmış olan servis aracı plakalarının bekleme süresi ile ilgili süre sınırlamaları kaldırılmıştır. Bahsi geçen 28 ilçeyle ilgili 10 yıl önce tahsis edilmiş olan umum servis aracı plakaları, bazı ilçelerde ihtiyaç olan umum servis aracından %40 fazlası satılmıştır. UKOME'nin almış olduğu son karara göre, üyelerimizin ücret karşılığı almış olduğu bu plakalar 01.01.2023 tarihinden itibaren 90 gün içinde vafına uygun bir araca kaydedilmemesi halinde plaka hakkının zayi olacağı kararı alınmıştır. Askıdaki plakaları vafına uygun zorunlu araç bulup plaka takıldığı takdirde araçlar iş bulup çalışmayacağı gibi atıl vaziyette bekleyen araçlar için bandrol, sigorta, araç muayene vb. giderler ayrıca üyelerimize bir külfet getirecektir. Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi'nin almış olduğu bu kararın yeniden değerlendirilmesi ve iş potansiyeli olmayan ilçelerde açıkta bekletilen umum servis aracı plakalarına tanınan bekleme süresinin eskiden olduğu gibi süresiz olması ya da daha önce üyelerimiz tarafından ücreti mukabilinde alınan umum servis aracı plakalarının Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından güncel fiyattan iade alınmasını istiyoruz."

Konya Ticaret Odası'nın talebine istinaden Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi umum servis aracı plakalarına tanınan askı süresi ile ilgili süre sınırlamasının kaldırıldığını bildirdi.

ÖZEL SEKTÖRDE ÇALIŞAN DOKTORLARIN OSGB'LERDE DE ÇALIŞABİLMELERİNE İMKAN TANINMALI

Konya Ticaret Odası Genel müşavirlik ve danışmanlık hizmetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. İşletmelerde ve OSGB'ler de çalışacak doktor bulmakta sıkıntı yaşadıklarını dile getiren meslek komitesi üyeleri bu konuya çözüm bulunması noktasında değerlendirmesi şöyle: "Sağlıkta Beyaz Reform olarak adlandırılan ve sağlık çalışanlarının ek ödeme ve özlük haklarını düzenleyen yönetmelikten sonra özel sektörde çalışan doktorların kamuya dönme-leri artmıştır. Bu durum işyeri hekimi istihdam eden işletmeleri hem de Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinde (OSGB) çalışan doktorları etkilemiş dolayısıyla işletmelerde ve OSGB'ler de çalışacak doktor bulmakta sıkıntı yaşanmasına neden olmuştur.

Çalışacak doktor bulmakta zorlanan OSGB'ler geçmişte özel hastanelerde çalışan doktorların çalışmadıkları sürelerde OSGB'lerle anlaşma yaptıklarını ancak son çıkan yönetmeliğe göre özel hastanelerde çalışan doktorlar çalıştığı kurum haricinde herhangi bir yerde çalışamaz şartının getirilmesinden dolayı doktorların OSGB'lerde çalışmalarına izin verilmemektedir. Bu durum İş Sağlığı ve Güvenliği'ne yönelik hizmet veren firmaların doktor bulamamalarına neden olmaktadır. Eskiden olduğu gibi özel sektörde çalışan doktorların OSGB'lerde çalışabilmelerine yönelik yeni düzenleme yapılmasını istiyoruz."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

MESLEKİ YETERLİLİK BELGESİ OLAN VE MOTORLU KARA TAŞITLARI ALIM SATIMI YAPAN ÜYELERİMİZ SİGORTA POLİÇELERİNDE YAŞADIKLARI SORUNLARIN ÇÖZÜM ÜRETİLMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Oto galeri ve oto acenta hizmetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

Sektörde sigorta poliçeleri ile ilgili sorunlar yaşandığına dikkati çeken ilgili meslek komitesi üyeleri bu sorulara çözüm getirilmesini talep ettiler.

İlgili meslek komitesi üyeleri, mesleki yeterlik belgesi olan ve araç alım satımı yapan oto galeri ve oto acentalar, almış olduğu aracı sattığında zorunlu trafik sigorta poliçesini iptal ettirirken sigorta acenteleriyle sorun yaşadıklarını, sigorta acenteleri sigorta poliçesinin iptal edilmesi durumunda kesmiş oldukları sigorta poliçesinden almış oldukları komisyonu da iade ettiklerini, kendilerinin hem poliçe keserken hem de poliçe iptalinde ciddi zaman ayırdıklarını, ancak buna karşılık hiçbir ücret alamadıklarını için sigorta poliçesini kesmekten

imtina ettiklerini belirterek, yaşamış olduğu bu sıkıntıların giderilmesi için motorlu kara taşıtları alım satımı yapan ve mesleki yeterlilik belgesi olan üyelerimize bir ayı geçmeyecek şekilde alıp sattıkları araçlara sigorta poliçesi kestirebilmeleri için gerekli düzenlemelerin yapılmasını talep etmektedirler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

ÜYELERİMİZ BANKALARIN ALMIŞ OLDUĞU KREDİ TAHSİS ÜCRETİNİN TAMAMEN KALDIRILMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası ana metal ve döküm sanayi alanında faaliyet gösteren meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. Meslek komitesi üyeleri bankaların almış olduğu kredi tahsis ücretinin kaldırılması konusunda düzenleme yapılmasını talep ederek konuya ilişkin şu açıklamayı yaptılar, "Ticari işletmeler kredi kullanmak istediklerinde bankalar kredi risklerine karşı işletmelerden ücret almaktadır. Bankalar işletmelerden ilk limit tahsisinde tahsis edilen kredi limitinin yüzde 0,25'ini limit yenilemelerinde ise yenilenen limitin yüzde 0,125'i oranında kredi kullandırma ücreti almaktadır. İşletmelerin gerekli yatırımları yaparak, ihracata başlamaları, yurt dışına mal veya hizmet satmaları, mevcut pazarlarını genişleterek yeni müşteriler kazanmaları ve Ülkemizin 2023 ihracat hedeflerini tutturmak için hükümetimizin vermiş olduğu her türlü desteğe rağmen bankaların vermiş olduğu kredilerden kredi tahsis ücreti alınmaması, kanunla belirlenmiş kredi tahsis ücretinin tamamen kaldırılması hususunda düzenleme yapılmasını talep ediyoruz."

KOBİ KRİTERLERİ ORTA BÜYÜKLÜKTEKİ İŞLETMELER İÇİN YENİDEN DEĞERLENDİRİLMELİ

Konya Ticaret Odası Alüminyum, metal ve demir ürünlerin imalatı alanında faaliyet gösteren meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

Meslek Komitesi üyeleri 18 Mart 2022 tarihli ve 31782 sayılı Resmi Gazete'de "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in güncellendiğini, ancak özellikle orta büyüklükteki işletmelerin sınıflandırılmasında dikkate alınan rakamların ekonomik gelişmelere paralellik göstermediğinden güncelliğini yitirdiğini belirterek, orta büyüklükteki KOBİ kriterlerinin yıllık net satış hasılatı veya mali bilanço limitlerinin 250 milyondan 500 milyona; işçi kriterlerinin de 250 kişiden 400 kişiye çıkarılması konusunun yeniden değerlendirilmesini talep ettiler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili yerlere başvuruda bulunmuş olup sonucu beklenmektedir.

KTO Karatay Üniversitesi
Havacılık Eğitimi ve
İktisadi İşletmesi

KTO Karatay
Üniversitesi

KTO Model
Fabrika

Dış Ticaret
Merkezi

KTO Eğitim ve Sağlık
Vakfı

KTO FUAR
Şubesi

Mesleki Eğitim
Merkezi

Akıllı Teknolojiler
Merkezi

İŞTİRAKLERİMİZDEN HABERLER

TEKNOFEST 2023 İSTANBUL'DA KTO KARATAY BAŞARISI

İki milyondan fazla ziyaretçiye ev sahipliği yapan TEKNOFEST 2023 İstanbul'da Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi ile Ticaret ve Sanayi Meslek Yüksekokulu öğrenci ve akademisyenleri, KTO Karatay'ı büyük bir gururla temsil ettiler. KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran'ın öncülüğünde öğrenci ve akademisyenlerden oluşan ekipler, millî teknoloji hamlesi ruhunun bir parçası oldular.

Dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST 2023 İstanbul'da 'Uluslararası Efficiency Challenge Elektrikli Araç Yarışları'nda KTO Karataylıların ürettiği elektrikli araç "Gece" 'İmleme Yarışı Kategorisinde' büyük bir başarı elde ederek 3. oldu.

Öte yandan Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü öğrencileri 2242-Üniversite Öğrencileri Araştırma Proje Yarışmaları Enerji ve Çevre kategorisinde, Elektrik-Elektronik Mühendisliği ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümü öğrencileri Akıllı Ulaşım Yarışması kategorisinde, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi akademisyenlerinden Öğr. Gör. Ali Şahin, Drone Şampiyonluk kategorisinde KTO Karatay Üniversitesi'ni final yarışlarında temsil etti. TEKNOFEST 2023 alanında KTO Karataylı öğrencilerle birlikte yarışma heyecanına ortak olan KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran; "Dünyanın en büyük teknoloji festivali olan TEKNOFEST 2023 İstanbul'da dört takım/grubumuz finalde yarıştı. Karatay Otonom ve Elektrikli Araçlar Topluluğu öğrencilerimiz ile danışmanlarımız Uluslararası Efficiency Challenge Elektrikli Araç Yarışları İmleme Yarışı Kategorisinde 3'üncü olduk. Öğretim Görevlimiz Ali Şahin Drone Yarışları'nda Türkiye 7.si oldu. Tüm öğrencilerimiz ve akademisyenlerimiz, Türkiye'nin millî teknoloji hamlesi ruhunun bir parçası olduk. TEKNOFEST'te gençlerimizin heyecanına şahit olmak ülkemiz için beni gururlandırdı. Başta Selçuk Bayraktar olmak üzere tüm organizasyon ekibini tebrik ediyorum. Öğrencilerimizle gurur duyuyoruz, TEKNOFEST gibi yarışmalara katılımlarını her zaman destekliyoruz, başarılarının devamını diliyorum" şeklinde konuştu.

KTO KARATAY'IN WEBOMETRICS BAŞARISI

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi, Webometrics Dünya Üniversite Sıralamaları'nca (Webometrics Ranking of Universities) dünya üniversiteleri arasında 3.743'üncü oldu. Tüm dünyadaki yükseköğretim kurumlarını boyut, görünülük, açıklık ve mükemmeliyet göstergeleri üzerinden değerlendiren Webometrics Dünya Üniversite Sıralamaları (Webometrics Ranking of Universities) açıklandı. KTO Karatay Üniversitesi, Webometrics Dünya Üniversite Sıralamaları (Webometrics Ranking of Universities) değerlendirmesine göre dünyada sıralamaya giren 12 bin üniversite arasında 3.743.; Avrupa'da yer alan 6.036 üniversite arasında 1.155. sırada yer alarak birçok üniversiteyi geride bırakmayı başardı.

"KTO Karatay, Türkiye'deki Vakıf Üniversiteleri Arasında 36. Sırada Yer Aldı"

KTO Karatay Üniversitesi, Webometrics de-

ğerlendirmesine göre Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında 36. sırada yer alarak büyük bir başarıya imza attı. KTO Karatay'ın Webometrics Dünya Sıralamalarına göre elde ettiği diğer başarılar ise şu şekilde:

- Mükemmeliyet Kategorisinde 3.238'inci,
- Açıklık (Şeffaflık) Kategorisinde 3.707'nci,
- Etki (Görünürlük) Kategorisinde 9.866'ncı sırada yer aldı.

Kıtalararası sıralamalara da adını yazdıran KTO Karatay Üniversitesi,

- Civets Üniversiteleri Sıralamasında 266'nci,

- Avrupa Üniversiteleri Sıralamasında 1.155'inci,
- Asya Üniversiteleri Sıralamasında 1.481'inci,
- Orta Doğu Üniversiteleri Sıralamasında 377'nci,
- Avrasya Üniversiteleri Sıralamasında 2.635'inci sırada yer aldı.

"Dünya Üniversiteleri Arasında Önemli Başarılar Elde Ettik"

KTO Karatay Üniversitesi'nin, ulusal ve uluslararası alanda büyük başarılarla imza attığını belirten KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç "Özverili çalışmalarımızın karşılığını aldığımızı görmek bizleri mutlu ediyor. Dünya çapında yayınlanan saygın sıralama kuruluşlarının istatistikleri, üniversitemizin bilimsel ve kültürel alanda göstermiş olduğu çalışmalarda ilham kaynağı oluyor. KTO Karatay Üniversitesi'ni bilimsel hedeflerine taşımak için var gücüyle çalışan tüm akademisyenlerimize teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu.

SCIMAGO DÜNYA SIRALAMASINDA, 2023 YILINDA DA KTO KARATAY'IN YÜKSELİŞİ DEVAM EDİYOR

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi, SCImago Institutions Rankings (SIR) Yayın Değerlendirme Platformu'nca dünya üniversiteleri arasında 3230. sırada yer aldı. Geçtiğimiz yıl Türkiye'de 124. sırada kendisine yer bulan KTO Karatay Üniversitesi, bu yıl 54 sıra birden yükselerek 70. sıraya yükseldi. Üniversitelerin araştırma, inovasyon ve toplumsal etki performanslarının değerlendirildiği SCImago Institutions Rankings tarafından açıklanan sonuçlar neticesinde KTO Karatay Üniversitesi Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında ise 18. sırada yer aldı.

Türkiye'de Fizik ve Astronomi Alanında 14. Sıra KTO Karatay'ın

KTO Karatay Üniversitesi dünya üniversiteler sıralamasına göre;

Fizik ve Astronomi alanında OECD ülkeleri arasında 1166., Türkiye'de 67. ve Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında 14. sırada yer aldı.

KTO Karatay'ın Araştırma Kategorisindeki Yeri 1.336 Sıra Yükseldi

Dört farklı kategori altında gruplandırılan (genel, araştırma, inovasyon ve toplumsal etki) 2023 sıralama sonuçlarına göre KTO Karatay

Üniversitesi; genel kategoride 871 sıra yükselerek 3230. sıraya, araştırma kategorisinde 1336 sıra yükselerek 2379. sıraya, inovasyon kategorisinde 274 sıra yükselerek 3601. sıraya girmeyi başardı. KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, üniversitenin dünya çapında önemli bir başarı elde ettiğini ifade etti. Ortaç; "Özellikle son yıllarda saygın sıralama kuruluşları tarafından yayınlanan raporlarda üst sıralarda yer alan üniversitemiz, şehrimiz, bölgemiz ve ülkemizin gelişmesine önemli katkılar sunmaktadır. Bu başarı, akademisyenlerimizin yoğun çalışmaları sayesinde elde edilmiştir. Akademisyenlerimizin özverili çalışmaları, üniversitemizin her geçen yıl yükselişine önemli katkılar sağlamaktadır" diyerek başarıda emeği geçen tüm akademisyenleri tebrik etti.

KTO KARATAYLI ÖĞRENCİLERE TÜBİTAK'TAN DESTEK

KTO Karatay Üniversitesi öğrencileri tarafından hazırlanan dört proje TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında destek alma hakkı elde etti. Makine Mühendisliği, Mekatronik Mühendisliği ve Ebelik Bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin danışmanları ile hazırladıkları projeler TÜBİTAK desteği kazandı.

KTO Karatay Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Mekatronik Mühendisliği Bölümü öğrencileri Büşra Alıç ve Şadi Arif Yüksel'in danışmanları Prof. Dr. Ali Bülent Uşaklı ile hazırladıkları "Endüstriyel Ölçmeler için Gömülü Sistem Kablosuz Veri Transferi ve Arayüzü" projesi; Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Ebelik Bölümü öğrencisi Huriye Altınkaynak'ın danışmanı Öğr. Gör. Hafize Dağ Tüzmen ile hazırladığı "Doğum Sonu Dönemdeki Annelerin Anne Olmak ile İlgili Algılarının İncelenmesi: Metafor Çalışması"

projesi; Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü öğrencileri Muhammed Yasir Olgun, Huriye Erler ve Funda Akdoğan'ın danışmanları Arş. Gör. Kamil Özpınar ile hazırladığı "Mini Bir Model Savaş Uçağının Tasarımı, Analizi ve İmalatı" projesi; Mekatronik ve Makine Mühendisliği

Bölümü öğrencileri Nur Beyza Karaman ve Emre Can Arıcı'nın danışmanları Arş. Gör. Kamil Özpınar ile hazırladığı "Mini Bir Model Savaş Uçağında Kullanılacak Mini Jet Motoru Tasarımı, Analizi ve İmalatı" projesi olmak üzere toplam dört proje TÜBİTAK tarafından desteklenecek.

TÜRKİYE'DE İLEDİTAN İLK VE TEK AKREDİTE EDİLEN GRAFİK TASARIMI BÖLÜMÜ KTO KARATAY'DA

"Grafik Tasarımı Bölümü 10 Mart 2025'e Kadar Akredite Edildi"

İLEDİTAN Değerlendirme Ekibi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesini 16-18 Kasım 2022 tarihlerinde ziyaret ederek teknoloji ve bilişim alt yapısı, fiziki kaynak yeterliliği ile akademik faaliyetleri bakımından değerlendirdi. Tüm kriterlerin dikkate alınarak hazırlandığı sonuç raporunun ardından 5 aylık çalışmanın sonunda, KTO Karatay Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü, İletişim Eğitimi Değerlendirme Akreditasyon Kurulu (İLEDİTAN) tarafından 10 Mart 2025 tarihine kadar akredite edildi.

KONYA KONTEYNER KENTTE BAYRAM ÖNCESİ ÇOCUKLAR ve AİLELER UNUTULMADI

Cumhuriyet tarihinin en büyük deprem felaketinin yaralarını sarmak için Konya seferber olmaya devam ediyor. Konya Büyükşehir Belediyesi, Konya Ticaret Odası, Konya Sanayi Odası, Konya Ticaret Borsası ve merkez ilçe belediyelerinin katkılarıyla depremzede vatandaşlarımızın barınma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Hatay'da kurulan Konya Konteyner Kent'te Ramazan Bayramı öncesi çocuklar ve aileleri unutulmadı.

"Bayram Öncesi Bayramlıklar Dağıtıldı"

Hatay'da depremzede vatandaşlarımızın barınma ihtiyaçlarını karşılamak için kurulan Konya Konteyner Kent'in 1'inci etabında toplamda 448 konteyner yer alıyor ve 1445 vatandaşımız burada yaşıyor. Bayram öncesi açılışı yapılan Konya Konteyner Kent'te 467 çocuğa Konya Ticaret Odası ve Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından bayramlık kıyafet ve oyuncak hediye edildi. Ayrıca Konya Ticaret Odası, konteyner kentte bulunan tüm ailelere bayram şekeri ikram etti. Bayram öncesi konteyner kentte duygu dolu anlar yaşandı, birlik ve beraberlik mesajları verildi.

20. MODEL FABRİKA DENEYİM PAYLAŞIMI TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Model Fabrika Deneyim Paylaşımı Toplantılarının yirmincisi, "Dijital Dönüşüm Altyapı Kurulumu ve Kullanım Senaryoları" temasıyla T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nda hibrit olarak gerçekleştirildi. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel

Müdürü Prof. Dr. İlker Murat AR'ın açılış konuşmalarıyla başlayan toplantı, "Mevcut Yalın Dönüşüm Senaryoları ile Dijital Dönüşüm Senaryolarının Entegrasyonu" konu başlığıyla devam etti. Programa katılan Konya Model Fabrika ekibi deneyim ve bilgilerini paylaştı.

SAVUNMA SANAYİ KONYA İL TEMSİLCİLİĞİNDEN KONYA MODEL FABRİKAYA ZİYARET

Savunma Sanayii Başkanlığı Konya İl Temsilcisi Hakan İlyas AYDOĞAN Konya Model Fabrika'yı ziyaret ederek Model Fabrika ve verdiğimiz hizmetler hakkında bilgi aldı.

MESLEK LİSESİ MÜDÜRLERİNDEN KTO MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ'NE ZİYARET

Konya İl Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Mustafa YILMAZ, Mesleki Eğitimden Sorumlu Şube Müdürü Nizamettin DOĞAN ve Konya il merkezinde eğitim-öğretim faaliyetini sürdüren Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürleri KTO Mesleki Eğitim Merkezi'ni ziyaret ederek merkez ve faaliyetleri hakkında bilgi aldı.

KONTROLDEN ÇIKAN KONUT KİRALARI VE DÜNYADA UYGULANAN KİRA KONTROL YÖNTEMLERİ

Burçin KABAKCI

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

2022 yılında Türkiye genelinde ortalama kira konut ilan m² fiyatındaki yıllık artış oranı Aralık'ta yüzde 172,9 olarak gerçekleşmiş ve ortalama kiralık konut ilan m² fiyatı 71 TL'ye yükselmiştir. İllere göre yıllık kira artış oranlarına bakıldığında İstanbul'da yüzde 150, Ankara'da yüzde 160,9, İzmir'de ise yüzde 162,2 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Ortalama kiralık konut ilan m² fiyatları İstanbul'da 100 TL, İzmir'de ise 68,2 TL, Ankara'da ise 47 TL, olarak gerçekleşirken enflasyondan arındırılmış kira fiyatları da hem ülke genelinde hem de üç büyükşehirde artmıştır. Ülkemizde konut kira fiyatları 2018 yılında kurda yaşanan atakla hareketlenmeye başlamış, 2020 yılında pandeminin de etkisi ile yükselişe geçerek kriz haline gelmeye başlamıştır. Dünyada yaşanan Rusya-Ukrayna savaşının da etkisi ile ülkemizde yaşanan dış göçün yarattığı talep, yüksek enflasyon oranları ile birleşince kira fiyatlarını kontrolden çıkarmıştır. Son olarak ülkemizde yaşanan yüzyılın afeti olarak adlandırılan deprem felaketinden sonra deprem bölgesinden diğer illere akın eden 1 milyon insan ile kira fiyatları yeniden artışa geçmiştir.

Bu raporda ülkemizde yaşanan konut kira artış rakamlarının yanı sıra dünyada uy-

gulan konut kira kontrol yöntemlerine değinilecektir.

2. KİRALIK KONUT PİYASASI

Geçtiğimiz yılın aralık ayında ülke genelindeki ortalama kira artışı yüzde 172,9 olurken, büyükşehirlerdeki cari kira artış hızları da farklılık göstermektedir. Yüzde 292,2 ile en yüksek kira artışının yaşandığı il olan Antalya'da ortalama kira bir yılda 4 kata yakın artış göstermiştir. Fiyat artışı en yüksek olan diğer iller yüzde 218,2 ile Trabzon, yüzde 212,5 ile Denizli, yüzde 207,7 ile Mersin ve yüzde 181,3 ile Adana olmuştur. Kira artışının en düşük olduğu iller ise yüzde 126,6 ile Erzurum, yüzde 119,8 ile Van, yüzde 111,1 ile Gaziantep, yüzde 108,3 ile Kahramanmaraş ve yüzde 100 ile Diyarbakır olarak gerçekleşmiştir. Aralık 2022 verilerine göre bütün büyükşehirlerdeki yıllık kira fiyat artış oranı yıllık TÜFE enflasyon oranından yüzde 64,3 daha yüksek gerçekleşmiştir.

Ülke genelinde enflasyondan arındırılmış reel kiralarda yıllık artışlar Mayıs ve Ekim ayları arasındaki düşüşten sonra Kasım'da yükselmiştir. Reel kiralarda yaşanan yıllık artış oranı Aralık'ta da devam ederek yüzde 66,1 olarak gerçekleşmiştir.

Üç büyükşehirde yıllık reel kira artış oranına bakıldığında artış yaşandığı görülmektedir. Reel kira fiyatlarındaki yıllık artış hızı

Kasım ayına kıyasla İstanbul'da 17,9 puan, İzmir'de ise 18,6 puan artmıştır. Son verilere göre reel kira fiyatları 2022 yılının Aralık ayına göre İstanbul'da yüzde 52,2 Ankara'da yüzde 58,9, İzmir'de ise yüzde 59,9 oranında daha yüksek gerçekleşmiştir.

Üç büyükşehirin reel kira fiyat endeksinin de arttığı görülmektedir. Reel kira fiyat endeksi İstanbul'da 168,9, Ankara'da 151,6 İzmir'de ise 149 olarak gerçekleşmiştir. Bu gelişmeler reel kira endeksinin Eylül 2017 tarihine kıyasla İstanbul'da yüzde 68,9, Ankara'da yüzde 51,6, İzmir'de ise yüzde 49 oranında yüksek olduğunu göstermektedir.

Finansal açıdan erişilebilir konut tanımı göreceli bir kavram olmakla birlikte "uygun fiyatlı" olarak sunulan konutlar, hane halkının konut alımında ödeyeceği taksit tutarları haricinde veya kira için ayırdıkları pay dışında kalan tutar ile yaşamlarını mevcut refah seviyelerini bozmadan devam ettirebilecekleri şekilde erişilebilir olan konutlar olarak tanımlanabilmektedir. Erişilebilir konut ABD Konut Bakanlığı tarafından şu şekilde tanımlanmaktadır: "kredi ile konut alımında ödenen aylık taksitlerin veya aylık kiranın hane halkı gelirinin yüzde 30'unu aşmamasına imkan sağlayacak nitelikte fiyatlanan konut". Konut olarak kullanılan gayrimenkuller kişiler için geleceğe yatırım olma özelliğine sahiptir. Yaşanabilir ve uygun fiyatlı konut sürdürüle-

bilir bir ekonominin temel bir parçasıdır. Ancak, bu tür konutların sağlanması ülkemizde giderek daha zor bir hale gelmekte ve konut piyasasının düzgün çalışması açısından büyük bir engel teşkil etmektedir.

3. DÜNYADA KİRA KONTROLÜ UYGULAYAN ÜLKELER

Sınıflandırma yöntemi günümüzde kira kontrolü amaçlı kullanılan en yaygın yöntemdir. Bu yöntemde benzer özelliklere sahip konut fiyatlarında uygulanabilecek en yüksek kira bedeli ve bu bedel üzerinden gerçekleştirilecek kira artış oranları kanun ile belirlenmektedir. Bu sisteme göre belirlenen kira bedeli belli bir yıl süresince sabit olurken, sonraki dönemlerde kanunla belirlenmiş oranda artış gerçekleştirilmektedir. Dünyada hali hazırda bu sistemi uygulayan bazı ülkeler ve sistemi uygulama şekilleri aşağıda yer almaktadır.

İngiltere: Birinci Dünya Savaşından beri kira denetimi uygulayan İngiltere o dönemde mevcut konutların büyük ölçüde tahrip olması sonucu kira bedellerinde meydana gelen aşırı yükselişleri engelleyebilmek adına kira bedellerine sınırlama getirmiştir. Halen yürürlükte bulunan 1988 tarihli Konut Kanunu, hem tahliye sebeplerini belirlemekte hem de kira artışlarına sınırlama getirmektedir.

İtalya: 1947 yılından beri kira kontrolü uygulayan İtalya'da kamu otoriteleri kiralara kontrol edilmesine yönelik sıklıkla kira mevzuatına müdahalede bulunmaktadır. Bu müdahaleler bazen kira bedellerinin dondurulması, bazen tüm güncel kiralara süresinin uzatılması, bazen de kiraya konu taşınmazların tahliyesini öngören yargı kararının uygulamasının hükümet tarafından çıkarılan kanun hükmünde kararname ile durdurulması şeklinde gerçekleşebilmektedir.

Hollanda: İkinci Dünya Savaşından beri uygulanan kira denetimi politikası 1979 yılında yasalaşmış ve bunun sonucunda kirası belirli bir seviyeden düşük konutlar için kiranın yılda sadece bir kez artırılabilirliğini, bu artışın devletin belirlediği orandan daha fazla olmayacağı şeklinde belirlenmiştir.

Danimarka: İkinci Dünya Savaşından beri kira kontrolü uygulayan ülkelerden biri de Danimarka'dır. Her belediye bünyesinde, daire özelliklerine göre azami kira bedellerini belirlemek amacıyla kira kontrol bürosu bulunmakta ve bu bürolar tarafından belirlenen kira bedelleri genellikle taşınmazın pazar değerini yansıtmamaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri: ABD'de eyaletler arası farklılıklar olsa da kira kontrolü uygulayan ülkeler arasında yer almaktadır. Özellikle enflasyonun aşırı yükseldiği 1970'li yıllarda başlanan kira kontrolleri günümüzde bazı eyaletlerde kaldırılmış veya hafifletilmiş

Yıllık Kira Artışının En Yüksek ve En Düşük Olduğu İller – 2022 Aralık

İller	Aralık 2021 m ² Fiyatı	Aralık 2022 m ² Fiyatı	Yıllık Cari Kira Artışları (%)
Türkiye Ortalaması	26,0	71,0	172,9
Antalya	30,0	117,7	292,2
Trabzon	10,0	31,8	218,2
Denizli	15,0	46,9	212,5
Mersin	20,0	61,5	207,7
Adana	16,0	45,0	181,3
Erzurum	9,0	20,4	126,6
Van	13,0	28,6	119,8
Gaziantep	18,0	38,0	111,1
Kahramanmaraş	12,0	25,0	108,3
Diyarbakır	15,0	30,0	100,0

Kaynak: Betam

olsa bile hala birçok eyaletinde uygulanmaktadır. Kiraya konu taşınmazlara uyguladıkları kira tavanı bulunmakta ve benzer özellikler gösteren konutlar için her yıl en geç 31 Ekim tarihine kadar, temel fiyatlar ve enflasyon oranı dikkate alınarak Kira Kurulu tarafından yayınlanan "yıllık genel düzenleme" ile yeniden belirlenmektedir.

Avusturya: 1981 yılında çıkarılan bir kira kontrolü kanun ile taşınmaz kira bedelleri sınırlandırılmıştır. Bu kanun ile apartman daireleri A,B,C,D olmak üzere dört sınıfa ayrılmış ve her sınıfın metrekaresine göre fiyatları belirli oranlarda sınırlandırılmıştır. Bu durum taşınmaz sahibi ve kiracı arasında başka türlü bir anlaşma yapılmadığı sürece geçerlidir.

Avusturya kira modeli, ülkede yaygın olarak kullanılan bir kira sözleşme modelidir. Bu model, hem kiracıları hem de ev sahiplerini korumak amacıyla tasarlanmıştır. Belirli bir süre için yapılan bu kira sözleşmeleri sürenin sona ermesiyle birlikte yenilenmediği takdirde kiracı yeni bir konut aramak durumunda kalmaktadır. Kira fiyatları sözleşmenin yapıldığı sıra belirlenir ve sözleşme süresince sabit kalır. Böylelikle kiracılar değişen ekonomik durumlar karşısında yapılacak ara zamlardan etkilenmemiş olur.

Avusturya kira modeli, hem kiracılar hem de ev sahipleri açısından birçok avantaj sunmakta ve bu sebeple çok tercih edilmektedir. Kiracılar sabit kira fiyatlarından sözleşme süresince faydalanırken, ev sahipleri de evlerinin düzenli olarak bakımının yapıldığından emin olmaktadır. Bu modelde ev sahipleri, kiracılarının evlerini iyi korumasını ve düzenli olarak bakımlarını yaptırmalarını bekler.

4. SONUÇ

Günümüzde konut erişilebilirlik anlamında gelir yetersizliği ve finansmana erişim konusunda yaşanan sorunlar nedeniyle hanehalkı açısından pahalı olarak algılanmakta ve gelecek dönemlerde de yeni arsa temininde sorunlar, artan üretim maliyeti, yabancı yatırımcının göstermiş olduğu taleple birlikte artan fiyatların aşağıya inmesi yakın zamanda zor görünmektedir. Bu sebeple özellikle orta ve alt gelir grubunun barınma ihtiyacını karşılayabilmesi için sadece satış odaklı kredi destekleri yerine aynı zamanda kamu-özel sektör işbirliği kapsamında üretimi ve finansmanı destekleyici kiralık konut piyasasına yönelik inşaatın güçlendirilmesine katkı sağlayacak çözümler sunulabilir.

Dünyada benzer sorunların sonrasında ülkelerin neler yaptığına baktığımızda da görüyoruz ki kira denetimleri ve kanunları ile sorunu çözmeye yoluna gitmişlerdir. Ülkemizde de kira fiyatlarında yaşanan artışa devletin el atarak kira kontrolüne yönelik bir kanun çıkartarak örnek teşkil edebilecek konut kira fiyatlarında tavan ve taban fiyat belirleyerek bunların dışına çıkılmasına engel olmalıdır.

5. KAYNAKÇA

- <https://betam.bahcesehir.edu.tr/wp-content/uploads/2023/01/KiralıkKonutPiyasasıGorunumu2023M01.pdf>
- <https://www.dunya.com/kose-yazisi/bir-durum-tespiti-konuta-finansal-erisilebilirlik-sorun-olmaya-devam-ediyor/681577>
- <https://www.dunya.com/sectorler/emlak/kontrol-den-cikti-sektor-cozum-ariyor-kirada-avusturya-modeli-sart-haberi-686437>

TÜRKİYE GELİR VE YAŞAM KOŞULLARI ARAŞTIRMASI

1. GİRİŞ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması 2021'i yayınlamıştır. Araştırmada gelir dağılımı, kullanılabilir gelir, eğitim seviyesine ve sektörlere göre gelir seviyeleri, yoksulluk oranları, konut ve çevreyle alakalı veriler yer almıştır. Bu raporda yayınlanan verilerin analizi yapılacaktır.

2. GELİR DAĞILIMI

Son yapılan araştırma sonuçlarına göre; en yüksek eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert gelirine sahip %20'lik grubun toplam gelirden aldığı pay bir önceki yıla göre 0,8 puan azalarak %46,7'ye düşerken, en düşük gelire sahip % 20'lik grubun aldığı pay 0,2 puan artarak %6,1'e yükselmiştir. Son 10 yılın gelir dağılımı incelendiğinde en yüksek gelire sahip grup en yüksek payı 2020 yılında %47,5 oranla almıştır. En düşük gelire sahip grup ise en yüksek payı 2017 yılında %6,3 oranıyla almıştır. Gelir dağılımı eşitsizliği ölçütlerinden olan Gini katsayısı, sıfıra yaklaştıkça gelir dağılımında eşitliği, bire yaklaştıkça gelir dağılımında bozulmayı ifade etmektedir. En son yapılan araştırma sonuçlarına göre Gini katsayısı bir önceki yıla göre 0,009 puan azalış ile 0,401 olarak tahmin edilmiştir. Son 10 yılın Gini katsayıları incelendiğinde ciddi bir iyileşme yada kötüleşme gözlemlenmemektedir. Toplumun gelirden en fazla pay alan %20 'sinin elde ettiği gelirin en az pay alan %20

Tablo 1. Yıllık Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Fert Gelirinin Dağılımı (%)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
İlk %20 (En Düşük)	5,9	6,1	6,2	6,1	6,2	6,3	6,1	6,2	5,9	6,1
İkinci %20	10,6	10,7	10,9	10,7	10,6	10,7	10,6	10,9	10,6	10,8
Üçüncü %20	15,3	15,2	15,3	15,2	15	14,8	14,8	15,2	14,9	15,1
Dördüncü %20	21,7	21,4	21,7	21,5	21,1	20,9	20,9	21,4	21,1	21,3
Son %20 (En Yüksek)	46,6	46,6	45,9	46,5	47,2	47,4	47,6	46,3	47,5	46,7

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Fert Gelirine Göre Gelir Dağılımı Göstergeleri

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gini Katsayısı	0,402	0,400	0,391	0,397	0,404	0,405	0,408	0,395	0,410	0,401
P80/P20 Oranı	8	7,7	7,4	7,6	7,7	7,5	7,8	7,4	8,0	7,6
P90/P10 Oranı	14,2	13,6	12,6	13,3	13,6	13,4	13,7	13	14,6	13,7

Kaynak: TÜİK

'sinin elde ettiği gelire oranı şeklinde hesaplanan P80/P20 oranı 8,0'dan 7,6'ya, gelirden en fazla pay alan %10'unun elde ettiği gelirin en az pay alan %10'unun elde ettiği gelire oranı şeklinde hesaplanan P90/P10 oranı ise 14,6'dan 13,7'ye düşmüştür.

3. KULLANILABİLİR GELİR

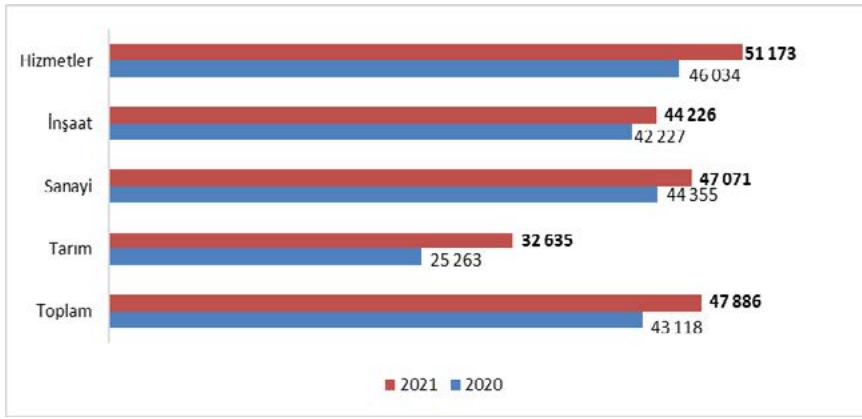
Türkiye'de yıllık ortalama hanehalkı kullanılabilir geliri %10,6 artarak 2021 yılı sonuçlarına göre 76 bin 733 TL olmuştur. Hanehalkı gelirin oransal olarak en fazla artışın yaşandığı yıl, 2019 yılı olmuştur, bu yılda gelir %16,5 artmıştır.

Türkiye'de yıllık ortalama eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert geliri bir önceki yıla göre %11,9 artarak 33 bin 428 TL'den 37 bin 400 TL'ye yükselmiştir. Kullanılabilir fert geliri 10 yılda nominal olarak 3,18 kat artmıştır.

4. EĞİTİM VE SEKTÖRE GÖRE GELİRLER

Yıllık ortalama esas iş gelirleri sırasıyla yükseköğretim mezunlarında 68 bin 229 TL, lise ve dengi okul mezunlarında 47 bin 326 TL, lise altı eğitimlilerde 35 bin 344 TL, bir okul bitirmeyenlerde 25 bin 911 TL ve okur-yazar olmayan fertlerde 19 bin 835 TL olarak hesaplanmıştır. Geçen yıla göre yıllık ortalama esas iş gelirinde en yüksek artış %18,2 ile okur-yazar

Grafik 1. Sektörlere Göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri, 2020 2021

Kaynak: TÜİK

Tablo 3. Yıllık Ortalama Hanehalkı Kullanılabilir Geliri Ve Bir Önceki Yıla Göre Değişim

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yıllık Ortalama Hane Halkı Geliri (TL)	26 577	29 479	32 000	36 039	41 399	46 131	51 374	59 873	69 349	76 733
Bir Önceki Yıla Göre Değişim (%)	9,2	10,9	8,6	12,6	14,9	11,4	11,4	16,5	15,8	10,6

Kaynak: TÜİK

Tablo 4. Yıllık Ortalama Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Fert Geliri Ve Bir Önceki Yıla Göre Değişim

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yıllık Ortalama Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Fert Geliri (TL)	11 859	13 250	14 553	16 515	19 139	21 577	24 199	28 522	33 428	37 400
Bir Önceki Yıla Göre Değişim (%)	10,1	11,7	9,8	13,5	15,9	12,7	12,2	17,9	17,2	11,9

Kaynak: TÜİK

Tablo 5. Eğitim Durumuna Göre Yıllık Ortalama Esas İş Gelirleri (TL)

Eğitim durumu	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Okur-yazar olmayan	6 111	7 017	7 782	8 410	10 815	11 581	12 043	14 129	16 785	19 835
Bir okul bitirmeyen	7 471	8 320	10 433	11 463	13 204	15 306	16 835	18 279	22 936	25 911
Lise altı eğitilmiş	11 528	12 795	14 137	16 164	18 471	21 388	23 437	26 833	32 838	35 344
Lise ve dengi okul	15 649	17 442	19 385	21 870	24 829	28 260	30 485	34 115	41 855	47 326
Yükseköğretim	26 756	30 857	32 480	34 801	39 536	43 821	46 755	51 888	63 085	68 229

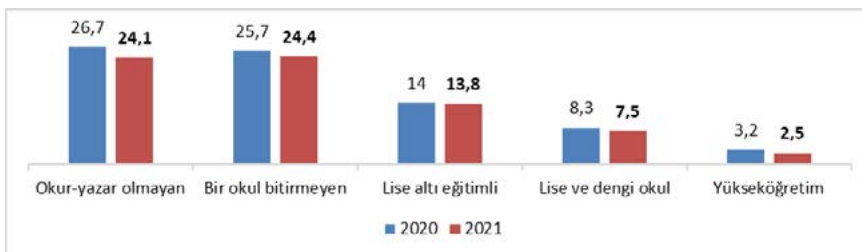
Kaynak: TÜİK

Tablo 6. Eşdeğer Hanehalkı Kullanılabilir Fert Gelirine Göre Hesaplanan Yoksulluk Oranı (%)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Medyan gelirin %40'ına göre	10	9,1	8,7	8,7	8,4	7,4	7,9	8,3	8,9	8,5
Medyan gelirin %50'sine göre	16,3	1,5	15	14,7	14,3	13,5	13,9	14,4	15	14,4
Medyan gelirin %60'ına göre	22,7	22,4	21,8	21,9	21,2	20,1	21,2	21,3	21,9	21,3
Medyan gelirin %70'ine göre	30,2	29,5	29,4	29,5	28,7	28,1	28,5	28,5	29	28,7

Kaynak: TÜİK

Grafik 2. Eğitim Durumuna Göre Yoksulluk Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

olmayan, en düşük artış ise %7,6 ile lise altı eğitilmiş fertlerde olmuştur. Bu istatistiklerden, eğitim durumu yükseldikçe gelirin arttığı rahatlıkla gözlemlenebilmektedir.

Esas iş gelirleri sektörel ayrımda incelendiğinde; en yüksek yıllık ortalama gelirin 51 bin 173 TL ile hizmet sektöründe, en düşük yıllık ortalama gelirin ise 32 bin 635 TL ile tarım sektöründe olduğu görülmüştür. Bir önceki yıla göre; yıllık ortalama esas iş gelirinde en yüksek artış %29,2 ile tarım sektöründe gözlenirken, bunu %11,2 ile hizmet sektörü izlemiştir. Diğer taraftan sanayi sektöründe %6,1, inşaat sektöründe ise %4,7 artış gözlenmiştir. Tarım sektöründe yıllık gelir en düşükken oransal olarak en çok artış da tarım sektöründe olmuştur.

5. YOKSULLUK ORANLARI

Toplumun genel düzeyine göre belirli bir sınırın altında gelire sahip olan bireyler yoksul sayılmaktadır. Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %50'si dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre, yoksulluk oranı 2021 yılında 0,6 puan azalarak %14,4 olmuştur. Yoksulluk oranının yıllar içinde azaldığı gözlemlenmektedir.

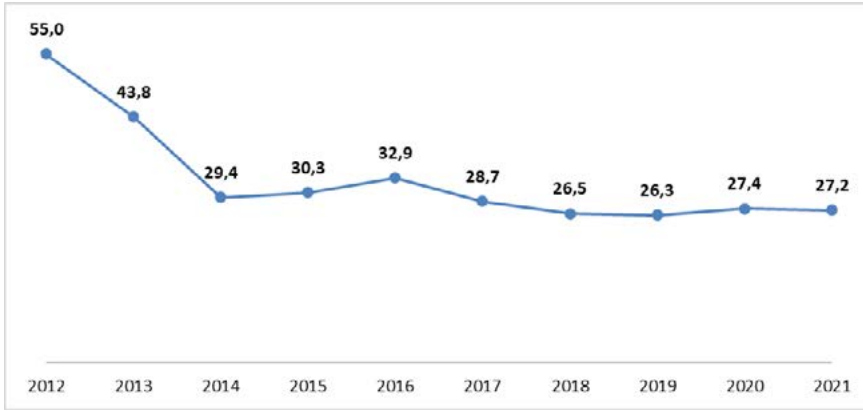
Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %50'si dikkate alınarak hesaplanan yoksulluk oranına göre; okur-yazar olmayan fertlerin %24,1'i, bir okul bitirmeyenlerin %24,4'ü, lise altı eğitilmişlerin %13,8'i, lise ve dengi okul mezunlarının ise %7,5'i yoksul olarak hesaplanmıştır. Yükseköğretim mezunları ise %2,5 ile en düşük yoksulluk oranına sahip grup olmuştur. Bu istatistiklerden de açıkça görüleceği üzere eğitim seviyesi arttıkça yoksulluk oranı azalmaktadır.

Finansal sıkıntıya olma durumunu ifade eden maddi yoksunluk; çamaşır makinesi, renkli televizyon, telefon ve otomobil sahipliği ile ekonomik olarak beklenmedik harcamaları yapabilmek, evden uzakta bir haftalık tatil masrafını karşılayabilmek, kira, konut kredisi ve faizli borçları ödeyebilmek, iki günde bir et, tavuk, balık içeren yemek yiyecek ve evin ısınma ihtiyacını karşılayabilmek durumu ile ilgili hanehalklarının algılarını yansıtmaktadır. Belirtilen dokuz maddenin en az dördünü karşılayamayanların oranı olarak tanımlanan ciddi maddi yoksunluk oranı; 2020 yılında %27,4 iken 2021 yılı sonuçlarında 0,2 puan azalarak %27,2 olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında %55 olan maddi yoksunluk oranı 2013 ve 2014 yıllarında ciddi düşüş yaşayarak %29,4 seviyesine gerilemiştir ancak 2014 yılında sonra ciddi bir aşama kaydedilememiştir.

6. KONUT VE ÇEVRE

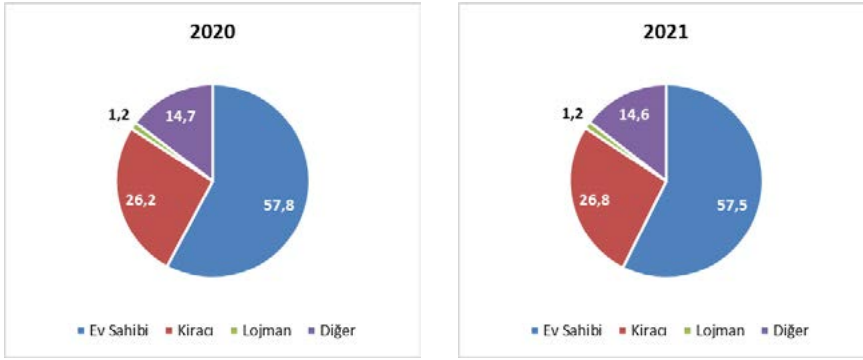
Oturulan konuta sahip olanların oranı geçen yıla göre 0,3 puan azalarak 2021 yılında %57,5 olarak hesaplanırken, kirada oturanların oranı %26,8, lojmanda oturanların oranı %12, kendi konutunda oturmayıp kira ödemeyen-

Grafik 3. Maddi Yoksulluk Oranı (%)

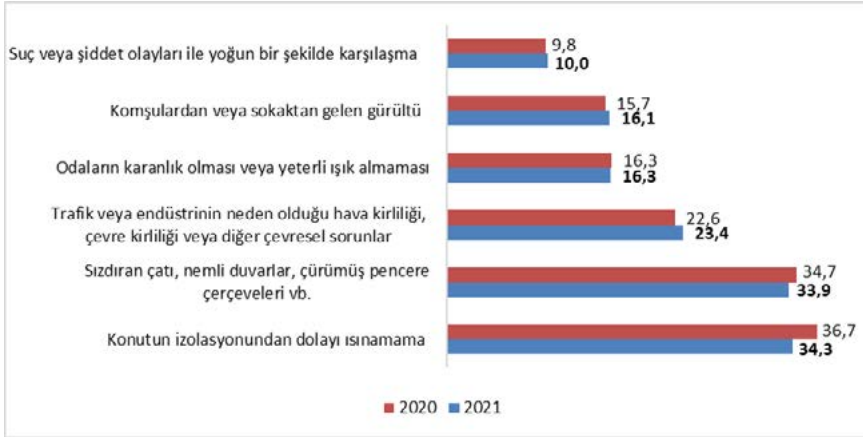
Kaynak: TÜİK

Grafik 4. Konut Sahipliği Dağılımı (%) 2020, 2021

Kaynak: TÜİK

Grafik 5. Konut Ve Çevre Problemleri (%), 2020, 2021

Kaynak: TÜİK

Tablo 7. Seçilmiş Yaşam Koşulları Göstergeleri (%), 2020, 2021

Yük getirme durumu	Borç Veya Taksit Ödemeleri (Konut Masrafları Dışında)		Konut Masrafları	
	2020	2021	2020	2021
Çok yük getiriyor	18,8	23	13,3	19,6
Biraz yük getiriyor	32,5	34,1	57,7	55,2
Yük getirmiyor	7	6,6	29	25,2
Borç veya taksiti olmayanlar	41,7	36,4	-	-

Kaynak: TÜİK

lerin oranı ise %14,6 olmuştur. İstatistiklerden görüleceği üzere bireylerin yarısından fazlası oturduğu konutun sahibidir.

Kurumsal olmayan nüfusun %34,3'ü konutunda izolasyondan dolayı ısınma sorunu, %33,9'u sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçeveleri vb. problemleri yaşarken, %23,4'ü trafik veya endüstrinin neden olduğu hava kirliliği, çevre kirliliği veya diğer çevresel sorunlarla karşılaşmıştır. En düşük orana sahip konut ve çevre problemi, suç veya şiddet olayları ile yoğun bir şekilde karşılaşma olmuştur.

Geçen yıla göre konut alımı ve konut masrafları dışında borç veya taksit ödemesi olanların oranı 5,4 puan artarak %63,7 olmuştur. Nüfusun %6,6'sına bu ödemeler yük getirmeyen %23'üne çok yük getirmiştir. Konut masrafları incelendiğinde bireylerin %55,2'si biraz yük getirdiğini beyan etmiştir, çok yük getiriyor diyenler %19,6 iken yük getirmiyor diyenlerin oranı %25,2 olmuştur. Hanelerin %60,8'i evden uzakta bir haftalık tatil masraflarını, %38,3'ü iki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek masrafını, %33,4'ü beklenmedik harcamaları, %20,5'i evin ısınma ihtiyacını, %62,9'u eskimiş mobilyaların yenilenmesini ekonomik olarak karşılayamadığını belirtmişlerdir.

7. SONUÇ

Araştırmanın sonuçlarına göre Gini katsayısında ciddi bir iyileşme ya da kötüleşme gözükmemektedir. En yüksek gelire sahip %20'lik kesim toplam gelirin neredeyse yarısını almaktadır. Sektöre göre gelirler incelendiğinde en düşük gelire sahip sektör tarım olurken en yüksek sektör hizmet olmuştur. 2012 yılında maddi yoksunluk yaşayan kişilerin oranı %55 iken bu oran 2021 yılında %27,2'ye düşmüştür. Eğitim seviyesi yüksek bireylerin hem gelirleri yüksek hem de yoksulluk oranları düşüktür. Konut sahiplik oranının da ciddi bir değişim olmamıştır. Bireylerin konut ve çevre problemlerinde en çok sıkıntı çektiği konu ısınma olmuştur. Borcu veya taksit ödemesi olmayan birey oranı %5,3 azalmıştır. Bireylerin yarısından fazlası konut masraflarının biraz yük getirdiğini beyan etmiştir.

8. KAYNAKÇA

- Bloomberg HT - "2021 Yılında Gelir Dağılımı Düzeldi" <https://www.bloomberght.com/2021-yilinda-gelir-dagilimi-duzeldi-2305867>
- DHA - "TÜİK, Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Sonuçlarını Açıkladı" <https://www.dha.com.tr/ekonomi/tuik-gelir-ve-yasam-kosullari-arastirmasi-sonuclarini-acikladi-2065219>
- Habertürk - "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2021" <https://www.haberturk.com/gelir-ve-yasam-kosullari-arastirmasi-2021-3430228>
- TÜİK - "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması, 2021" <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Gelir-ve-Yasam-Kosullari-Arastirmasi-2021-45581>

SEKTÖREL DEĞERLENDİRMELER

"2022 Değerlendirmesi, 2023 Beklentileri"

Otomotiv Sektörü

Nazlı ÜSTÜN

Bankacılık Sektörü

Hacı Dede Hakan KARAGÖZ

Enerji Sektörü

Muhammed Furkan ÇETİN

E-ticaret Sektörü

Gizem ERİM ÖZÇELİK

İnşaat Sektörü

Burçin KABAKCI

Turizm Sektörü

Mustafa KESKİN

OTOMOTİV SEKTÖRÜ

2022 Değerlendirmesi, 2023 Beklentileri

Nazlı ÜSTÜN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

Dünya otomotiv üretimi çip krizinin ardından hammadde ve lojistik sorunlarından dolayı toparlanamamıştır. 2022'de üretilen 84,3 milyon araç küresel talebi karşılayamamış ve otomotiv pazarı Çin hariç tüm dünyada küçülmüştür. Küçülme Avrupa'da %10, ABD'de %11 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de ise otomotiv pazarı %7 oranında büyümüştür ve 2021 ile başa baş bir durum söz konusudur.

Türk otomotiv sektörü de çip krizinin etkilerinin sürdüğü, yüksek enflasyon, artan enerji maliyetleri ve küresel resesyon riski gibi faktörlerle katlanarak büyüyen sorunların, Rusya-Ukrayna savaşı ile iyice derinleştiği zorlu bir yılı geride bırakmıştır. Bu raporda Otomotiv Sektörünün 2022 yılı değerlendirmesi ve 2023 yılı beklentileri ele alınacaktır.

2. 2022 YILINDA DÜNYA OTOMOTİV SEKTÖRÜ

2018'de 97 milyon üretim yapan dünya otomotiv endüstrisi, 2019'daki pandeminin ardından üretimini 92,5 milyona düşürmüştür. 2020'de dip yapan otomotiv endüstrisinin kaybı 19 milyona ulaşırken, üretimi ise 78

milyon olmuştur. 2021'de 84,9 milyona kadar yükselen küresel otomotiv endüstrisi eski kapasitesine ulaşamazken kayıpları da telafi etmekten uzak kalmıştır. 2022 yılında ise üretilen 84,3 milyon araç küresel talebi karşılayamamış ve otomotiv pazarı Çin hariç tüm dünyada küçülmüştür.

Dünyanın en büyük otomobil pazarı Çin'de tedarik sorunu bulunmazken satışları bu yıl geçen seneye göre yüzde 3 artırmıştır. Geçtiğimiz yıl 26,5 milyon otomotiv pazarı olan Çin, üretiminin de gücüyle pazarın taleplerine cevap vermiştir. 2022 yılında Çin'de yaklaşık 27 milyon adet araç satılmıştır. Ülkede satılan

Tablo 1. Türkiye Otomotiv Sanayi Özet Değerlendirme (2021/2022)

		2021	2022	2021/2022 Değişim (%)
Üretim	Toplam	1.276.140	1.352.648	6,0
	Otomobil	782.835	810.889	3,6
Pazar	Toplam	772.850	827.147	7,0
	Otomobil	561.853	592.660	5,5
İhracat (₺)	Toplam	937.015	970.124	3,5
	Otomobil	565.370	571.218	1,0
İhracat (\$)	Toplam	29.872.686.343	31.508.369.028	5,5
	Otomobil	9.272.072.907	9.069.547.725	-2,2
İhracat (€)	Toplam	25.295.500.863	29.96.482.885	18,4
	Otomobil	7.849.805.531	8.618.166.566	9,8

Kaynak: Otomotiv Sanayi Derneği

Grafik 1. 2012-2022 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Aralık) (x1000)

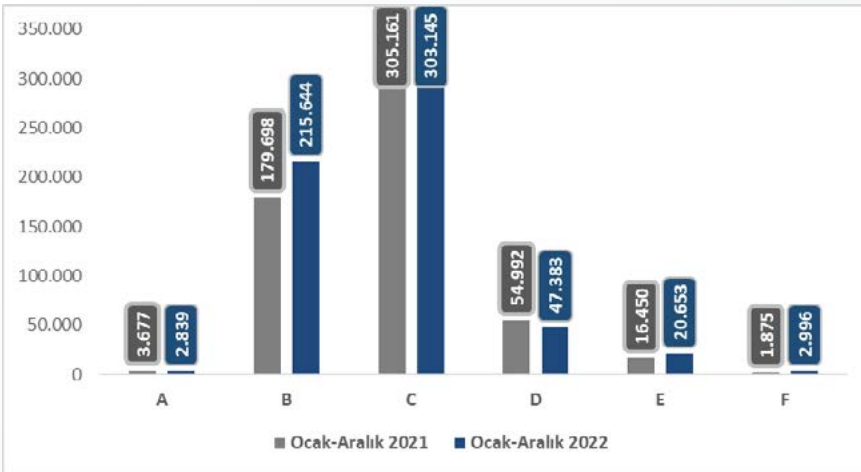
Kaynak: Otomotiv Sanayi Derneği

Grafik 2. Toplam Otomotiv Pazarı (2021-2022)

Kaynak: Otomotiv Distribütörleri Derneği

Grafik 3. Segmentlere Göre Adetler

Kaynak: Otomotiv Distribütörleri Derneği

toplam otomotivin 10 milyona yakını Çinli otomotiv üreticileri oluşturmaktadır. Dünyanın en büyük 2. otomotiv pazarı ABD'de 2022 yılında toplam 13,9 milyon adet araç satılmıştır. Bu 2021 yılına göre yüzde 8 düşüş anlamına gelmektedir. Ayrıca 2022 yılı toplam satışları küresel finansal krizden toparlanmaya çalışılan 2011 yılından bu yana en düşük düzeydedir. Ayrıca 2022 yılını pazar 14,6 milyon araç satılmış olan 2020 pandemi yılının da gerisinde kapatmıştır.

Avrupa'da ise 2019 yılında 18,4 milyon olan üretim, 2020 sonunda 17 milyona gerilemiştir. 2021'de 12,7 milyona düşen Avrupa üretimi ihtiyacı da katlamıştır. Durağan ekonominin yanı sıra üretim kayıplarını telafi edemeyen Avrupalı otomotiv şirketleri pazarı da küçültmüştür. Avrupa'nın en büyük otomotiv pazarı olmasının yanında en büyük otomotiv üreticisi de olan Almanya'da geçen yıla göre bu yıl pazar yüzde 6,6 daralmıştır. Yine Avrupa'nın en büyük pazarlarından Fransa'da yüzde 12,3

İtalya'da yüzde 13,4, İspanya'da yüzde 8,4 ve İngiltere'de yüzde 7,8 küçülme görülmüştür. Beş ülkenin pazar büyüklüğü 9 milyona yaklaşmaktadır. Toplam Avrupa pazarında ise tüm ülkelerde yüzde 10 kayıp yaşanmıştır.

3. 2022 YILINDA TÜRKİYE'DE OTOMOTİV SEKTÖRÜNÜN DURUMU

2022 yılında otomotiv pazarı üretim sıkıntısı, arz-talep dengesizliği, para piyasalarında yaşanan dalgalanma, enflasyon ve kur artışı gölgesinde beklenenin altında bir performans göstermiştir.

3.1. Üretim

Otomotiv Sanayi Derneği istatistiklerine göre, 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam üretim yüzde 6, otomobil üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 3,6 artmıştır. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 352 bin 648 adet, otomobil üretimi ise 810 bin 889 adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 402 bin 189 adet olarak gerçekleşmiştir.

Diğer yandan, 2022'de ticari araç üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10 artış göstermiştir. Bu dönemde üretim, ağır ticari araç grubunda yüzde 26, hafif ticari araç grubunda yüzde 8 artmıştır.

Ürün grubu bazında üretim:

- Midibüste yüzde 51
- Otobüste yüzde 50
- Kamyonda yüzde 21
- Kamyonette yüzde 9
- Minibüste yüzde 0,1

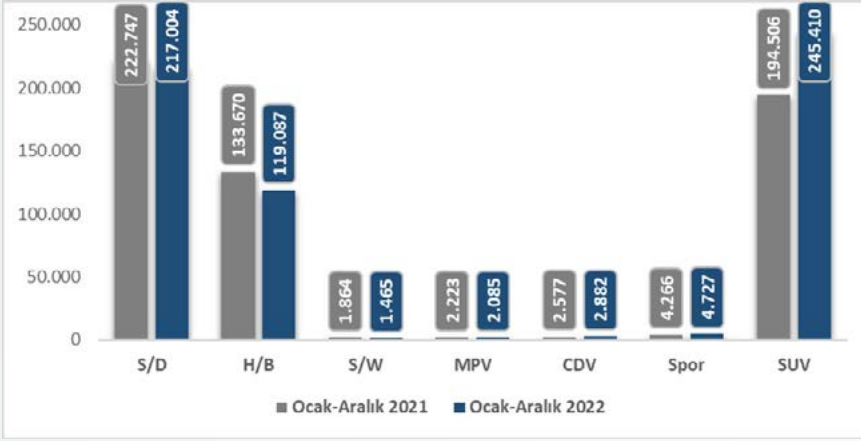
Geçen yıl otomotiv sanayisinin kapasite kullanım oranı yüzde 70 olarak gerçekleşmiştir. Araç grubu bazında kapasite kullanım oranları ise hafif araçlarda (otomobil + hafif ticari araç) yüzde 70, kamyon grubunda yüzde 92, otobüs-midibüs grubunda yüzde 41 ve traktörde yüzde 66 olmuştur.

3.2. Pazar

Türkiye otomotiv sektörü toplam pazarı, 2022 yılında bir önceki yıla göre %7 artarak 827.147 adete ulaşmıştır. Otomobil satışları, 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde geçen yıla göre %5,5 oranında artarak 592.660 adet, hafif ticari araç pazarı %8,6 artarak 190.623 adet olmuştur. Ağır ticari araç pazarında ise %23,6'lık artış görülmüştür.

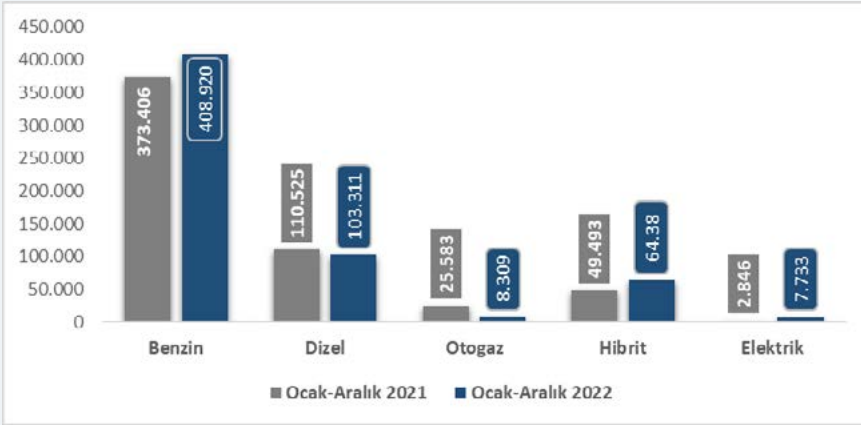
Otomobil pazarı segmentlere göre değerlendirildiğinde ise, pazarın yüzde 88'inin vergi oranları düşük olan A, B ve C segmentlerindeki araçların oluşturduğu gözlemlenmiştir. C segmenti otomobiller 303.145 adetle %51,1 pay, B segmenti otomobiller 215.644 adetle %36,4 pay almıştır.

Grafik 4. Gövde Tipine Göre Adetler

Kaynak: Otomotiv Distribütörleri Derneği

Grafik 5. Motor Tipine Göre Adetler

Kaynak: Otomotiv Distribütörleri Derneği

Otomobil pazarı gövde tiplerine göre değerlendirildiğinde ise en çok tercih edilen gövde tipi %41,4 pay ve 245.410 adet ile SUV otomobiller olmuştur. SUV otomobilleri; %36,6 pay ve 217.004 adet satış ile Sedan, %20,1 pay ve 119.087 adet satış ile H/B otomobiller takip etmiştir.

2022 yılı elektrikli modellerin yılı oldu diyebiliriz. Hibrit ve elektrikli modeller yıl içerisinde satış rakamlarını artırmayı sürdürmüştür. Geçtiğimiz yıl pazar payı yüzde 1'in altında kalan elektrikli modeller bu sene pastadan 1.30'luk bir pay almayı başarmıştır. Yıl içerisinde satılan 592.660 adet otomobilin 7.733'ü tamamen elektrikli olmuştur.

Hibrit otomobiller ise dizel modelleri tehdit edecek kadar büyümüştür. Bu yıl pazar payını yüzde 2 oranında artırarak pastanın yüzde 10'unu alan hibrit otomobiller, 2022 yılında toplam 64.387 adetlik satış gerçekleştirmiştir. Dizel otomobil satışları ise günden güne azalmayı sürdürmektedir. Bu sene satılan modellerin sadece yüzde 17'si dizel modellerden oluşmuştur. Benzinli otomobiller ise neredeyse yüzde 70'lik bir pazar payına sahiptir.

3.3. İhracat

Türk otomotiv sektörünün en önemli ihracat pazarı olan Avrupa'da yaşanan pazar daralması Türkiye otomotiv sektörünü olumsuz etkilemiştir ve ihracatın beklentilerin altında kalmasına neden olmuştur.

2022 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı Dolar bazında yüzde 6, Euro bazında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18 artmıştır. Bu dönemde toplam otomotiv ihracatı 31,5 Milyar \$ olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı yüzde 2 azalarak 9 Milyar \$ seviyesinde gerçekleşmiştir. Euro bazında otomobil ihracatı ise yüzde 10 artarak 8,6 Milyar € seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde, dolar bazında ana sanayi ihracatı yüzde 4 oranında, tedarik sanayi ihracatı da yüzde 9 oranında artmıştır.

Türkiye otomotiv ihracatının yüzde 86,45'ini karşılayan Kocaeli, İstanbul, Bursa, Sakarya ve Ankara'nın toplam otomotiv ihracatı 26 milyar 796 milyon 623 bin dolar olarak kayıtlara geçmiştir.

Türkiye İhracatçıları Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde yüzde 5,7'lik artış ve yüzde 12,2 pay ile sektörel ihracat sıralamasında ikinci sıraya gerilemiştir.

3.4. Elektrikli Araç Pazarındaki Gelişmeler

2022 yılında ülkemizde elektrikli otomobillere ilişkin olarak da önemli gelişmeler yaşanmıştır. 2022 yılında yerli otomobil markası TOGG seri üretime başlamıştır. Elektrikli araçların yaygınlaşmasının sağlanabilmesi için elektrikli araç şarj istasyonlarına ve şarj ağlarına ilişkin yasal altyapının hazırlanması çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Nitekim sektördeki hukuki gelişmelerin önemli bir kısmının elektrikli araçlara ilişkin hukuki alt yapının hazırlanmasına, bu kapsamdaki yatırımların devlet tarafından desteklenmesine ve teşvik edilmesine ilişkin olduğunu söylemek mümkündür.

Yukarıdaki açıklamalara paralel şekilde, otomotiv sektöründeki yeni girişimlerin büyük çoğunluğunun da elektrikli araçlara yönelik olduğu gözlenmiştir. 77 adet şirket şarj ağı işletme lisansı almıştır. Bu şirketlerin arasında, Türkiye'nin ilk yerli elektrikli otomobilini üretmek için çalışmalarına devam eden ve Ekim ayı içerisinde seri üretime başladığını duyuran TOGG da bulunmaktadır.

Elektrikli ve hibrit otomobillerin satışları incelendiğinde, özellikle elektrikli otomobil satışlarının beklenen düzeyde olmadığı ancak artma eğiliminde olduğu değerlendirilmektedir. Bir önceki yıla göre %100'ün üzerinde artış yaşanmasına rağmen, 2022 yılında yalnızca 7.733 adet elektrikli otomobil satılmıştır. Bu rakam, tüm otomobil satışlarının yalnızca %1,3'ünü kapsamaktadır. Gerek mevzuat gerekse pazardaki gelişmelerin en çok elektrikli otomobilleri kapsamı karşısında, elektrikli otomobillerin toplam satışlar arasında istenilen düzeye ulaşmadığı değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte, ülkemizdeki elektrikli otomobil kullanımının en görünür dezavantajlarından olan yaygın şarj ağı istasyonu olmaması sorununun, özellikle şarj ağı işletme lisansı alan şirketlerin sayısının artmasıyla azalmaya başlayacağı öngörülmektedir. Buna ek olarak, TOGG'un satışlarının da yakın zamanda başlayacak olmasının elektrikli otomobillerin sayısının ve bilinirliğinin hem sektör hem de tüketici nezdinde artmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

4. SEKTÖRDE 2023 YILI BEKLENTİLERİ

Otomotiv sanayii son üç yıldır daha önce hiç karşılaşmadığı boyutta ve çeşitlilikte gündem maddeleri ile mücadele etmektedir.

Tablo 2. Sektörel Bazda İhracat Rakamları -1.000 \$ (Ocak-Aralık)

SEKTÖRLER	2021	2022	Değişim (2022/2021)	Pay (2022) (%)
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	25.423.259	33.524.626	31,9	13,2
Otomotiv Endüstrisi	29.334.555	30.995.808	5,7	12,2
Hazır giyim ve Konfeksiyon	20.240.570	21.205.484	4,8	8,3
Çelik	22.246.796	21.062.568	-5,3	8,3
Elektrik ve Elektronik	14.160.869	15.193.324	7,3	6,0
Demir ve Demir Dışı Metaller	12.357.927	14.385.433	16,4	5,7
Hububat Bakliyat Yağlı Tohum ve Mamulleri	9.146.823	11.473.748	25,4	4,5
Makine ve Aksamaları	9.411.505	10.371.714	10,2	4,1
Tekstil ve Maddeleri	10.141.778	10.358.778	2,1	4,1
Mobilya Kâğıt ve Orman Ürünleri	8.440.766	8.440.766	20,8	3,3
GENEL İHRACAT TOPLAMI	225.214.458	254.209.535	12,9	100,00

Kaynak: TİM – Sektörel İhracat Sıralaması İlk 10 Sektör

2023 yılı öngörülmesi zor, belirsizliklerle dolu bir yıl olacaktır.

Küresel otomotiv sektörü, önce pandemi sonrasında da Ukrayna savaşı ile devam eden çip ve tedarik zinciri sorunları nedeniyle arzın talebe yetişemediği uzun bir sürenin ardından, 2023'te arzın yanı sıra talep tarafında da sorunlarla karşı karşıyadır. Rekör yükseklikte fiyatların yanı sıra kredi faiz oranlarının da artmasıyla potansiyel yeni araç alıcı havuzu küçülmektedir. Dünyanın en büyük otomotiv pazarı Çin uzmanlara göre 2023 için hala bir belirsizlik taşımaktadır. Özellikle elektrikli araçlara uygulanan hükümet teşviklerinin kesilmesi, Covid 19 salgınının yeniden yayılmaya başlaması ve bunun getirdiği belirsizliklerin talebi aşağı çekebileceği düşünülmektedir. Dünyanın ikinci büyük otomotiv pazarı olan ABD'de ise 2023 için beklenti çok da iyi değildir. Satış rakamlarının pandemi öncesi seviyelerin çok altında kalması ve yaklaşık 17 milyon yeni otomobilin satılması beklenmektedir. Avrupa otomotiv pazarında ise 2023'te toplam talebin 13,9 milyon adede gerilemesi beklenmektedir. Euro Bölgesi'nde resesyonun derinleşmesi ve 2023'te enerji krizinin daha da derinleşmesi olasılığı ise bu pazara ilişkin önemli belirsizliklerden biridir. Çip krizinin 2020'deki kadar akut halde olmasa da 2023'ün sonuna kadar üretimleri etkilemeye devam edeceği öngörülmektedir. 2021 ve 2022'ye göre darboğazlar hafiflemiş olsa bile, otomotiv çipleri hala ihtiyacı karşılayacak bollukta üretilmemektedir. Sektörün elektrikli araçlara [EV] geçişiyle yeni modellerde çip ihtiyacı da artmaktadır. Sektör analistleri çipte devam eden arz sorununun

2023'te toplam otomotiv üretimini 3 milyon adet olumsuz etkileyeceğini tahmin etmektedir. 2022'de çipteki sorunlar 4,5 milyon aracın üretimine engel olmuş, 2021'de ise üretim tarafında çip darboğazı nedeniyle 10,5 milyon adet araç kaybı yaşanmıştır.

Sektörün 2023'te karşılaştığı sorunlardan biri de, sektörün karbon emisyonlarının azaltılması için konulan hedefler doğrultusunda yaşadığı hızlı dönüşümün getirdiği rekabet ve bu rekabetin bazı Elektrikli Araçların (EV) metallerinde fiyatları daha da artırması ihtimalidir. Enerji maliyetlerinde son aylarda gerilemeler olsa da, son 5 yıl ortalamalarına göre hala çok yüksek seyretmesinin yanı sıra, nikel ve kobalt gibi nadir metallerde yaşanan rekabet de bu kritik girdilerin fiyatlarını yükseltmektedir. 2023'te küresel otomotiv talebinin yüzde 13,3'ünü oluşturmaması beklenen EV satışlarının 10 milyon adede yaklaşacağı öngörülmektedir. Aralık 2022 itibarıyla lityum fiyatları 2021 yılının başına göre 10 katına yükselmiş, nikelde yüzde 75'lik bir artış yaşanmıştır. Kobalt ise 2020 düzeylerinin iki katının da üzerindedir. Bu nedenle kilovat saat başına 100 dolar maliyet düzeylerine tahmin edilenden iki yıl daha geç yani 2026'da ulaşılacağı tahmin edilmektedir. Bu da tahminlere göre üreticilerin teşvikler olmadan EV'lerin seri üretimini ve satışlarını artırmalarını zorlaştıracaktır.

Türk Otomotiv sektörü açısından 2023 yılı belirsizlikleri de beraberinde getirmiştir. Sektörde tedarik sıkıntısı aslında tam olarak sona ermemiştir ve pazarın esas ritmine dönmesi 2023'ün ikinci yarısından sonra olacaktır. Tedarikte iyileşme olsa da ekonomik

koşullar tabii ki etken olmaya devam edecektir. Enflasyon, döviz kurlarındaki değişkenlik, faiz kararları, kredi koşulları ve krediye ulaşım da pazarın dinamiğini etkileyecek unsurlar olacaktır. Bu bilgiler ışığında, bulunurluğun belirleyeceği genel pazarın 2022'ye paralel şekilde, 750-800 bin adet bandında gerçekleşmesi beklenmektedir.

İhracat tarafında ise 2022 yılında karşılanamayan talebin etkisiyle 2023 yılında talebin güçlü kalacağı ve Türk otomotiv sektörü için açık ara en önemli ihracat pazarı olan Avrupa'da yüzde 5'lik büyüme beklendiği ve bunun da Türk şirketlerinin ihracat hacimlerini destekleyeceği belirtilmektedir.

2023 yılı içerisinde elektrikli otomobil satışlarının artışının devam edeceği öngörülmektedir. Bu noktada TOGG'un C segmentte yer alacak SUV modelinin satışa sunulması da Türk tüketicisi tarafından merakla beklenmektedir. Diğer yandan 2023 yılında pek çok marka yeni model ve özellikle elektrikli modellerini ülkemiz pazarına sunma çalışması içerisinde. Ayrıca ülkemize yeni markaların girişi yapacağı bilinmektedir.

2023 yılı Genel olarak elektrikli araç pazarındaki altyapıyı ve tüketici nezdindeki farkındalığı artırıcı çalışmalar ile bu yöndeki iş birlikleri açısından hazırlık dönemi olarak görülmektedir. Bu süreçte tüketicinin daha makul taşıt finansman faizleriyle desteklenmesinin talebin sürdürülebilirliği adına çok önemli olduğu belirtilmektedir.

5. KAYNAKÇA

- "Otomotiv Sanayi Özet Rapor – 2021/2022", Otomotiv Sanayi Derneği, Ocak 2023
www.osd.org.tr/saved-files/PDF/2023/01/16/2022-12%20OSD%20%C3%96zet%20Rapor.pdf
- "Türkiye Otomotiv Pazarı", Otomotiv Distribütörleri Derneği, Aralık 2022
www.odmd.org.tr/folders/2837/category1docs/3364/Makroekonomik%20De%49ferlendirme%20-%20Aral%4b1k%202022.pdf
- "2022 Yılı Otomotiv Sektörü Raporu", Erdem&Erdem, 12.01.2023
<https://www.erdem-erdem.av.tr/bilgi-bankasi/2022-yili-otomotiv-sektor-raporu>
- "Otomotivde sorunlar arızadan talebe kayıyor: Tek sıkıntı çip değil", Ntv, 05.01.2023
www.ntv.com.tr/galeri/otomobil/otomotivde-sorunlar-arizadan-talebe-kayiyor-tek-sikinti-cip-degil,-9663zAIGZEGSEJUTJCHIQ
- "Otomobil kıtlığı sürüyor: Çin hariç neredeyse tüm pazarlar küçüldü", Yeni Şafak, 05.12.2022
www.yenisafak.com/ekonomi/otomobil-kitligi-suruyor-cin-haric-neredeyse-tum-pazarlar-kuculdu-3893749
- "2022 yılı Türk otomobil ve hafif ticari sektörünün karnesi", Motor1.com, 05.01.2023
<https://tr.motor1.com/features/629543/2022-yili-sifir-otomobil-satislari/>
- "2023'te otomotiv sektörü büyüyecek", Bloomberg HT, 29.12.2022
<https://www.bloomberght.com/unlu-co-2023-te-otomotiv-sektoru-buyuyecek-2322174>

BANKACILIK SEKTÖRÜ

2022 Değerlendirmesi ve 2023 Beklentileri

Hacı Dede Hakan KARAGÖZ

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

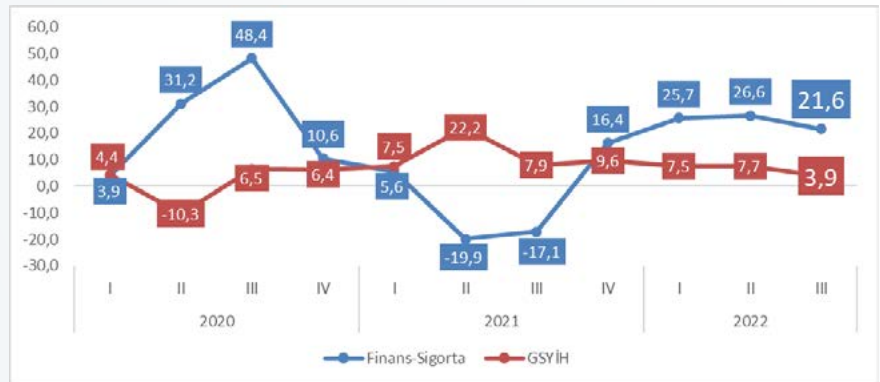
1. GİRİŞ

2022 yılında Türkiye’de ve dünyada gündemi, enflasyondaki gelişmeler belirlemiştir. Dünya genelinde artan fiyat artışlarına ilave olarak Türkiye’de de tüketici enflasyon %85’e çıkarak son 24 yılın, üretici fiyatları ise %157’ye çıkarak son 27 yılın zirvesini görmüştür. Ardından birçok kesimi ilgilendiren asgari ücret konusu gündemdeki yerini almıştır. 2022 yılında yaşanan yüksek enflasyon ortamı asgari ücrete 16 yıl sonra ilk defa ikinci kez zam yapılmasına neden olmuştur. 2021 yılında altın ve dövizde yaşanan hareketliliğe karşı Aralık ayında önlemler alınmıştır. 2022 yılında ihracatta ve ithalatta rekor artışların yaşandığı bir yıl olmuştur. Buna istinaden ekonomi, büyümesini sürdürmüştür. Son olarak 2022 yılının sonlarına doğru emeklilikte yaşa takılanlar gündeme gelmiş ve konuyla ilgili çalışmalar başlamıştır. Bu çalışmada bankacılık sektörünün 2022 yılındaki mevcut durumu ve 2023 yılında sektördeki beklentiler ele alınmaktadır.

2. 2022 YILI DEĞERLENDİRMESİ

2022 yılının üçüncü çeyreğinde Türkiye ekonomisi %3,9 oranında büyürken finans ve

Grafik 1. Dönemlere Göre GSYİH ve Finans Sigorta Sektörünün Büyüme Oranları

Kaynak: TÜİK

sigortacılık sektörü %21,6 oranında büyüme eğilimi göstermiştir. Buna istinaden bu dönemde Türkiye ekonomisi 4,2 trilyon TL’lik ekonomik büyüklüğe ulaşırken; finans kesimi 141 milyar TL’lik büyüklüğe ulaşmıştır. 2021 yılında 211,6 milyar TL’lik ekonomik büyüklüğe sahip olan sektör 2022 yılının ilk üç ayında 362,4 milyar TL’lik büyüklüğe ulaşmıştır.

Son 11 çeyreklik döneme bakıldığında, Türkiye’nin büyüme oranının 2020 yılının ikinci çeyreği hariç devamlı pozitif büyüme gös-

terdiği görülmektedir. Finans ve sigortacılık sektörü ise bu dönemde 2021 yılının 2. ve 3. çeyrekleri dışında pozitif büyüme gösterdiği ve genel olarak ülkenin büyüme oranından daha fazla büyüme kaydettiği görülmektedir. Türkiye Bankalar Birliği (TBB) verilerine göre 2022 yılında Türkiye’de toplam 52 bankanın 9.661 şubesi faaliyet göstermektedir. Banka çalışan sayısı ise bir önceki yıla göre %1,84 oranında artarak 188.660 kişiye ulaşmıştır. 2020 yılında şube sayısı 10.000 altına düşen bankaların, son beş yıldır şube sayısındaki

Tablo 1. TBB Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

Yıl	Banka Sayısı	Şube Sayısı	Çalışan Sayısı
2018	47	10.454	192.313
2019	47	10.199	188.837
2020	48	9.939	186.612
2021	51	9.792	185.248
2022	52	9.661	188.660

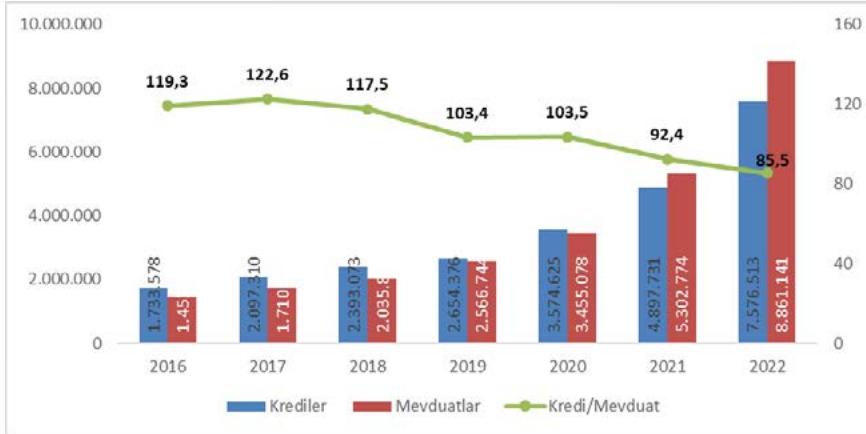
Kaynak: TBB

Tablo 2. Bankacılık Sektöründe Mevcut Durum (Milyon TL)

(Milyar TL)	Aralık 2021	Aralık 2022	DEĞİŞİM	
			Tutar	(%)
Aktif Toplamı	9.215.463	14.344.402	5.128.939	55,7
Krediler	4.897.731	7.580.668	2.682.937	54,8
Takipteki Alacaklar	160.104	163.410	3.306	2,1
Menkul Değerler	1.475.849	2.368.546	892.697	60,5
Mevduat	5.302.774	8.861.141	3.558.367	67,1
Özkaynaklar	713.946	1.407.074	693.128	97,1
Dönem Kar / Zararı	92.942	433.457	340.515	366,4
Sermaye Yeterliliği Standart Oranı * (%)	18	19	1	5,6

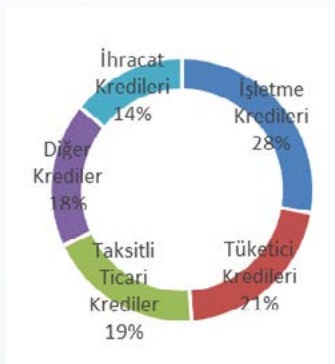
Kaynak: BDDK, Türk Bankacılık Sektörü Temel Göstergeleri

Grafik 2. Krediler, Mevduatlar ve Kredi/Mevduat Oranı

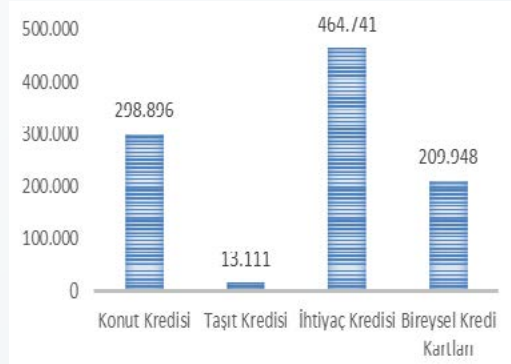

Kaynak: BDDK

Grafik 3. Kredilerde İlk Beş Kredi Türü

Grafik 4. Tüketici Kredilerinin Dağılımı (%)

Kaynak: BDDK

azalma trendi sürmektedir. 1 Ocak 2022 yılında yürürlüğe giren dijital bankalara ilişkin mevzuat, bu trendin devam edeceğini göstermektedir. Bu yönetmeliğe göre bankalar, kredi kuruluşlarının tüm faaliyetlerini yapabilme hakkı tanınmıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu verilerine göre Aralık 2022 dönemi itibarıyla, Bankacılık sektörünün toplam aktif büyüklüğü 14,3 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında sektörün aktif büyüklüğü 2021 yılına göre 5,1 trilyon TL artış göstermiştir.

Aralık 2022 itibarıyla en büyük aktif kalemi 7,5 trilyon TL ile krediler, 2,3 trilyon TL ile menkul değerler olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında yıllık bazda aktifler %55,7, krediler %54,8, menkul kıymetler ise %60,5 oranında artış göstermiştir.

Bankaların en büyük fon kaynağı olan mevduatlara bakıldığında ise, 2021 yılına göre %67,1 oranında artış göstererek 8,8 trilyon TL'ye yükselmiştir.

Sektörün diğer verilerine bakıldığında;

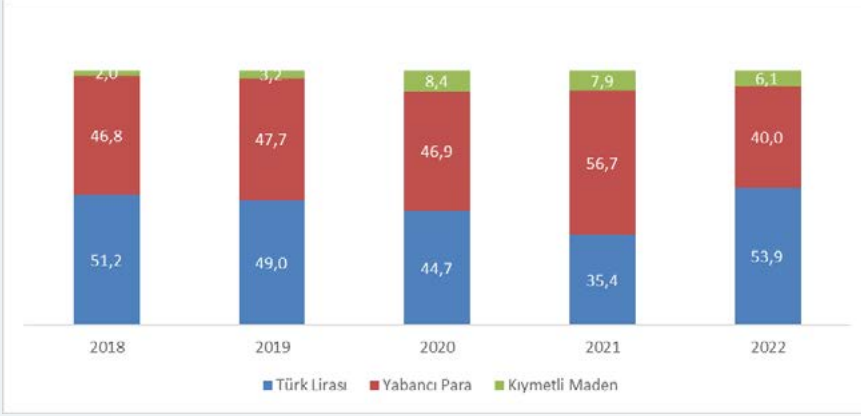
- Özkaynaklar %97,1,
- Dönem net karı %366,4,
- Sermaye yeterlilik oranı %5,6,
- Takipteki alacaklar ise %2,1 oranında artış göstermiştir.

2022 yılında Türkiye'de kullanılan krediler bir önceki yıla göre %54,7 artarak 7,5 trilyon TL'ye, mevduatlar ise %67,1 oranında artarak 8,86 trilyon TL'ye yükselmiştir. Kredi mevduat oranı (KMO), bankaların likidite durumunu ölçmek amacıyla takip edilen göstergelerden bir tanesidir. Oran, bankaların bilançolarındaki en önemli varlık kalemi olan kredilerin, temel fonlama kaynağı olan mevduatlar ile ne ölçüde karşılandığını göstermektedir. Bu oran 2017 yılında %122,6 düzeyinde iken 2022 yılında %85,5 seviyesine düşmüştür.

2022 yıl sonu itibarıyla toplam krediler 7,5 trilyon TL'ye yükselmiştir. Krediler bir önceki yıla göre %54,8 oranında artış göstermiştir. Kredilerin %49'unu işletme ve tüketici kredileri oluşturmaktadır. 2022 yılında 1,43 trilyon TL'lik işletme kredilerine karşılık 1 trilyon TL'lik tüketici kredisi kullanılmıştır. Tüketici kredilerinin içerisinde ise ilk sırada 464 milyar TL'lik kredi hacmi ile ihtiyaç kredisi yer almaktadır. İhtiyaç kredisinin ardından 298 milyar TL'lik kredi hacmiyle konut kredisi gelmektedir.

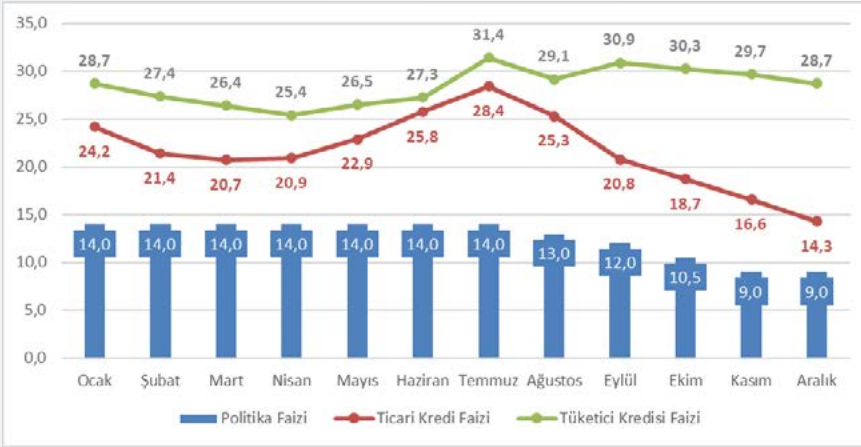
Mevduatların alt kırımlarına bakıldığında toplam mevduat içerisinde yabancı para ve kıymetli madenler mevduatının payı 2021 yılında %64,6 iken 2022 yılında bu oran %46,1'e gerilemiştir. Bu azalmada en önemli faktör, 2021 yılı sonunda yaşanan döviz kurlarındaki artış ve buna bağlı olarak yaşanan dolarizasyon sürecine karşılık geliştirilen kur korumalı

Grafik 5. Mevduatların Dağılımı

Kaynak: BDDK

Grafik 6. TCMB ve Piyasa Faizleri

Kaynak: BDDK

Tablo 3. Bankacılık Sektörü Performans Göstergeleri

Performans Göstergeleri	Birim	2021	2022	2023
Bankacılık Kredileri / GSYH	Yüzde	67,6	61,9	64,3
Katılım Bankaları Kredilerinin Toplam Krediler İçindeki Payı	Yüzde	6,9	7,5	8,1
BİST Piyasa Kapitalizasyonu/GSYH	Yüzde	30,1	32,1	32,3
Özel Sektör Borçlanma Araçları Nominal Stoku/GSYH	Yüzde	1,4	1,2	1,3

Kaynak: 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı

mevduat sistemidir. Bu sistemle döviz tevdiat hesabı olan mudilerin, kurdan kaynaklı zararları karşılanması taahhüt edilmiş ve elde edecekleri faiz ve kar payının vergiden istisna tutulması teşviği getirilmiştir. 2022 yılında TCMB tarafından belirlenen politika faizinin bankalar tarafından kullanılan ticari ve tüketici kredilerine yansımaları aşağıdaki şekilde yer almaktadır. Buna göre 2022 yılının ilk yedi ayında %14 düzeyinde olan politika faizine karşılık bankalar tarafından kullanılan ticari ve tüketici kredileri oldukça yüksek düzeyde seyretmiştir. 2022 yılını

Ağustos ayından itibaren uygulanan faiz indirimleri, ticari kredilere yansımaları düşmesine ve Aralık ayında ortalama %14,3 düzeyine gerilemesine neden olmuştur. Bu kapsamda, TCMB tarafından yapılan toplamda 500 baz puanlık faiz indirimine karşılık ticari kredi faizleri yaklaşık %50 oranında düşmüştür. Buna karşılık politika faizinin tüketici kredilerine yansımaları daha sınırlı olmuştur. Temmuz ayında %14'lük politika faizine karşılık bankaların kullandığı ortalama tüketici kredisi faizleri %31,4 düzeyindedir. Aralık ayında ise %9'luk politika faizine karşılık tü-

ketici kredi faizleri ortalama %28,7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

3. 2023 YILI BEKLENTİLERİ

Cumhurbaşkanlığı tarafından yayımlanan "Orta Vadeli Program (2023-2025)" raporunda finansal istikrar başlığı altında; tasarrufların artırılması, sermaye piyasalarının geliştirilerek finansmana erişimin kolaylaştırılması ve finansal okur yazarlığın yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 2023 yılında bankacılık sektörüne yönelik politikalar ve alınacak tedbirler şu şekilde sıralanmaktadır:

- Türk lirasının cazibesini artırmaya yönelik politikalar geliştirilecek,
- TL cinsi mevduatın toplam içerisindeki payını yükseltilmesine yönelik teşvik mekanizmaları uygulanacak,
- Ödemelerde Açık Bankacılık ve Kamu Ödeme Geçidi projeleri devreye alınacak ve FAST ve TR Karekodlu ödemeler yaygınlaştırılacak,
- Milli kart sistemi olan TROY'un kullanımı yaygınlaştırılacak,
- Dijital Türk Lirasının testlerine başlanacaktır. 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programına göre mali piyasalara ilişkin belirlenen politika ve tedbirler şu şekildedir:
- İkili anlaşmalarla yerel para cinsinden ticaret imkanları artırılacak,
- Blokzincir tabanlı dijital merkez bankası parası uygulamaya konulacak,
- İstanbul Finans ve Teknoloji Üssü kurulacaktır.

Ayrıca bu kapsamda programda belirlenen hedefler şu şekildedir:

Sonuç olarak bankacılık ve finans sektöründe 2023 yılında TCMB liralasma stratejisine uygun olarak TL ile işlemlerin artırılacağı, finans alanında dijital hizmetlerin daha fazla hayatımızda yer alacağı ve ekonomik büyümeye bağlı olarak bankaların aktif, kredi ve mevduat yapısının artarak devam edeceği öngörülmektedir.

4. KAYNAKÇA

- <https://tr.investing.com/analysis/turkiye-ekonomisinde-2022de-hangi-gelismeler-ne-kt-200490442>
- [https://tcmbblog.org/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/turkiyede-kredi-mevduat-oraninin-dinamikleri#:~:text=Kredi%20mevduat%20oran%C4%B1%20\(KMO\),%C3%B6l%C3%A7%C3%BC-de%20kar%C5%9F%C4%B1lanabildi%C4%9Fin%20g%C3%B6sterir%5B1%5D.](https://tcmbblog.org/wps/wcm/connect/blog/tr/main+menu/analizler/turkiyede-kredi-mevduat-oraninin-dinamikleri#:~:text=Kredi%20mevduat%20oran%C4%B1%20(KMO),%C3%B6l%C3%A7%C3%BC-de%20kar%C5%9F%C4%B1lanabildi%C4%9Fin%20g%C3%B6sterir%5B1%5D.)
- <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/tr/pdf/2022/05/bankacilik-sektorel-bakis.pdf>
- <https://www.procompliance.net/ulkemiz-finansal-ekosistemi-acisindan-2023-yili-programi/>
- https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/fb7ecbae-31a2-4600-bc81-b605ba10bc58/2023_Para+Politikasi_ve_Liralasma_Stratejisi.pdf?MOD=AJPERES
- <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2473250>
- Orta Vadeli Program (2023-2025)
- 2023 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı

ENERJİ SEKTÖRÜ

2022 Değerlendirmesi, 2023 Beklentileri

Muhammed Furkan ÇETİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

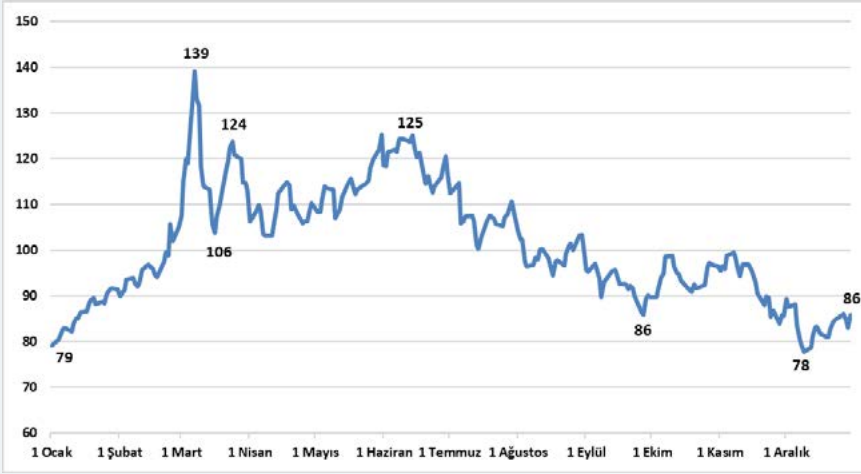
2022 yılı enerji sektörünün sıkıntılı geçtiği bir dönem olmuştur. 2021 yılında da kötü durumda olan sektör, Rusya-Ukrayna savaşının etkisiyle daha kötü bir duruma gelmiştir. Savaştan dolayı ABD ve Avrupa, Rusya ile siyasi gerilimler yaşamış ve bunun sonucu olarak doğal gaz ve petrol fiyatlarında rekorlar kırılmıştır. Rusya'nın, Avrupa'ya doğal gaz sağlayan Kuzey Akım 1 boru hattının faaliyetlerini durdurması, Avrupa'yı LNG (Sıvılaştırılmış Doğal Gaz) ithalatına yönlendirmiştir. 2022 yılında Türkiye enerji alanındaki atılımlarını sürdürmüştür. Sondaj gemileri çalışmalarına devam ederken, ülkemizin enerji üssü olma ihtimali konuşulmaya başlamıştır. Vatandaşların yükselen elektrik ve doğal gaz fiyatlarından kaynaklanan mağduriyetini en aza indirmek için devlet sübvansiyonlar uygulamıştır. Bu raporda enerji sektörünün 2022 yılındaki durumu ve 2023 yılı beklentileri yorumlanıp analiz edilecektir.

2. 2022 YILINDA SEKTÖRÜN DURUMU

2022 yılında enerji alanında ülkemizde birçok gelişme olmuştur. Fatih sondaj gemisi, Sakarya Gaz Sahasında 3.sondajına başlamıştır. Ayrıca Fatih sondaj gemisi Karadeniz'de 540 metreküp doğal gaz keşfetmiştir. Bir diğer sondaj gemisi olan Yavuz, Karadeniz gazı için kontrol sistemlerini denizi tabanına yerleştirecektir, bu aşama Karadeniz gazının çıkarılması için ilk ve en önemli aşama olmuştur. Karadeniz gazı için Fatih, Yavuz ve Kanuni sondaj gemileri eş zamanlı görev yapacaktır. Ayrıca 2022 yılında 4.sondaj gemisi olan Abdülhamid Han göreve başlamıştır. Akkuyu Nükleer Güç Santralinin 4.reaktörünün temeli atılmıştır. Proje tamamlandığında, Türkiye'nin toplam enerji ihtiyacının %10'unu karşılayacaktır. Akkuyu Nükleer Güç Santrali yılda 17 milyon ton karbondioksit salınımını engelleyecektir. Türkiye ve Azerbaycan görüşmeleri sonucunda TANAP (Trans Anadolu Doğal Gaz Boru

Hattı Projesi) kapasitesinin 32 milyar metreküpe çıkarılması kararlaştırılmıştır. TANAP'la şu an Avrupa'ya 10, Türkiye'ye 6 milyar metreküp doğal gaz taşınmaktadır. Türkmenistan gazının Türkiye ve Avrupa'ya ulaştırılması konusunun masaya yatırıldığı "Türkiye-Azerbaycan-Türkmenistan Devlet Başkanları 1. Zirvesi'nde" üç ülke arasında "Enerji Alanında İşbirliğinin Geliştirilmesine Dair Mutabakat Zaptı" imzalanmıştır. Türkiye'nin, enerji arz güvenliği alanındaki dev yatırımları arasında bulunan Silivri Doğal Gaz Depolama Tesis'i'nde kapasite artırma çalışmaları tamamlanmıştır. Tesis, 4,6 milyar metreküpe ulaşan yeni kapasitesiyle hizmete alınmıştır. Denizlerde Avrupa'nın en büyük depolama tesisi unvanının da sahibi olan tesis, günlük 75 milyon metreküp geri üretim kapasitesiyle Türkiye'nin, kış günlerinde gaz ihtiyacının dörtte birini tek başına karşılayabilecek altyapıya sahiptir. Rusya-Ukrayna savaşından dolayı Rusya ve Avrupa arasında siyasi gerilim ortaya çık-

Grafik 1. 2022 Yılı Brent Petrol Fiyatları (\$)

Kaynak: Investing

Grafik 2. 2022 Yılı TTF Doğal Gaz Fiyatları (€)

Kaynak: Investing

miştir. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Avrupa'ya yönelik enerji kaynakları için ana rotanın Türkiye olabileceğini söylemiştir. Putin'in bu sözlerine karşılık Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez yaptığı açıklamada; Türkiye'nin, bu ve buna benzer birçok uluslararası projeyi zamanında tamamladığını belirtmiştir. Bu tarz uluslararası projelerde teknik, ticari ve hukuki açıdan değerlendirme ve fizibilite çalışması yapılması gerektiğini söylemiştir.

Rusya-Ukrayna Savaşı'nın etkisiyle küresel petrol fiyatları yılın ilk yarısında dalgalı seyrizlemiştir. Brent petrolün varil fiyatı, ABD ve Avrupa ülkelerinin Rus petrolüne yönelik ambargo uygulamasının arzı daraltacağı endişeleriyle uluslararası piyasalarda 139 dolar seviyesine kadar çıkmıştır. Yıl sonuna doğru küresel resesyon beklentileriyle değer kaybeden Brent petrol yılı 86 dolar seviyesinde tamamlanmıştır.

Rusya'ya karşı Batılı ülkeler tarafından uygulanan yaptırımlar ve Rusya'nın Kuzey Akım 1 boru hattından gaz akışını durdurmasından dolayı, doğal gazda tedarik endişeleri ortaya çıkmıştır. Tedarik endişelerinden dolayı do-

ğal gazda çok yüksek fiyat artışları olmuştur. Doğal gaz, Hollanda merkezli sanal doğal gaz ticaret noktası TTF'de Ağustos 2022'de tüm zamanların en yüksek seviyesine çıkarak megavatsaat başı 339 euroyu görmüş-

tür. Buna karşın, Avrupa'da kış döneminde hava şartlarının beklenenden daha ılıman geçmesi ve doğalgaz depolarındaki doluluk oranlarının önceki kış dönemlerine göre yüksek seyretmesi, gaz fiyatlarında rahatlama sağlamıştır. Böylece, Ağustos 2022'de megavatsaat başı 339 euroyla tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşan gaz fiyatları, Aralık 2022'de megavatsaat başı 76 euroya inerek 4 ayda %76 düşüş kaydetmiştir.

Dünya'da enerji krizi yaşandığı için doğal gazda yüksek fiyat artışları olmuştur. Bu fiyat artışlarından ülkemizde etkilenmiştir. 2022 yılının I.Döneminde sanayide kullanılan doğal gaz fiyatı %216,7 artarken konutta kullanılan doğal gazdaki artış oranı %31,8 olmuştur.

Doğal gazda olduğu gibi elektrikte de fiyat artışları yaşanmıştır. Sanayide kullanılan elektrik fiyatı %124,6 artarken konuttaki artış oranı %53,9 olmuştur. Elektrik fiyatlarında, sanayi ve konut arasındaki fark doğal gaza kıyasla daha az olarak gerçekleşmiştir.

Devlet, yüksek doğal gaz ve elektrik fiyatlarına karşı vatandaşların mağdur olmaması için faturalara sübvansiyon uygulamıştır. 2021 yılında doğal gazda 69,3 milyar lira, elektrikte 11,5 milyar lira olmak üzere yaklaşık 81 milyar liralık Hazine desteğiyle hane başına yaklaşık 4.000 liralık sübvansiyon uygulanmıştır. 2022 yılında bu rakam 138 milyar lirayı bulmuştur ve böylece sübvansiyon tutarı geçtiğimiz yıla göre %70 oranında artmıştır. Sübvansiyonların 2023 yılında da devam etmesi beklenmektedir.

Ülkemiz fosil yakıtlar dışında yenilenebilir enerji kaynaklarında da ilerleme kaydetmiştir. Yenilenebilir enerji açısından Türkiye, Avrupa'da 5. sırada, dünyada ise 12. sıradadır. 2022 yılında işletmeye alınan elektrik

Tablo 1. Doğal Gaz Ortalama Birim Fiyatları, I. Dönem: Ocak-Haziran 2022 (Kuruş/m³)

	2020	2021		2022	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)
	II.Dönem	I.Dönem	II.Dönem	I.Dönem	
Sanayi	175,5	182,1	338,1	1070,7	216,7
Konut	186,2	193,3	224,0	295,3	31,8

Kaynak: TÜİK

Tablo 2. Elektrik Ortalama Birim Fiyatları, I. Dönem: Ocak-Haziran 2022 (Kuruş/kWh)

	2020	2021		2022	Bir Önceki Döneme Göre Değişim (%)
	II.Dönem	I.Dönem	II.Dönem	I.Dönem	
Sanayi	57,5	65,0	96,8	217,4	124,6
Konut	73,5	79,5	90,4	139,1	53,9

Kaynak: TÜİK

üretim tesislerinin %94'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından oluşmuştur. Yenilenebilir enerjinin toplam kurulu güç içerisindeki payı %54 olmuştur. Türkiye'nin 103 bin megavatlık kurulu gücünün 55 bin megavatını yenilenebilir enerji kaynakları tesisleri oluşturmaktadır. Uluslararası Enerji Ajansı, Türkiye'nin yenilenebilir enerji kapasitesinin gelecek 5 yıl içinde %64 büyümesini öngördüklerini açıklamışlardır.

3. SEKTÖRDE 2023 YILI BEKLENTİLERİ

2023 yılında enerji krizinin süreceği düşünülmektedir. Uluslararası Enerji Ajansı'nın yaptığı açıklamaya göre enerji krizinin devam etmesine sebep olacak 3 faktör vardır. Rusya'nın Avrupa'ya gaz ithalatı 2021'de 140 milyar metreküpken, 2022 yılında 60 milyar metreküpe düşmüştür. 2023 yılında bu rakamın sıfıra inme ihtimali vardır. İkinci sebep gelecek yılın LNG piyasaları açısından da zorlu geçebilecek olmasıdır. Çünkü şu anda devreye giren yeni LNG kapasitesi 20 milyar metreküptür ve bu rekor seviyede düşük bir miktardır. Daha önce LNG'de bu kadar düşük bir kapasite artışı görülmemiştir. Ayrıca Çin'in, dünyanın en büyük LNG ithalatçısı olarak küresel LNG kapasitesinin büyük bir kısmını kullanma ihtimali vardır. Üçüncü sebep ise 2023 yılında, 2022 yılında olduğu gibi ılıman hava koşullarının aynı şekilde devam etmesinin bir garantisinin olmamasıdır.

Fatih sondaj gemisi, Karadeniz'de Çaycuma-1 kuyusunda 58 milyar metreküplük yeni bir doğalgaz rezervi keşfetmiştir. Bu son keşifle Karadeniz doğalgaz rezervi 710 milyar metreküpe ulaşmıştır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada; Karadeniz'de, karada gazı işleyecek kara işleme tesisinin %85 oranında tamamlandığını ve ilk gazın 2023 Mart sonunda sisteme verileceği söylenmiştir.

Dünyaca ünlü The Economist dergisi, enerji sektöründe 2023 beklentilerini değerlendirdiği "Endüstri Görünümü 2023" raporunda, 2023 yılında yenilenebilir enerji talebinin %11 artacağına dikkat çekmiştir. Ayrıca Uluslararası Enerji Ajansı yayınladığı "Yenilenebilir 2022" raporuna göre 2025 yılında yenilenebilir kaynaklar en büyük elektrik kaynağı olacaktır. Bu raporlardan hareketle 2023 yılı ve önümüzdeki yıllarda yeşil enerjinin öneminin artacağı rahatlıkla söylenebilir. Bu yüzden ülkemizin hali hazırda devam eden yenilenebilir enerji yatırımlarını sürdürmesi hayati önem taşımaktadır.

4. KAYNAKÇA

- 2023'te Yenilenebilir Enerji Talebi %11 Artacak – DHA - <https://www.dha.com.tr/ekonomi/2023te-yenilenebilir-enerji-talebi-yuzde-11-artacak-2156560>
- Avrupa'da Doğalgaz Fiyatları %83 Geriledi – Bloomberg HT - <https://www.bloomberght.com/avrupa-da-dogalgaz-fiyatları-yuzde-83-geriledi-2324069>
- Bakan Dönmez, 2022 Yılı'nı Değerlendirdi: Yenilenebilir Enerji Açısından Avrupa'da 5., Dünyada 12. Sıradayız – AA - <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/bakan-donmez-2022-yilini-degerlendirdi-yenilenebilir-enerji-aci-sindan-avrupada-5-dunyada-12-siradayiz/2768259>

- Bakan Dönmez (Türkiye'nin Enerji Merkezi Olmasına Yönelik Rusya'nın Teklifi) Teknik Olarak Mümkün – AA - <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/bakan-donmez-turkiyenin-enerji-merkezi-olmasına-yonelik-rusyanin-teklifi-teknik-olarak-mumkun/2709734>
- Bakan Dönmez: TANAP'ın Kapasitesini İki Katına Kadar Artırma Kararı Çıktı – AA - <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/bakan-donmez-tanap-in-kapasitesini-iki-katina-kadar-artirma-karari-cikti/2704405>
- Bakan Dönmez'den Türkiye'de Gaz Merkezi Açıklaması – Bloomberg HT - <https://www.bloomberght.com/bakan-donmezden-turkiyede-gaz-merkezi-aciklamasi-2322821>
- Bakan Nebati'den Enerji Desteklerine İlişkin Değerlendirme – Bloomberg HT - <https://www.bloomberght.com/bakan-nebati-den-enerji-desteklerine-iliskin-degerlendirme-2322023>
- Enerji Alanındaki Gelişmeler, Almanak 2022 – TRT Haber - https://www.youtube.com/watch?v=e_Vjk4PGiuA
- Enerji Bakanı Dönmez: Karadeniz Gazı Mart Sonu Sisteme Verilecek – NTV - https://www.ntv.com.tr/ntvpara/enerji-bakani-donmez-karadeniz-gazi-mart-sonu-sisteme-verilecek,PwLqR91ESY__OFIXqx5w
- Enerjide 2022 böyle geçti – AA - <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/enerjide-2022-boyle-gecti/2770918>
- Türkiye, Yenilenebilir Enerjide Dünyanın En Büyük 10 Ülkesinden Biri Olma Yolunda – AA - <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/turkiye-yenilenebilir-enerji-de-dunyanin-en-buyuk-10-ulkesinden-biri-olma-yolunda/2756394>
- UEA: Elektrik Talebindeki Artış Yeşil Ve Nükleerden Karşılancak – Bloomberg HT - <https://www.bloomberght.com/uea-elektrik-talebindeki-artist-yesil-ve-nukleerden-karsilancak-2324964>
- Uluslararası Enerji Ajansı Başkanı Bırdan 2023 uyarısı – Dünya - <https://www.dunya.com/dunya/uluslararasi-enerji-ajansi-baskani-birdan-2023-uyarisi-haberi-677021>

E-TİCARET SEKTÖRÜ

2022 Değerlendirmesi, 2023 Beklentileri

Gizem ERİM ÖZÇELİK

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. Giriş

Pandemi ile birlikte internet teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler, tüm dünyada ve ülkemizde birçok sektörde iş yapma modellerini kökten değiştirmiştir. Bu değişim hem tüketicilerin hem de teşebbüslerin tercihlerini belirleyen bir hale evrilmiştir. Yaşanan dijital çağda var olan çevrim içi platformlar, temas edilen her noktada farklı etkiler yaratmıştır. Sayısız fayda ve kolaylığın yanında riskleri ve zorlukları da gündeme getirmiştir. Dijital alanda yaşanan gelişmelerin yanında internet erişiminin kolaylaşması, tüketici alışkanlıklarını yeniden şekillendirmiş ve elektronik ticaretin yaygınlaşmasını sağlamıştır. Tüketicilerin internetten alışveriş yapma alışkanlığı artış gösterirken, işletmeler de tüketiciye daha kolay ulaşmak için internet kanallarına daha fazla ağırlık vermiştir. Ticaretin işleyiş şekilleri farklılaşmıştır. Statista tarafından yapılan araştırma ışığında ülkelerin perakende e-ticaret gelişimi değerlendirmesinde 2020-2024 yılları arasında küresel perakende e-ticaretin Türkiye'nin yıllık ortalama %20,2 büyüme oranıyla ilk sırada yer alacağı öngörülmüştür. Perakende e-ticaretin gelişimine dair bu verilere, salgının etkisiyle değişen ve alışkanlığa dönüşen tüketici davranışlarının da etkisiyle ülkemizin bu dönüşümde yüksek

potansiyele sahip ülkeler arasında olacağını göstermektedir.

Tüm bunlardan hareketle raporda, pandeminin itici gücüyle hayatımızda büyük bir yer edinen e-ticaret sektörüne dair son gelişmeler, 2022 yılı değerlendirmesi ve 2023 yılı beklentileri okuyucuya aktarılmaya çalışılacaktır.

2. E-Ticaret Sektörünün Görünümü

Ülkemizde 90'lı yıllardan itibaren internet kullanılmaya başlanmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2022 yılı "Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması"na göre aşağıdaki grafikte Türkiye'de internet kullanım oranında son 10 yılda istikrarlı bir artış olduğu görülmektedir. 2011 yılında %42,9 olan

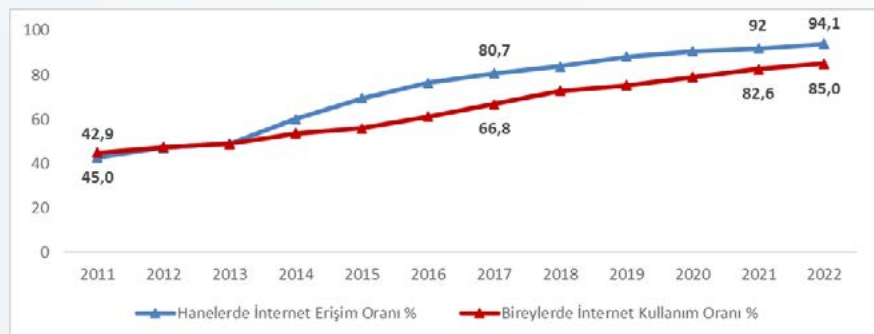
internet kullanım oranı 2022 yılında %85'e ulaşmıştır.

Dünyada ve ülkemizde günden güne büyümeye devam eden e-ticaret sektörü, 2022 yılında hacmini daha da artırmıştır. Ülkemiz, yoğunluğu gençlerden oluşan 85 milyonluk nüfusuyla ve %85'lik internet kullanıcısıyla büyük bir potansiyeli bünyesinde barındırmaktadır. Büyüme hızı engellenemez bu sektörün ekonomimize sağlayacağı katkılar açısından 2022 yılı performansı yol gösterici olacaktır.

2022 yılında Türkiye'de 15 yaş üstü internet kullanıcılarının e-ticaret alışverişlerine yatırımları değerlendirildiğinde;

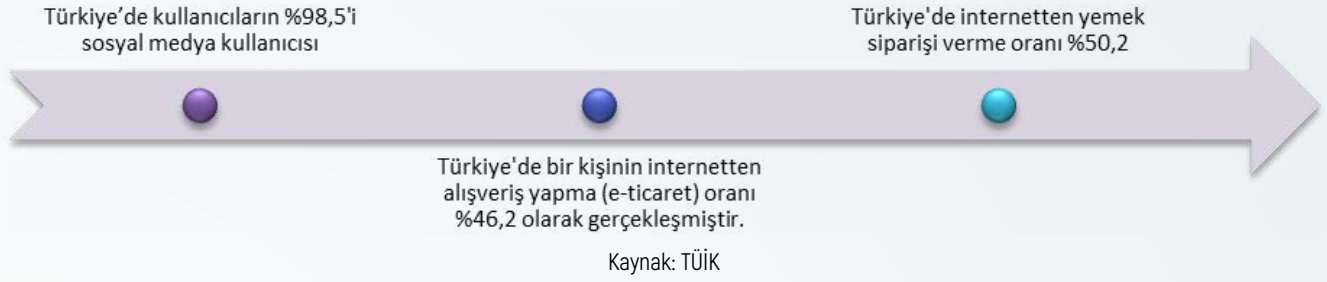
- %67,7'sinin bir finans kurumunda hesabı var,

Grafik 1. Türkiye'de Yıllara Göre İnternet Kullanım Oranları (2011-2022)

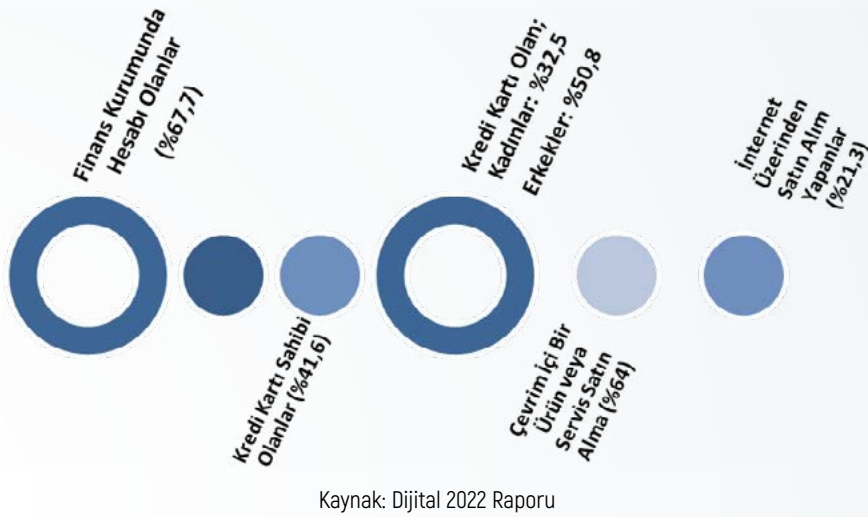

Kaynak: TÜİK

Şekil 1. 2022 Yılında Dair Bazı Göstergeler

Şekil 2. 2022 Yılına Dair Bazı E-Ticaret Göstergeleri

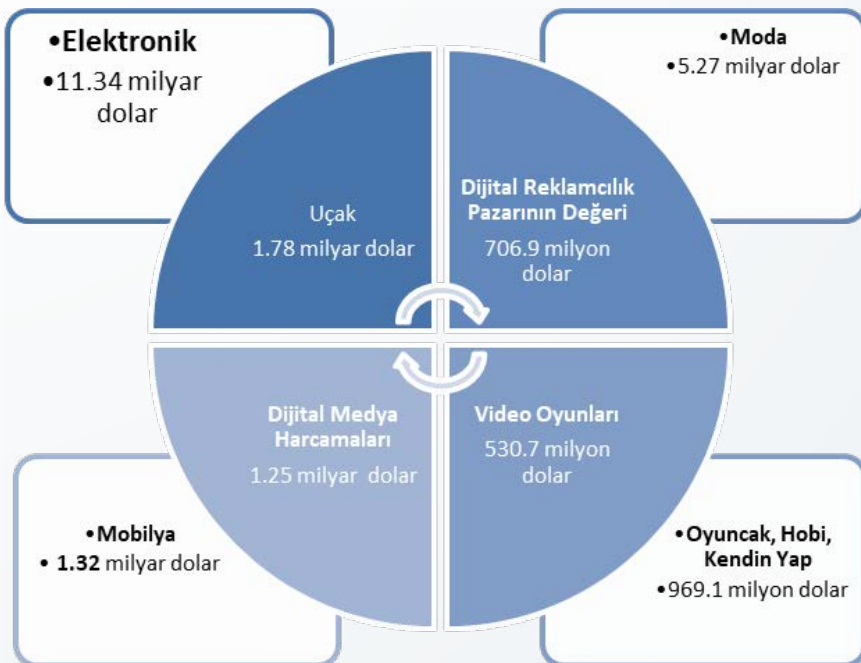

Şekil 3. E-Ticaret Etkinliğine Genel Bakış

Çevrimiçi Tüketim Malları Satın Alanların Sayısı	Çevrimiçi Tüketim Malları Satın Alınlarında Toplam Harcama	Tüketim Mallarında Kullanıcı Başına Ortalama Harcama	Kişi Başına Ortalama Tüketim Mali Satın Almadaki Mobil Telefonların Payı
•40.84 Milyon	•21.26 Milyar Dolar	•521 Dolar	•%45,5

Kaynak: Dijital 2022 Raporu

Şekil 4. Kategoriye Göre E-Ticaret Harcamaları

- %41,6'sı kredi kartı sahibi,
- %32,6'sı çevrimiçi fatura ödemekte ve çevrimiçi alışveriş yapmaktadır.

Aşağıdaki tabloya göre internet üzerinden tüketim malları satın alanların sayısı 40,84 milyon kişi olarak gerçekleşmiştir. Çevrimiçi tüketim malları satın alımlarında toplam harcama bir önceki yıla göre %18 oranında artış göstermiştir. Tüketim mallarında kullanıcı başına ortalama harcama ise bir önceki yıla göre %7,5'lik artış ile 521 Dolar olmuştur. Kişi başı ortalama tüketim mali satın almada mobil telefonların payı geçen yıla göre %7,6 artış göstererek %45,5 olmuştur.

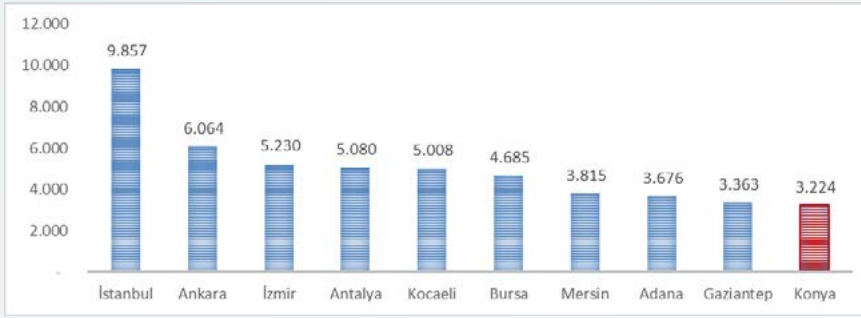
E-ticarete en çok tüketim, 11,34 milyar dolar ile elektronik kategorisinde olmuş, bunu 5,27 milyar dolar ile moda, 1,32 milyar dolar ile mobilya ve 969,1 milyon dolar ile oyuncak, hobi, kendin yap kategorisi izlemiştir.

Pandemi ile birlikte getirilen kısıtlamalar, sokağa çıkma yasakları, virüs kapma korkusu gibi birçok faktör tüketicilerin satın alma alışkanlıklarında köklü değişikliklere neden olmuştur. Tüm bu değişiklikler insanların e-ticaret alışverişini yapmaya zorlamıştır. Bu süreçten birçok sektör olumlu anlamda etkilenecek kazançlı çıkmıştır. 2022 yılının ilk altı ayı düşünüldüğünde ülkemizde e-ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre %116'lık artışla 348 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılı ilk 6 ayında sipariş adetleri %38 artış ile 1 milyar 654 milyon adetten 2 milyar 294 milyon adede yükselmiştir. Aynı dönem e-ticaretin genel ticarete oranı %18,5 olarak gerçekleşmiştir.

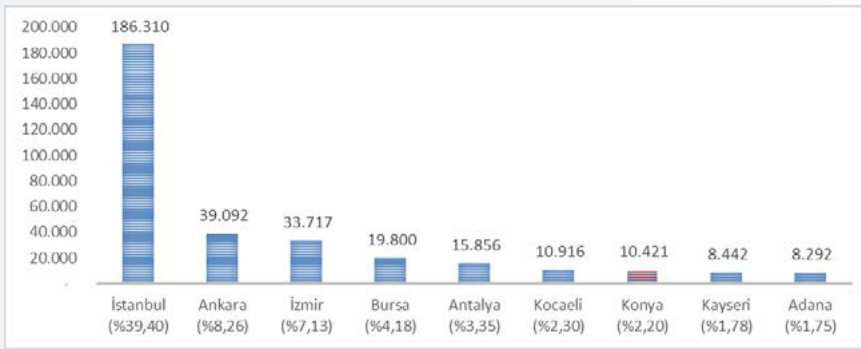
Ülkemizde 2022 yılı ilk 6 ayında gerçekleşen e-ticaret harcamaları 18-70 yaş aralığında nüfusa oranlandığında kişi başına düşen e-ticaret harcaması 4.964 TL'dir. Aynı dönemde İstanbul'da kişi başına düşen e-ticaret harcaması 9.857 TL, Ankara'da 6.064 TL ve İzmir'de 5.230 TL olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılının ilk 6 ayında e-ticaretin %88'i yurt içinde gerçekleşmiştir. Diğer bir açıdan bakıldığında %5'i diğer ülkelerin ülkemizden yaptıkları alışverişler, %7'si ise va-

Grafik 2. İl Bazında Kişi Başına Düşen E-Ticaret Harcamaları (18-70 Yaş, TL) (2022 İlk 6 Ayı)

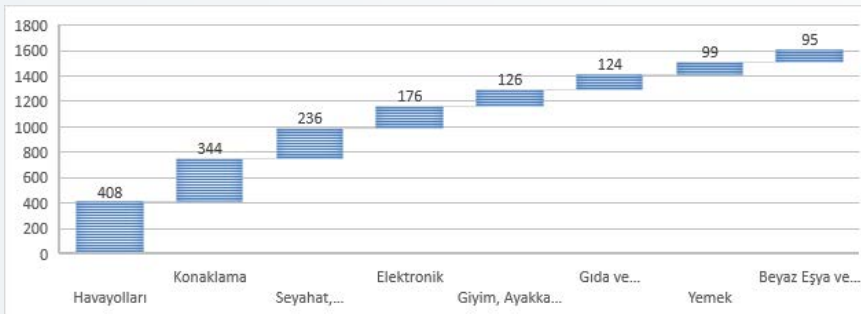
Kaynak: <https://www.eticaret.gov.tr/istatistikler>

Grafik 3. E-Ticaret Faaliyetinde Bulunan İşletmelerin İllere Göre Dağılımı (2022)

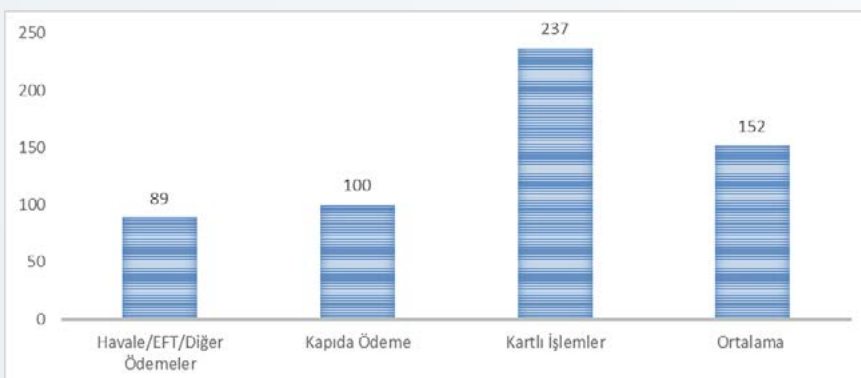
Kaynak: <https://www.eticaret.gov.tr/istatistikler>

Grafik 4. E-Ticaret Hacminin Sektörler İtibariyle Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre Değişimi (%)

Kaynak: <https://www.eticaret.gov.tr/istatistikler>

Grafik 5. Ödeme Şekli İtibariyle Ortalama Sepet Tutarı

Kaynak: <https://www.eticaret.gov.tr/istatistikler>

tandaşlarımızın yurt dışından yaptığı alımlar oluşturmıştır.

Ülkemizde 2022 ilk 6 ayı itibarıyla e-ticaret faaliyetinde bulunan işletme sayısı 488.706 rakamına ulaşmıştır. Bu işletmelerin 29.287 adedi, ETBİS'e kayıtlı hizmet sağlayıcı olarak faaliyet gösterirken, 472.840'ı e-ticaret pazaryerlerinde faaliyet göstermektedir. 13.421 adet işletmemiz kendi sitesinde e-ticaret faaliyetinde bulunmakla birlikte e-ticaret pazaryerlerinde de satış yapmaktadır.

Ülkemizde e-ticaretin en fazla kullanıldığı şehirlere bakıldığında İstanbul, Ankara ve İzmir gibi üç büyükşehrin başı çektiği görülmektedir. Grafikten de görüleceği üzere İstanbul ülkemizin toplam e-ticaret hacminin yarısını oluşturuyor denilebilir. Konya ise %2,2'lik payıyla bu listenin 7. sırasında yer almaktadır.

2022 yılı e-ticaret hacmi sektörel bazda incelendiğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre; havayollarında %408, konaklama sektöründe %344, seyahat-taşımacılık ve depolama sektöründe %236, elektronik sektöründe %176 ve giyim-ayakkabı ve aksesuar sektöründe ise %126 artış yaşanmıştır.

2022 yılında e-ticaret ödeme şekilleri itibarıyla ortalama sepet tutarı istatistiklerine bakıldığında ülkemizde; 237 TL ile kartlı işlemler ilk sırada yer alırken, 89 TL ile havale/EFT/diğer ödemeler 4. sırada yer almaktadır.

Ülkemizde 2022 yılı ilk 6 ayı için karşımıza çıkan bazı istatistikler şöyledir:

- Ödeme yöntemleri bazında e-ticaret hacmi; kartlı işlemler için 228,1 milyar TL, havale-eft-diğer ödemeler için 112,8 milyar TL, kapıda ödeme için 7,7 milyar TL'dir.
- Elektronik ticaret yoluyla gerçekleşen alışverişlerin günlere göre dağılımı; %19'u Pazartesi, %17'si Perşembe, %16'sı Salı, %13'ü Çarşamba ve Cuma, %12'si Cumartesi ve %9'u Pazar günü gerçekleşmektedir.
- E-ticaret hacmi 2022 yılında 2021 yılının aynı dönemine göre %38 artış göstererek 2.294 milyon adet olarak gerçekleşmiştir.
- E-ticaret faaliyetlerinde bulunan toplam işletme sayısı %51 oranında artarak 488.706 olmuştur.
- Aracı hizmet sağlayıcı (AHS) bünyesinde satış yapan işletme sayılarına bakıldığında 395.854 firma 1 AHS, 37.430 firma 2 AHS, 18.381 firma 3 AHS ve 20.086 firma 4 AHS ile çalışmaktadır.
- İller bazında kişi başına düşen e-ticaret harcamalarına bakıldığında sırasıyla; İstanbul (9.857), Ankara (6.064), İzmir

[5.230], Antalya [5.080], Kocaeli [5.008], Bursa [4.685], Mersin [3.815], Adana [3.363], Gaziantep [3.363] ve Konya [3.224] gelmektedir.

Sektör bazında peşin/taksitli işlem oranlarına bakıldığında en yüksek peşin işlem oranı; kitap ve dergi (%93), seyahat, taşımacılık ve depolama (%89), havayolları (%89), konaklama (%88) iken sırasıyla taksitli işlem oranı; ev, bahçe, mobilya ve dekorasyon (%72), beyaz eşya ve küçük ev aletleri (%31), giyim, ayakkabı ve aksesuar (%28), elektronik (%27)'dir.

3. 2023 Yılı Beklentileri ve Genel Değerlendirme

E-ticaret, pandemi döneminde hızlı bir büyümeye sahne olmuştur. Yeni normal dönemin etkileri 2022 yılında kendini iyice göstermiştir. Fiziksel alışveriş deneyiminden uzaklaşan tüketiciler, kısıtlamaların ortadan kalmasıyla birlikte fiziki ortama tekrar yönelim göstermiştir. Hemen hemen her sektörün temel gündemi haline gelen e-ticaret, alışveriş alışkanlıklarının ve uygulamalarının geliştiği, dönüştüğü ve değiştiği bir biçime evrilmiştir. Pandemi sonrasında tüm dünyada yaşanan ekonomik sorunlar e-ticaretteki büyümeyi yavaşlatmıştır; ancak yine de 2023 yılında e-ticaret sektörünün büyümeyi sürdüreceği öngörülmektedir.

2023 yılında küresel perakende elektronik ticaret satışlarının 6 trilyon doları aşması beklenmektedir. Küresel e-ticaretin toplam perakende satışların içindeki payı %22 civarındayken bu rakamın önümüzdeki 5-10 yıl içerisinde %50'lere ulaşması beklenmektedir. Ülkemizde elektronik ticaretin genel ticarete oranının giderek artması ve elektronik ticaretin yavaş yavaş ana akım ticaret haline gelmesi beklenmektedir.

2023 yılının e-ticaret ve e-ihracat için verimli bir yıl olacağı beklentisi hakimdir. 2023 yılı, e-ticaret odaklı metaverse'in çok daha fazla konuşulacağı, KOBİ'lerde dijitalleşme oranının daha da artması ile birlikte ekosisteme yeni KOBİ'lerin katılacağı bir yıl olacaktır. Akıllı telefon kullanım oranlarının giderek arttığı, internet penetrasyonunun her geçen gün büyüdüğü, tüketicilerin online ticaret konforunu keşfettiği böyle bir ortamda rekabet etmek isteyen firmaların e-ticaret ve e-ihracat ekosisteminde yer almak zorundadır.

E-ticaret sektöründeki büyüme, pazar çeşitliliğini de gündeme getirmektedir. E-ticaret satıcılarının gelişmiş araçlar kullanarak ve tüketim trendlerini takip ederek 2023 yılında da büyümelerini sürdürmesi beklenmektedir. 29 Aralık 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Yeni E-Ticaret Yasası 1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girdi. Ancak

yüksek vergi oranları nedeniyle sektörün büyümelerini engelleyeceği görüşü üzerinden tepki ile karşılanmıştır. Diğer yandan reklam ve pazarlama kampanyalarına getirilmesi planlanan kısıtlamalar da sektördeki marka ve satıcıların performanslarında ve pazarlama kampanyalarında köklü değişimlere neden olması beklenmektedir. Yapay zekanın desteklediği araç ve yazılımlar, yeni nesil ödeme yöntemleri ve sosyal medya platformlarının trendler arasında yer alması beklenmektedir.

2023 yılında yeni nesil ödeme yöntemlerinin kullanımında büyük bir artış beklenmektedir. Bu açıdan bakıldığında markaların tüketici beklentisine uygun şekilde mağaza ve ödeme entegrasyonlarını geliştirmeleri büyük önem arz etmektedir. Yapay zeka teknolojileri, pazarlama öngörülerini ve müşteri alışkanlıklarını anlama konusunda da oldukça başarılıdır.

4. Kaynakça

- globalbankingandfinance.com
- <https://ticaret.gov.tr/blog/sektor-haberleri/2021-e-ticaret-trendleri-ve-2022-tahminleri>
- <https://www.eticaret.gov.tr/istatistikler>
- <https://www.webolizma.com/blog/hootsuite-ve-we-are-social-2021-dijital-turkiye-raporu/>
- <https://blog.delbig.com/2022-e-ticaret-beklentileri-nelerdir/>
- <https://tim.org.tr/tr/kose-yazilari-can-fuat-gurlesel-2022-yili-icin-beklentiler>

İNŞAAT SEKTÖRÜ

2022 Değerlendirmesi, 2023 Beklentileri

Burçin KABAKCI

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. Giriş

2022 yılında tarihi seviyelere çıkan enflasyon ve TL'de döviz karşısında yaşanan hızlı değer kaybının yarattığı baskı altında kalan Türkiye ekonomisi, 2023 yılına büyümede ivme kaybı ve makro dengesizlikler içinde girmiştir. Zorlu küresel konjonktür içinde ödemeler dengesinde artan sorunlar öne çıkarken, yaklaşan genel seçim de ekonomik açıdan bir "kayıp yıl" yaşanması endişelerine neden olmaktadır.

İnşaat sektörü yeni yıla tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgınından önce başlamış olan, 2022 yılında da iç ve dış dinamiklerin etkisiyle devam eden girdi maliyetlerindeki yüksek artış sorunu ile girmiştir. Sektörde son 5 çeyrek dönemdir artan oranlarda aralıksız daralma yaşanmaktadır. Son olarak 2022 yılının üçüncü çeyrek döneminde inşaat faaliyetlerinde kaydedilen %14,1'lik küçülme de bu durumun kritik bir göstergesi olmuştur. Yüksek enflasyonun

yanı sıra ödenek yetersizliği ve hakediş ödemelerinde yaşanan gecikmeler, sektörü olumsuz etkileyen unsurlar olmaya devam etmektedir.

Salgının etkileri ve döviz kurundaki gelişmelerle birlikte inşaat sektöründe 2021 yılında temel girdi maliyetlerinde %150 düzeyine varan fiyat artışlarının yaşandığı görülmektedir. Gerçekleşen fiyat artışlarının yanı sıra ülkemiz para biriminin değer kaybetmesi sektörün maliyetlerinin artmasına sebep olmuştur. 2022 yılının Ekim ayında İnşaat Maliyet Endeksi'nin alt endeksleri malzeme endeksinde %128,4 ve işçilik endeksinde %85,6 oranında yıllık artış olduğu görülmektedir.

2. Rakamlarla 2022 İnşaat Sektörü

Ekonominin en önemli başlıklarından biri olan inşaat sektörü de konut imalatına bağlı birçok alt sektörden oluşmaktadır. İnşaat sektörü 200'den fazla alt sektörü hareket geçirerek, büyüme ve istihdam üzerine

etkisi bakımından önemli bir makroekonomik büyüklüğe sahiptir. 2022 yılının üçüncü çeyreğinde Türkiye ekonomisi geçen yılın aynı çeyreğine göre %3,9 büyürken inşaat sektörü yıllık %14,1'lik daralma yaşamış ve büyümenin kısıtlı kalmasına yol açmıştır. TÜİK'in son açıkladığı il bazında Gayrisafi Yurtiçi Hasıla verileri ise inşaat sektörünün son 5 yılda ülke genelinde gerileme içerisinde olduğunu ortaya koymaktadır.

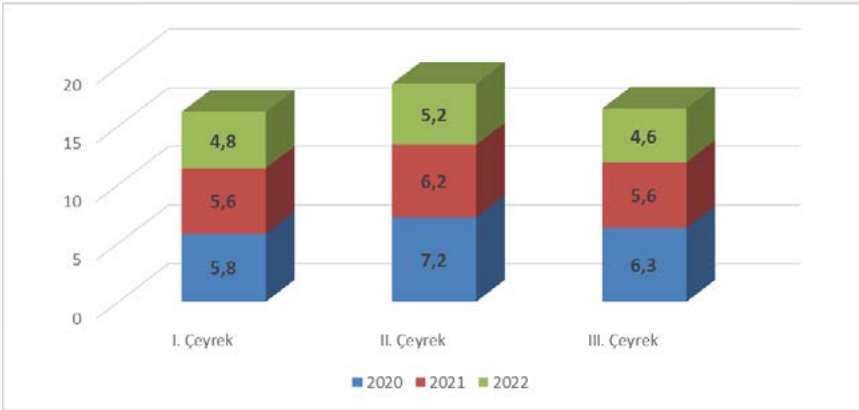
İnşaat sektörü, 2022 yılının ilk üç çeyrek döneminde yıllık bazda sırasıyla %7,7, %9,9 ve %14,1 oranlarında küçülmüştür. Sektör, Temmuz-Eylül 2022 itibarıyla GSYH'den %4,8 pay almıştır. Sektörde yaşanan daralma süreci, döviz kurunda öngörülemez yükselişin yaşandığı 2018-2019 döneminde başlayan inşaat sektöründe, Covid-19 salgınıyla birlikte sorunlar artmış, 2021 yılının ilk yarısından sonra Covid tedbirlerinin gevşemesinden sonra sınırlı bir büyüme söz konusu olmuştur.

GSYH ve İnşaat Sektöründe Büyümenin Seyri (% puan)

Kaynak: www.tmb.org.tr

İnşaat Sektörünün GSYH İçindeki Payı (%)

Kaynak: TÜİK

İnşaat Sektörü Ciro Endeksi

Kaynak: TÜİK

İnşaat Maliyet Endeksi (%)

Kaynak: TÜİK

İnşaat sektöründe Covid-19 salgını ile birlikte 2020 yılında %3,5 oranında küçülen sektör, 2021 yılının ilk yarısında çeyrek dönemlerde %3,5 ve %4,5 oranında sınırlı bir büyüme gerçekleştirmiştir. 2021 yılının üçüncü çeyreğinde %4,5'lik ani bir daralma yaşayan sektör, dördüncü çeyrekte ise %5,4 oranında daralma yaşamıştır.

İnşaat sektörünün GSYH içindeki payına bakıldığında 2020 yılının ilk çeyreğinde %5,8 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu rakam, ikinci çeyrekte %7,2, üçüncü çeyrekte ise %6,3 olarak gerçekleşmiştir.

2021 verilerine bakıldığında zaman, birinci çeyrekte % 5,6 olan rakamın ikinci çeyrekte 0,6 puan artarak %6,2 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Üçüncü çeyrek rakamlarına bakıldığında zaman ise 0,6 puan azalış ile ilk çeyrekteki rakam olan %5,6 olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılında inşaat sektörünün GSYH içindeki payına baktığımızda birinci çeyrekte %4,8 olan payın ikinci çeyrekte %5,2 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Üçüncü çeyrekte ise 0,6 puan azalarak %4,6 olmuştur.

2022 yılı takvim etkisinden arındırılmış inşaat sektörü ciro endeksinde bakıldığında; kasım ayında %675,3 ile en üst noktaya ulaştığı görülürken, ocak ayında da %201,8 ile en düşük seviyeye ulaşmıştır. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış rakamlara bakıldığında inşaat sektörünün cirosu kasım ayında %623,1 ile en üst seviyedeysen ocak ayında %347,5 ile en düşük seviyesini görmüştür.

İnşaat Maliyet Endeksi (İME), inşaat maliyetlerini malzeme ve işçilik açısından ölçen ve TÜİK tarafından aylık olarak hesaplanan fiyat endeksidir.

İnşaat maliyet endeksinde bakıldığında zaman 2022 yılının Kasım ayında bir önceki yıla göre %103,75 ile en yüksek artış yaşanırken, ocak ayında ise %46,16 ile en az artışın yaşandığı görülmektedir. Bir önceki yıla göre kıyasladığımızda ocak ayında artmaya başlayan endeksin yıl boyunca yükselmeye devam ettiği görülmektedir.

Bina inşaatı maliyet endeksinde bakıldığında zaman; 2022 yılının aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre inşaatla %78,4, binalarda %78,3, ikamet amaçlı binalarda %78,5, ikamet amaçlı olmayan binalarda ise %77,6 oranında değişim olduğu görülmektedir.

2.1 2022 Yılı Konut Satış İstatistikleri

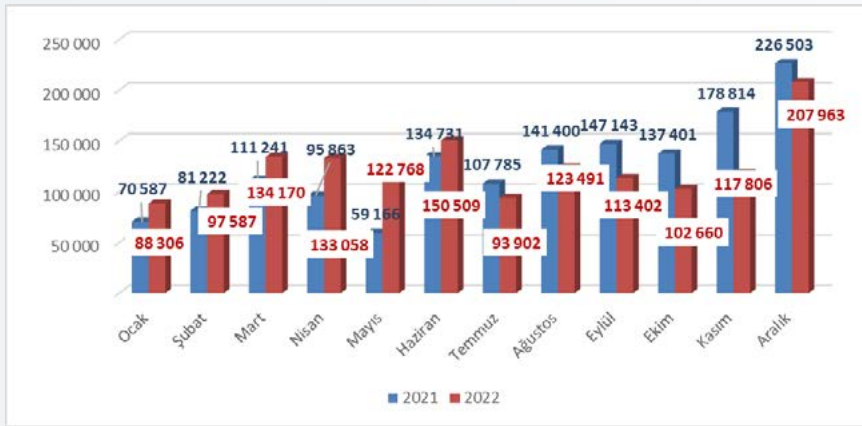
Türkiye'de 2021 yılında 1491.856 konut satışı gerçekleşirken, bu sayı 2022 yılında %0,41 azalma yaşayarak 1485.622 adet olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında satılan konutların 460.079 tanesi ilk satış olurken, 1.025.543 tanesi ikinci satış gerçekleşmiş konuttur.

İnşaat Maliyet Endeksi Alt Sektörler 2022

Sektör	Endeks			Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)		
	Toplam	Malzeme	İşçilik	Toplam	Malzeme	İşçilik
İnşaat	719,25	787,69	554,85	78,40	75,93	87,41
Binalar	716,43	784,89	556,28	78,31	75,63	87,79
İkamet amaçlı binalar	708,73	778,25	553,06	78,54	75,96	87,21
İkamet amaçlı olmayan binalar	740,66	804,67	567,87	77,63	74,69	89,85

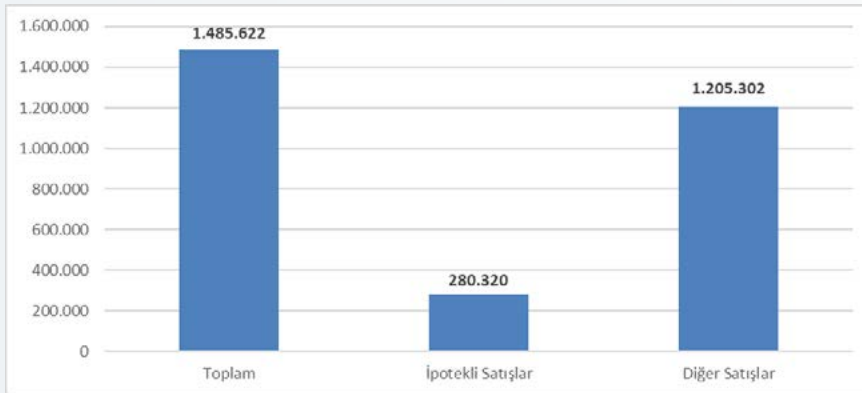
Kaynak: TÜİK

Konut Satış Sayıları 2021-2022

Kaynak: TÜİK

Satış Şekline Göre Konut Satış Rakamları (Aralık 2022)

Kaynak: TÜİK

Türkiye genelinde satılan konutların 280.320 tanesi ipotekli, 1.205.302 tanesi ise diğer satış türünde gerçekleşmiştir.

Toplam satış rakamlarına göre iller sıralamasına baktığımızda sıralamada yer alan ilk 6 ilin yerinin değişmediği görülmektedir. İlk sırada 259.654 konut satışı ile İstanbul yer alırken, 126.166 konut satışı ile Ankara ikinci, İzmir ise 83.502 konut satışı ile üçüncü sırada yer almaktadır. 2022 yılında 468

konut satış rakamı ile en az konut satışının gerçekleştiği ile ise Ardahan olmuştur.

3. İnşaat Sektörünün 2023 Beklentileri

Dokuz çeyrektir pozitif büyüme gösteren Türkiye ekonomisinin aksine dokuz çeyreğin altısında küçülen inşaat sektörü ülke ekonomisi içerisinde en çok daralan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektörünün 2022 yılının üçüncü çeyreğinde yaşadığı %14'lük daralma son dönemdeki en yüksek

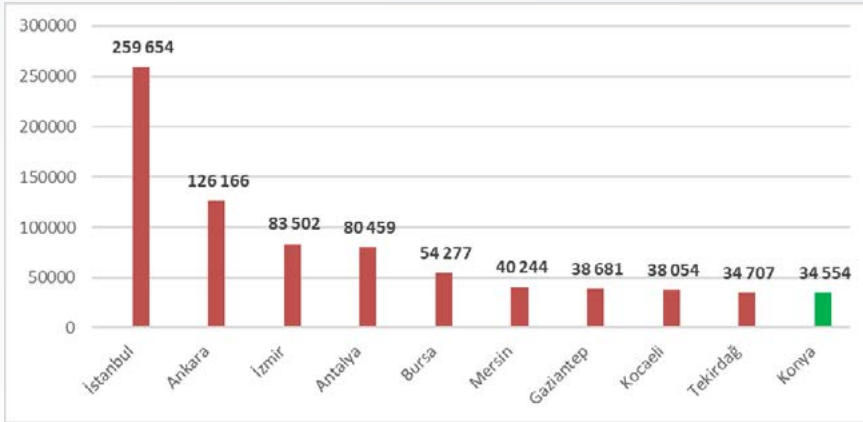
gerileme olmuştur. 2022 yılında konut talebi olmasına rağmen inşaat maliyetlerinde yaşanan hızlı yükseliş ve bankaların sunduğu kısıtlı imkânlar nedeniyle inşaat sektörü gerçek potansiyelini ortaya koyamamıştır. Artan inşaat maliyetleri ve konut stoklarının azalması konut fiyatları üzerinde ciddi bir baskı oluşturmuştur. Birinci el ve ikinci el piyasalarda konut fiyatlarının hızlı yükselmesine rağmen 2022 yılında 1,5 milyona yakın konut el değiştirmiştir.

Son yıllarda konut sektöründe yaşanan daralma konut üretimini ve yeni ruhsat sayısını da olumsuz yönde etkilemiş, 2022 yılının üçüncü çeyreğinde belediyeler tarafından yapı ruhsatı verilen yapıların bina sayısı %12, daire sayısı %14 ve yüzölçümü %11 oranında azalmıştır. Artan konut talebine karşın azalan yeni konut sayısı 2. el konut piyasasının hareketlenmesine sebep olmaktadır.

Hükümetin 2023 hedefleri arasında yer alan yüksek enflasyonun düşme eğilimine girmesi beklentisinin gerçekleşmesi durumunda toplumun alım gücünün tekrar artması beklenmektedir. Bu da inşaat sektöründe yaşanan hızlı fiyat artışı ile 2. el konut piyasalarının düşüş eğilimine girmesine neden olacaktır. Yıllık ortalama 800 bin konut üretimine ihtiyaç duyan ülkemizde son dört yıldır yaşanan daralmanın ertelenen talebin ve yeni konut üretiminin artması ile birlikte konut üretiminin yükselişe geçmesi beklenmektedir. 2022 yılının sonlarına doğru açıklanan TOKİ sosyal konut projesi ile hem dar gelirli vatandaşlar hem de orta gelirli vatandaşlar için konut seferberliği başlatılmıştır. 2023 yılının başı itibarı ile anlaşmalı olan bankalar sayesinde avantajlı konut kredisi oranları uzun vadeler ile orta ve üst gelir grubunda yer alan kişilerinde krediye ulaşımını kolaylaştıracaktır.

2023 yılında seçime kadar olan dönemde genişletici ekonomi politikalarının uygulanması, özellikle konut ve inşaat sektörüne

İllere Göre Toplam Satış Rakamları – 2022

Kaynak: TÜİK

yönelik desteklerle birlikte ekonomide iç talebin ve pazarın hareketli kalması beklenmektedir. Büyümenin bu dönemde %4-5 arasında yaşanması, yılın ikinci yarısında yavaşlaması, inşaat sektörünün ise yıl ge-

nelinde sınırlı büyüme göstereceği tahmin edilmektedir. Ayrıca, 2023 yılında küresel piyasalarda yaşanan hammadde ve emtia fiyatlarında yaşanan geri çekilmeye paralel olarak son aylarda ülkemizde artış hızı

gerileyen inşaat maliyet endeksinin sürdürülebilir olması ile birlikte konut üretiminin artması ve konuta ulaşım imkânının sağlanması hedeflenmektedir. 2022 yılında rekor satış rakamı ile kapatılan yabancı yatırımcı piyasasının 2023 yılında da artarak devam etmesi ve ülkemize döviz girişinin artması beklenmektedir.

4. Kaynakça

- Türkiye Mühendisler Birliği - İnşaat Sektör Analizi (Ocak 2023) <https://www.analizgazetesi.com.tr/yazarlar/2023-yilinda-konut-sektorunden-beklentiler/>
- Türkiye Mühendisler Birliği - İnşaat Sektör Analizi (Ekim 2022) <https://www.tmb.org.tr/uploads/publications/634d19ee8c485e04d44bea06/1665997291712-tmb-bulten-ekim-2022.pdf>
- 2023 Yılında Konut Sektöründen Beklentiler - <https://www.analizgazetesi.com.tr/yazarlar/2023-yilinda-konut-sektorunden-beklentiler/>
- Türkiye İstatistik Kurumu www.tuik.gov.tr
- Türkiye Hazır Beton Birliği - Hazır Beton Endeksi <https://www.emlakhaberi.com/insaat-sektoru-2023-yilindan-beklentileri-yuksek>

TURİZM SEKTÖRÜ

2022 Değerlendirmesi, 2023 Beklentileri

Mustafa KESKİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

1. GİRİŞ

Corona virüs salgınından sonra yeni yeni toparlanmaya çalışan küresel turizm sektörü 2022 yılının şubat ayında Rusya-Ukrayna savaşının etkisi, Rusya'ya uygulanan ambargolar ve Avrupa Birliği ülkelerinin yaşadığı enerji krizi gibi etmenlerden dolayı olumsuz bir atmosfer oluşmuştur. Türkiye'nin Covid-19 salgını öncesindeki yıl olan 2019 turizm rakamlarına erişmesi hedeflenmiş fakat oluşan küresel olumsuzluklar bu durumu engellemiştir. 2022'de Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın küresel krizlere karşın almış olduğu bir takım tedbirler ve açıkladığı yeni programlarla tarihinin turizm rekorunu kırdığı bir yıl olmuştur.

Bu raporda Türkiye'nin 2022 yılı turizm istatistikleri çeşitli grafik ve tablolar vasıtasıyla incelenmiştir. Ayrıca Türkiye'nin 2023 yılı turizm sektöründeki beklenti ve hedefleri resmi kurumların açıklamaları dikkate alınarak rapora detaylıca işlenmiştir.

2. 2022 YILINDA TÜRKİYE'NİN TURİZMİ

Bu bölümde Türkiye'nin 2022 yılına ait toplam turizm gelir ve giderleri, ziyaretçi sayıları, harcama istatistikleri ve harcama türüne göre gelir ve giderleri grafikler yardımıyla incelenmiştir.

2.1 Turizm Gelir ve Giderleri

Türkiye 2021 yılında turizmden elde ettiği gelir toplam 30 milyar dolar iken 2022 yılında %54'lük bir artış göstererek 46,2 milyar dolara erişmiştir. Ziyaretçi sayısı ise 2021 yılında 29,3 milyon kişi iken %75'lik bir artış-

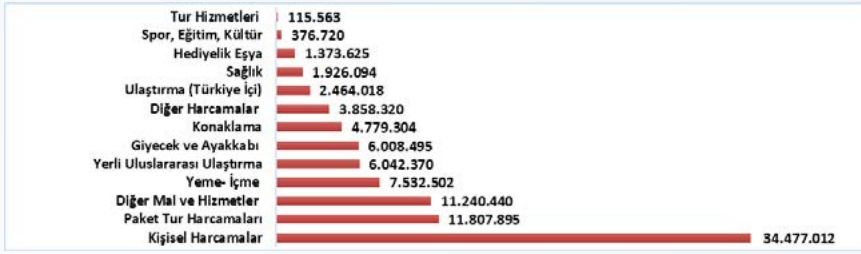
la 2022 yılında 51,3 milyon kişiye ulaşmıştır. Kişi başı ortalama harcama verileri incelendiğinde 2021 yılında 1.028 dolar iken 2022 yılında 127 dolar düşerek 901 dolar olmuştur. Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin ziyaret amaçlarının başında %67,1 ile "gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler" yer alırken yurt dışı ikâmetli vatandaşlar ülkemize %64,4 ile en çok "akraba ve arkadaş ziyareti" niyetiyle gelmiştir. Turizm gelirleri harcama türlerine göre incelendiğinde kişisel harcamalar 34 milyar dolarla zirvede yer almaktadır. Paket tur harcamaları ve diğer mal ve hizmetler 11

Grafik 1: Turizm Geliri, Ziyaretçi ve Harcama İstatistikleri (2021-2022)

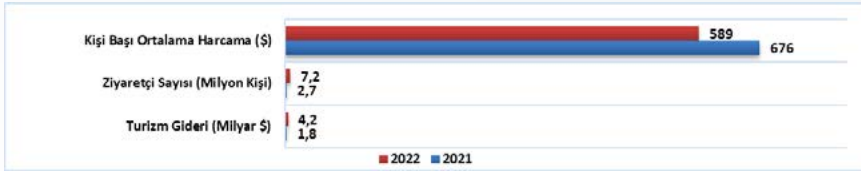
Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Harcama Türlerine Göre Turizm Geliri (2022, Dolar*1000)

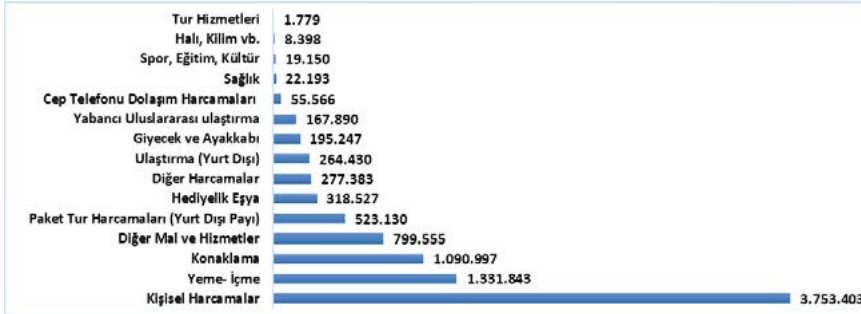
Kaynak: TÜİK

Grafik 3: Türkiye'nin Turizm Gideri, Ziyaretçi ve Harcama İstatistiği (2021-2022)

Kaynak: TÜİK

Grafik 4: Harcama Türüne Göre Turizm Gideri (2022, Dolar*1000)

Kaynak: TÜİK

Grafik 5: Türkiye'ye Gelen Yabancıların Miktarı

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Grafik 6: Ülkemize Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

milyar dolarla ikinci ve üçüncü, yeme-içme 7 milyar dolarla dördüncü sıradadır.

Türkiye'nin toplam turizm gideri incelendiğinde 2021 yılında 1.8 milyar dolar iken %133,3 artarak 2022 yılında 4.2 milyar dolara yükselmiştir. Ziyaretçi sayısı 2021 yılında 2.7 milyon iken 2022 yılında 7.2 milyona ulaşmıştır. 2021 yılında kişi başı ortalama harcama 676 dolar iken 2022'de 589 dolara düşmüştür.

Harcama türüne göre turizm gideri incelendiğinde kişisel harcamalar 3.7 milyar dolar ile zirvede yer almaktadır. Yeme-içme 1.3 milyar dolar ile ikinci, konaklama ise 1 milyar dolar ile üçüncü sırada yer almaktadır.

2.2 Ziyaretçi İstatistikleri

Bu bölümde Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den giden ziyaretçilerin miktarı, milliyetine göre oranı, geceleme süreleri ve harcamaları incelenmiştir. Buna göre Türkiye'ye 2020 yılında 12.7 milyon yabancı gelirken 2021 yılında yaklaşık %94 artmış ve 24.7 milyon yabancı gelmiştir. 2022 yılında ise 44.5 milyon yabancı tatillerinde Türkiye'yi tercih etmişlerdir.

Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlere göre dağılımı incelendiğinde Almanya 5.6 milyon kişi ile birinci sıradadır. Rusya 5.2 milyon ile ikinci ve İngiltere 3.3 milyon ile üçüncü sıradadır.

Türkiye'ye gelen ziyaretçiler ile yurt dışını ziyaret eden Türk vatandaşlarının istatistikleri incelendiğinde 2020 yılında toplam 15.8 milyon, 2021 yılında 29.3 milyon ve 2022 yılında 51.3 milyon ziyaretçi Türkiye'yi tercih etmiştir. 2022 yılında ortalama geceleme sayısı 10,3 iken gecelik ortalama harcamaları 89 dolardır. Yurt dışını ziyaret eden Türk vatandaşları ise 2022 yılında ortalama geceleme süresi 12,6 ve ortalama yaptıkları harcamalar 589 dolar olmuştur.

Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarından elde edilen turizm geliri 2022 yılında 7 milyar dolar olmuştur. 7 milyonu aşkın gurbetçi vatandaş Türkiye'de ortalama 16,9 gün kalmış ve gecelik 60 dolar harcama yapmıştır. Yurt dışına çıkan vatandaşların gittiği ülkelerin başında 1 milyon kişi ile Irak, 854 bin kişi ile Bulgaristan, 762 bin kişi ile Gürcistan gelmektedir. En çok gidilen ilk altı ülke Türkiye'nin komşusu konumundadır.

2.3 Tesis İstatistikleri

Türkiye'nin genel tesis, oda ve yatak sayıları incelendiğinde işletme belgeli 20.534 tesis, 860.151 oda, 1.809.629 yatak sayısı bulunmaktadır. Yatırım belgeli tesis sayısı ise 646, oda sayısı 70.404 ve 155.013 adet yatak sayısı mevcuttur.

Tablo 1: Ziyaretçi istatistikleri

	Türkiye'ye Gelen Ziyaretçiler				Yurt Dışını Ziyaret Eden Türk Vatandaşları		
Yıllar	Ziyaretçi Sayısı (Kişi)	Kişi Başı Ortalama Harcama (\$)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Gecelik Ortalama Harcama (\$)	Yurt Dışını Ziyaret Eden Türk Vatandaşı (Kişi)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Kişi Başı Ortalama Harcama (\$)
2020	15.826.266	936	12,4	75	2.242.864	12,6	492
2021	29.357.463	1.028	12,6	81	2.738.340	19,2	676
2022	51.369.026	901	10,3	89	7.266.773	12,6	589

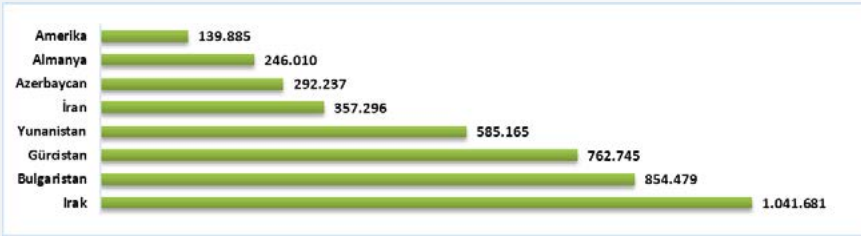
Kaynak: TÜİK

Tablo 2: Gurbetçi Vatandaşların Turizm Geliri

	Yurtdışı İkametli Vatandaşların Turizm Geliri				
Yıllar	Turizm Geliri (Bin \$)	Ziyaretçi Sayısı (Kişi)	Ortalama Harcama (Kişi Başı-\$)	Ortalama Geceleme Sayısı (Gün)	Gecelik Ortalama Harcama (\$)
2020	2.965.813	3.118.001	951	21,1	45
2021	5.830.953	5.417.442	1.076	20,7	52
2022	7.067.152	7.027.504	1.006	16,9	60

Kaynak: TÜİK

Grafik 7: Yurt Dışına Çıkan Vatandaşların Gittiği Ülkeler (2022, Kişi)

Kaynak: TÜİK

Tablo 3: Genel Konaklama Sayıları

	Tesis, Oda ve Yatak Sayıları (2022)	
İşletme Belgeli	Tesis Sayısı	20.534
	Oda Sayısı	860.151
	Yatak Sayısı	1.809.629
Yatırım Belgeli	Tesis Sayısı	646
	Oda Sayısı	70.404
	Yatak Sayısı	155.013

Kaynak: TÜİK

3. 2023 YILI BEKLENTİ VE HEDEFLER

Bu bölümde 2023 yılı ve gelecek beş yılın turizm hedefleri ve beklentileri yer alacaktır. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'nın 2023 yılı için planladığı turizm hedefleri ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın hedeflediği çalışma ve faaliyetler hususunda detaylı bilgiler aktarılmaktadır.

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy 2023 yılı turizm hedefini 56 milyar dolar gelir ve 60 milyon misafir sayısı şeklinde açıklamıştır. Bakanlık turizm sektörünün gelecek beş yıllık planlama ve hedeflerini de kurgulamıştır. Buna göre 2028 yılında 100 milyar dolar gelir ve 90 milyon misafir ile ciddi hedefler belirlenmiştir.

Turizmin yeni strateji temelleri ürün ve pazar çeşitliliği ile sektörün gelir odaklı kalkınacağı şeklinde planlanmıştır. Turizmde kişi başı gelirden ziyade geceleme sayısı ve gecelik harcamanın daha önemli olduğu ve maliyetten ziyade gelir odaklı olmak artan maliyetlere karşı daha esnek olmayı sağlayacaktır.

Turizmde yeni hedefler için çeşitliliği artırmak ve bu hususta turizmi 81 ilde 12 aya yaymak için gerekli çalışmalar yürütülmektedir. 2022 yılında 200'den fazla ülkede TV kanalı ve dijital ortamlarda tanıtımlar yapılmaktadır. 2023 yılında da 20 yeni ürün marka tanıtımına kazandırılacaktır.

Turizmde temel amaç teknolojinin gelişmesiyle beraber değişen tüketici davranışları kapsamında turizmin çeşitlenmesi ve geliştirilmesi, sezon sürelerinin uzatılması, hizmet kalitesinin ve tanıtım faaliyetlerinin artırılması, 81 ilin turizme kazandırılması, harcama eğilimi yüksek ziyaretçilerin Türkiye'ye gelmesi ve geceleme sürelerinin artırılması olarak hedeflenmiştir.

Buna göre aşağıdaki şekilde Cumhurbaşkanlığı 2023 yılı turizm hedefleri detaylandırılarak gösterilmektedir.

Şekil 1: Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda 2023 Turizm Hedefleri

Ziyaretçilerin geceleme süresi, konaklama dışı harcamaların artırılması ve daha fazla gelir getiren turizm çeşitlerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.	Çin, Hindistan, Japonya ve Güney Kore'nin olduğu Uzak Doğu pazarlarında ziyaretçi sayısını artırmak amacıyla çeşitli tanıtım çalışmaları yapılacaktır.	Güvenli turizm sertifikasyon programı kalıcı olarak devam edecektir.
Side turizm alanı golf turizmine kazandırılıp imar planı buna göre güncellenecek ve Bodrum'da atık su arıtma tesisi yapılacaktır.	Turizmde iklim değişikliğine uyum ulusal stratejisi ve eylem planı hazırlanacaktır.	Turizm alanındaki 70 Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, konaklama tesisleriyle entegre olarak öğrencilerine staj imkanı ve burs verecektir.

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

Covid-19 salgınının sonrası küresel turizm, 2019 yılı turizm rakamlarının sadece %65'ine ulaşabilirken Türkiye turizmi 2022 itibariyle tarihinin rekorunu kırmıştır. Türkiye 2019 yılında dünyanın en çok turist alan altıncı ülkesiyken 2021 yılında dördüncülüğe, 2022 yılında ise üçüncülüğe yükselmiştir. Aşağıdaki şekilde Türkiye'nin 2023'ten başlayıp 2028'e kadar olan genel turizm hedefleri ve yapılacak diğer faaliyetler gösterilmektedir.

4. SONUÇ

Son yıllarda yaşanan küresel krizlerin etkilediği küresel turizmin alınan tedbirlerle

ve planlamalarla hedeflenen rakamların üzerine çıkmıştır. 2022 yılında Türkiye'nin 51.3 milyon ziyaretçisiyle turizmden elde ettiği toplam gelir 46.2 milyar dolar olmuştur. Ayrıca toplamda 7.2 milyon kişi yurt dışına ziyarette bulunup 4.2 milyar dolar turizm gideri oluşturmuştur. 2023 yılında 56 milyar doları 60 milyon ziyaretçi ile hedefleyen Türkiye yeni turizm politikalarıyla da pazar ülkelerini çeşitlendirerek tanıtım yapılmasını sağlayacaktır. Türkiye'nin 81 ilinin turizme kazandırılıp sezon sürelerini 12 aya yayarak potansiyelini ciddi anlamda artıracaktır.

5. KAYNAKÇA

- Kültür ve Turizm Bakanlığı - Sınır İstatistikleri Aylık Bülteni
- TURİZM İSTATİSTİKLERİ (ktb.gov.tr) ve <https://basin.ktb.gov.tr/TR-337547/turkiye-514-milyon-turist-ve-463-milyar-dolar-turizm-gelirine-ustasi.html>
- Türkiye İstatistik Kurumu - Turizm İstatistikleri <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Turizm-Istatistikleri-IV.Ceyrek-Ekim-Aralik-ve-Yillik,-2022-49606>
- <https://www.trthaber.com/haber/ekonomi/2023te-turist-sayisinda-rekor-beklentisi-725444.html>
- <https://www.trthaber.com/haber/ekonomi/turizm-sektorunden-2023te-rekor-beklentisi-742280.html>
- <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/turizm-den-2023te-50-milyar-dolar-gelir-bekleniyor/2720910>
- <https://www.dunya.com/sektorler/turizm/turizm-sektorunun-2028-yili-gelir-hedefi-aciklandi-haberi-684497#:~:text=T%C3%BCrkiye'nin%202022%20y%C4%B1%C4%B1nda%2046,300%20milyar%20dolar%20oldu%C4%9Funu%20a%C3%A7%C4%B1klad%C4%B1>
- <https://www.ensonhaber.com/seyahat/turkiye-en-cok-ziyaretci-almanyadan-geldi>
- <https://www.bloomberght.com/bakan-er-soy-bu-yil-hedef-60-milyon-turist-56-milyar-dolar-gelir-2324340#:~:text=K%C3%BClt%C3%BCr%20ve%20Turizm%20Bakan%C4%B1%20Mehmet,-milyar%20dolar%20gelir%20hedeflediklerini%20a%C3%A7%C4%B1klad%C4%B1>
- Schengen vizesinde yeni dönem geliyor: İlk aşama tamam! (dunya.com)

Şekil 2: 2023 ve 2028 Yılına Ait Türkiye'nin Turizm Hedefleri

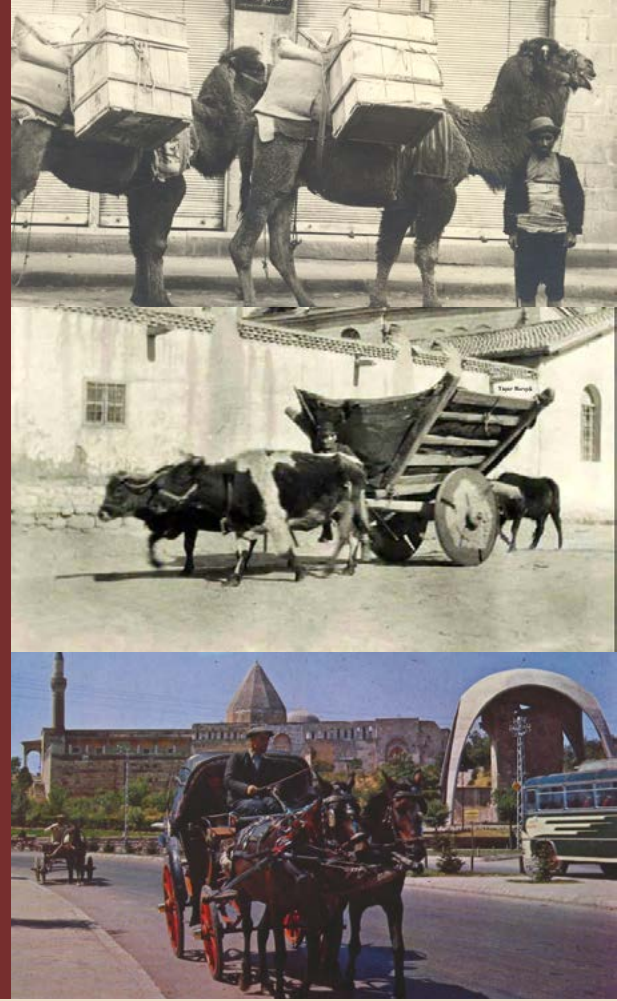
Turizm Geliri Hedefleri 2023- 56, 2024- 68, 2025- 77, 2026- 85.3, 2027- 93 ve 2028- 100 milyar dolar olarak belirlenmiştir.	Ziyaretçi Sayısı 2023- 60, 2024- 68, 2025- 74.3, 2026- 80, 2027- 85 ve 2028- 90 milyona kişi olarak beklenmektedir.	Kişi Başına Gecelik Harcama 2023'te 95 dolar olarak belirlerken 2028 yılında 118 dolar olarak planlanmıştır.	Turizm Geliştirme Ajansı'nın (TGA) katkısıyla Hollywood ortak yapımı film ve dizilerde tanıtım yapılması planlanmıştır.
Turizm Geliştirme Ajansı'nın 2022 yılında tanıtım bütçesine 140 milyon dolar ayırmıştır. 2023 yılında 170 milyon, 2028 yılında ise 225 milyon dolar olarak açıklanmıştır.	Türk Hava Yolları'nın 2023 yılında 173 milyon, Pegasus'un 60 milyon ve Sun Express'in 15 milyon koltuğu Türkiye için planlamışlardır.	İşletme belgeli yatak kapasitesinin 2023-1 milyon 962 bin, 2024- 2 milyon 30 bin, 2025- 2 milyon 100 bin, 2026- 2 milyon 153 bin, 2027- 2 milyon 203 bin, 2028- 2 milyon 250 bine ulaşacağı beklenmektedir.	11 şehirde Kültür Yolu Festivalleri düzenlenecektir. Her yıl 5 şehir eklenerek 2028 yılına kadar 36 şehirde festival yapılacaktır.
2028' kadar 9 ana tanıtım markası daha sisteme eklenerek, toplam 20 yeni markalaşan ürünün küresel tanıtımı yapılacaktır.	2023 yılında 7 halk plajı hizmete açılacaktır ve her yıl 7-8 plaj daha eklenerek tüm kıyı şehirlerinde halk plajlarının sayısı artırılabilecektir.	2030 yılına kadar toplamda 24 bin 500'e kadar artacak konaklama tesislerinin tümü üçüncü aşama sürdürülebilirlik kriterleri tamamlanmış olacaktır.	2023 yılında Michelin Rehberi'ne İstanbul'un dışında en az bir yeni il daha ekleneceği ve 2028 yılına kadar toplamda beş şehir olacağı planlanmıştır.

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KONYA'DA KULLANILAN ULAŞIM ARAÇLARI VE TOPLU TAŞIMACILIK TARİHİ

Mustafa AKGÖL

KTO Basın ve Halkla İlişkiler Müdür Yardımcısı
Yeni İpekyolu Dergisi Yazışları Müdürü

İnsanlık tarihinde at, eşek, deve ve siğir gibi hayvanları ulaşım aracı kullanılırken, tekerleğin icadından sonra bu süreç hızla gelişmiş. İlk zamanlarında kağnılar, daha sonra faytonlar, buharlı makinelerin icadı ile trenler, gemiler kullanılmaya başlanmış. Sonrasında icat edilen uçaklar, otomobiller, otobüsler derken toplu taşıma alanındaki alternatiflerin artması ile birlikte ulaşım artık günümüzde konforlu bir hale gelmiştir.

Coğrafyamızda Selçuklu ve Osmanlı dönemine baktığımızda siğir koşulu taşıt araçları, kağnılar, develer ve deve kervanları eşya, erzak ve tahılların taşındığı araçlar olarak bilinmektedir.

1900'li yıllar-

dan sonra ise icat edilen araçların çoğalması konforun artması, aynı zamanda ulaşım süreleri çok kısalmış dolayısıyla çok uzun mesafeler çok kısa zamanda ulaşılır hale gelmiştir. İnsanoğlu tekerleğin icadından bugüne nereye, nasıl gelmiş ulaşımın tarihini kısa kısa değerlendirerek, Konya özelinde geçmişten günümüze ulaşım araçları ile küçük bir nostalji yolculuğu yapacağız.

Siğir ve at koşulu araçlardan körüklü arabalara

1900'li yıllara gelinceye kadar Konya'da siğir koşulu taşıt araçları revaçta idi. Zamanla bunların yerini sürat bakımından at koşulu araçlar aldı. Konya'da ulaşım uzun yıllar ge-

rek şehir içi gerekse şehir dışında tatar ve yaylı arabalar ile sağlanmıştır. O devirlerde etrafı kapalı oda gibi olup, adına "Landon" denilen arabalar yavaş yavaş gözükmeye başlamış bu arabalar zamanla çoğalarak ve Cumhuriyetin kuruluşundan 1960 yıllara kadar hükümrانlığını sürdüren "körüklü arabalara" bıraktı.

At Arabaları ve Atlı Tramvaylar

Konya'da toplu ulaşım sisteminin tarihine inildiği zaman Konya'nın atlı tramvaylarının çok önemli bir yer tuttuğunu görürüz. Şöyle ki; Konya atlı tramvayı meşrutiyetten sonra, merhum Muhlis Koner'in ilk belediye başkanlığı zamanında, 1917 yılında Selanik'ten sökü-

lerek Konya'ya getirilmiş ve kurulmuştur. Atlı tramvayın güzergahı şöyledir; Tren İstasyonu'ndan Atatürk Anıtı'na sonra şehir içine iki kol halinde ile uzanmaktadır. Anıtta çift makasla başlayan kolun biri bugünkü duruma göre Gazi Lisesinin (Konya Lisesi) önünden geçer, daha sonra Atatürk Müzesini takiben eski Park Sineması önüne gelirdi. Park sineması ile eski ordu karargahı binası arasındaki bu yerde ikinci bir makas vardı. Ayrıca bu civarda zamanın buğday tüccarlarından gayrimüslim Arapoğlu'nun evi bulunduğundan bu makasa Arapoğlu Makası denmiştir. İstasyondan hareket eden tramvay, ilk ray değişimi Anıt makasında yaptıktan sonra, aksi yönden yani hükümet konağından ikinci hareket eden araba ile ikinci ray değişimini buradan yapardı.

1920'lerde Konya'da bisiklet

Tarihteki ilk bisikletin nerede, ne zaman ve kim tarafından icat edildiği hakkında farklı görüşler ileri sürülse de kaynaklara göre günümüzdeki tasarıma yakın ilk bisikleti Fransa'da 1790'lı yıllarda Comte de Sivrac'ın icat ettiği ifade edilmektedir. Konya'da ise bazı kaynaklara göre bisiklet sporunun 1920'li yıllara kadar uzandığı belirtilmektedir. Ülkemizde bisiklet sporundan söz edilince hemen hemen herkesin aklına şehrimiz gelir. Şöyle ki; Cumhuriyet'in ilanı

ile birlikte Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk sporuna verdiği önem bu spor dalında da kendini gösterir ve İstanbul, Ankara ile Konya'da bisikletçi sayısı hızla artar. Yani o yıllardan bu yana Konya'da bisiklet kullanılmakta olup günümüzde ise hem bisiklet yolu hem de bisiklet kullanımı hızlı bir şekilde artış göstermiştir.

İlk Otomobiller

Konya'da ilk otomobil 1. Dünya savaşı yıllarında Enver Paşa'nın makam otomobillerinden birini Konya Valiliği emrine vermesiyle birlikte görülür. Üstü tenteli, yandan vitesli, kabara lastikli, ekzoz kornalı ve karpitle ışıklandırılmış Avusturya malı (Puh) marka bir otomobildir. O zamanlarda günümüzün standartlarında yol diye bir şey olmadığından koşulu araçların açtığı çığırda devamlı gidip gelmekle tekerlerin geçtiği yerler derinleşmiş (badanalanmış) yolda gidip gelirdi. Kurtuluş Savaşı sırasında birkaç defa Konya'ya gelip giden Atatürk'e de bu otomobil Konya'dayken tahsis edilmiştir.

Konya piyasasında o tarihlerde taksi de "12 kadar külüstür- bas bir, kaldır iki tosla üç - dedikleri" "Fordlarla" bir iki Chevrolet otomobilleri vardı. Bu tarihlerde yani Cumhuriyetin ilk yıllarında Konya'daki oto acenteleri ise Chevrolet ve Delahi otoları acenteleri, Ford acenteleri Hafız ustada, Chevrolet acenteliği

merhum Mehmet Tuncer'de, Citroën acenteliği İspartalı Hüsnü Efendi de idi.

Toplu ulaşım ve Toplu Ulaşımın Otopüsüne geçiş

Belediyece yürütülen düzenli toplu ulaşım hizmetlerinin başlangıcı Muhsin Faik Dündar zamanında (1939-1946) 7 Mayıs 1946 Konya Elektrik A.Ş.'nin tasfiye edilerek Konya Belediyesi tarafından katma bütçeli Elektrik, Su, Otobüs (ESO) İşletmelerinin kurulmasıyla başlar. Aynı yıllarda alınan kiralık olarak çalışan 2 otobüse ilaveten belediye tarafından 2

adet Ford marka otobüs alınmıştır. Bu arada ilçelere ve diğer şehirlere yolcu taşınması için kurulan Konya'nın ilk otogarı Eski Garaj 1950 yılında hizmete girmiştir. Bu otogar daha sonra 1971 yılında Nalçacı'daki şimdiki Kule Site'nin olduğu yere taşınacaktır.

Belediye otobüsleri aynı yıllarda İstasyon ve Meram olmak üzere iki güzergahta sefer yapmaktadır. Belediye Başkanı Sıtkı Bilgin zamanında, 1958-1960 yılları arasında belediye tarafından 10 adet Ikarus marka otobüs alınarak otobüs sayısı artırılmıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarından 1960'lı yıllara kadar şehir içinde taşıt arabalarının %70'i koşulu at arabaları idi. Ve o zamanlarda koşulu at arabalarına "Antalya Arabası" deniyor ve yük bunlarla taşınıyordu. Yine bu yıllar arasında çok moda olan körüklü atlı arabalar çok uzun bir süre Konya'nın toplu taşımada çok önemli bir rol oynadılar. 1970'li yıllara kadar körüklü at arabalarının en önemli sorunlarından birisi de park sorunu idi. İşportacılar ile körük arabaları park sorunu yüzünden uzun bir süredir tartışıyorlardı. O zamana kadar körük arabası eski Gazi Mustafa Kemal Paşa İlkokulu önüne park ederlerdi. Motorlu araçlara sürücü yetiştirmek için de aynı yılda şoför okulu açılmıştır. Bu okuldan mezun olanlara belediye tarafından araba kullanabilir diye ehliyet verilmiştir. Körüklü at arabacıları Üçler Kabristanı Kışla Yolu üzerinde park yeri istediler. Ve belli bir süreden sonra triportörlerin ortaya çıkışından sonra istekleri kabul edildi.

1960'lı yıllarda kullanılan Körüklüler, Taksiler, Triportörler

1960-1970 yılları arasında bas bir kaldır iki tosla üç denilen vitessiz Ford marka taksiler hala kullanılıyordu. Bu araçlarla Meram'a gidip bir kahve içmek ve tekrar merkeze dön-

mek için 50 kuruş ücret gerekiyordu. 1972 tarihinde ise şehir merkezinden istasyona Körüklü at arabasıyla gidip gelmek için 25 kuruş ücret gerektirirdi.

Yine aynı senelerde Murat taksiler piyasaya çıkmış ve bir vatandaş aldığı Murat taksi ile demir yolunun doğu tarafındaki herhangi bir mahalleye gitmek 5 lira isteyince halk buna rağbet göstermiş. Daha sonraları şehir toplu ulaşımında minibüsler boy göstermeye başlamış ve en önemlisi 1970'li yıllardan itibaren Konya Belediyesi gün geçtikçe artan otobüs filosuyla toplu taşımacılıkta Konya'nın vazgeçilmez unsurlarından biri olmuştur. 1970'li yıllarda belediyeye ait otobüs sayısı 52'ye ve hat sayısı da 26 ya çıkmıştır. Bu yıllarda belediyenin sahip olduğu filonun dağılımı şu şekildedir; 10 Adet Magirus, 12 Adet 321 Mercedes, 20 Adet 352 Mercedes, 10 Adet 302 Mercedes'tir.

1968 yılında Kayalıpark'a yapılan hareket merkezi binasıyla otobüslerin merkezi Kayalıpark olmuş, 1977 yılında Aydınlık, 1978 yılında Meram, 1980 yılında Fuar, 1985 yılında Cumhuriyet, 1991 yılında Saman Pazarı ve 2003 yılında Erenköy Hareket Merkezleriyle toplu ulaşım ağı şehrin dört bir yanına yayılmıştır.

70'li Yılların Efsanevi Ulaşım Aracı Triportör (Arçelik)

Triportörler piyasaya çıkarak körük arabası saltanatına son verdiler. Ama triportörlerin saltanatı körüklü at arabaları kadar uzun olmadı. 1960-1970'li yıllarda da yük taşımacılığı ve insan taşımacılığının yapıldığı triportörler tarih oldu. Bir zamanların hatlı minibüsleri olarak da bilinen triportörlere o dönemde Arçelik, pırpır, gıgır, üç tekerli gibi isimler de verilmiş, fakat en sık kullanılan ismi ise Arçelik olmuştur. Bunun sebebi ise Çayıröva Tesislerinde 1968 yılında üretimine başlanan

"Arçelik" marka triportörler, yedek parça sorunu olmaması, bakım ve tamir masraflarının az olması ve yakıt tüketiminin ekonomik olması nedeniyle piyasada üç tekerlekli taşıma araçları sınıfında, yıllardan beri aranan marka olma özelliğini korumaktaydı. Halen bazı illerimizde bulunabilen Arçelik, 1 tona yakın yük taşıyabilmekte ve çok sık olmasa da kullanılmakta olan bir araçtır. Arçelik'e bir şoför yedi de yolcu olmak üzere toplam sekiz kişi taşınyordu. Arka kasada bulunan tahtadan yapılmış koltuklarıyla şehir içi taşımacılığının en önemli unsurlarıydı Arçelik'ler. Üç tekerden itibaren bu triportörleri kullanmak çok zordu, sık sık devrilme tehlikesi bulunur, bu yüzden yolcular ve yük dengeli bir şekilde taşınırdı. Düz yolda ve yokuş aşağı oldukça verimli olan bu araçlar, yokuş çıkarken ise birazda yolcuların fedakarlığı ile işini yapardı. At arabasından sonra dönemin en önemli taşıma aracı olan triportör, dünyanın bir çok ülkesinde de oldukça yoğun kullanılmakta, hatta üretimi ciddi boyutlara varan araç, doğu ülkelerinde resmi kurumlarda ve polis aracı olarak bile kullanılmaktadır. Bir zamanlar ülkemizde PTT kurumuna hizmet eden triportörler, yıldırım posta gönderileri için kurum önlerinde beşer onar adet sarı ve üzerlerinde de siyah yazılı "PTT Resmi Hizmet Mahsustur" ifadesi ile dar sokakların müdaviyeriydiler (Çakır&Özsoy:2007).

Toplu Ulaşım da Hafif Raylı Ulaşım Sistemi'ne Geçiş

Gelişen ve büyüyen, aynı zamanda göç alan kentimize, Selçuk Üniversitesi'nin İstanbul yolu üzerine kurulması değişik ulaşım alternatiflerini gündeme getirmiş ve 1983 yılında "Konya Kent içi Ulaşım Planı Sentez

ve öneriler Raporu" hazırlanmış, Bakanlıkça da onaylanarak benimsenmiştir. Aynı yıl Hafif Raylı Ulaşım Sistemi kurulması amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı'na başvurulmuştur. 29.03.1985 tarihinde bir yapılabirlik ön etüdü ile projenin yatırım programına alınması hususunda DPT'ye yeniden müracaat edilmiş, 03.10.1985 tarihinde de Yatırım Teşvik Belgesi alınmıştır. Uluslararası ihaleye çıkmış, ihale 15.05.1986 tarihinde sonuçlanmış, Alman Devlet kuruluşu Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) ile Türkiye Cumhuriyeti arasında 09.07.1987 tarihinde 38 Milyon DM. tutarında bir kredi anlaşması imzalanmış daha sonra yapılan mukavelelerle bu miktar artırılmıştır. Konya Raylı Sistem İşletmesinin temeli 13.07.1987 yılında atılmıştır. 28.09.1992'de Alaaddin-Cumhuriyet arasındaki 10,5 km'lik kısımda halka açık işletme ücretsiz olarak başlamış, daha sonra ücretli işletmeye ge-

çilmiştir. Sistemin Cumhuriyet Mah.-Kampüs arasındaki 8 km'lik kısmının da inşaat ve montaj işleri bitirildikten sonra 21.12.1995'de deneme seferleri başlamış ve 19.04.1996'da işletmeye alınmıştır. 16 Tramvay ile hizmete başlayan işletme, zaman içerisinde ihtiyaca binaen alımlar ile Tramvay filosu 60 adete ulaşmıştır.

Kaynakça:

- ÇAKIR, İbrahim, ÖZSOY, M. Fatih (2007). Yeni İpek Yolu Dergisi, Sayı: 228, s:52, Damla Matbaası, Konya.
- <https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/bisiklet-kim-ne-zaman-icat-etti>
- <https://atus.konya.bel.tr/otobus-tarihcesi>
- <https://www.yenimeram.com.tr/konya-nin-ilk-ulasim-araclari-491303.htm>
- Görseller:
- <http://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?t=30449&start=0>
- <https://www.altayli.net/turk-kulturunde-at-arabasi-at-arabalarinin-dili.html>

TÜRKİYE’NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

Nisan
2023
TÜFE

ENFLASYON

Yıllık
%43,68

Şubat
2023

İŞSİZLİK

İşsizlik Oranı
%10,0

Mart
2023

DIŞ TİCARET

İhracat Yıllık (%) İthalat Yıllık (%)
%4,4 %3,4

Şubat
2023

SANAYİ ÜRETİMİ ENDEKSİ

Yıllık Değişim
%-8,2

Nisan
2023

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

Aylık
%9,2

Mart
2023

KONUT SATIŞLARI

Yıllık
%-21,4

4. Çeyrek
2022

BÜYÜME

Çeyrek Büyüme Yıllık Büyüme
%3,5 %5,6

Mart
2023

BÜTÇE

Aylık Denge
-47,2 milyar TL

Nisan
2023

CARİ AÇIK

Aylık Denge
-8,7 milyar \$

Nisan
2023

KAPASİTE KULLANIMI

Aylık Değişim
1,9 puan

Nisan
2023

FİNANSAL YATIRIM

En Yüksek Getiri:
külçe altın
%7,15

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

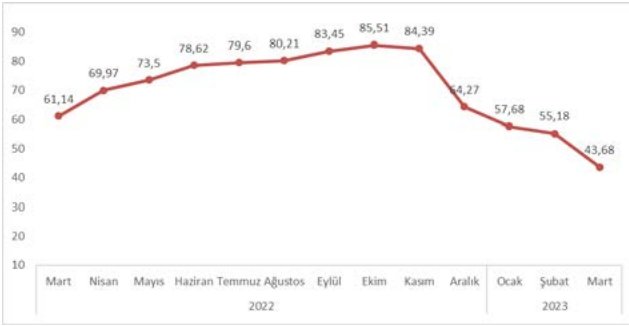
ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %43,68, aylık %2,39 oldu

TÜFE'deki (2003=100) değişim 2023 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %2,39, bir önceki yılın Aralık ayına göre %15,21, bir önceki yılın aynı ayına göre %43,68 ve on iki aylık ortalamalara göre %67,20 olarak gerçekleşti.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %52,11, aylık %0,81 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2023 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %0,81, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,11, bir önceki yılın aynı ayına göre %52,11 ve on iki aylık ortalamalara göre %105,50 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

İmalat Sanayi					
En Fazla Artan (Aylık)			En Az Artan (Aylık)		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Kuzu eti	21,47	1	Elektrik	-15
2	Dana eti	13,34	2	Likid hidrokarbonlar	-4,66
3	Karayolu ile şehirlerarası yolcu taşımacılığı	12,05	3	Margarin	-2,89

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Fazla Azalan (Aylık)		
S.	Ürün Adı	Oran (%)	S.	Ürün Adı	Oran (%)
1	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri	116,52	1	Kok ve rafine petrol ürünleri	-1,03
2	İçecekler	113,06	2	Ham petrol ve doğal gaz	13,47
3	Temel eczacılık ürünleri	93,61	3	Ana metaller	14,24

Kaynak: TÜİK

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2023 Şubat ayında işsizlik oranı %10,0

Hanehalkı İlgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2023 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 65 bin kişi artarak 3 milyon 514 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,2 puan artarak %10,0 seviyesinde gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

Mart ayında ihracat %4,4, ithalat %3,4 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2023 yılı Mart ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %4,4 artarak 23 milyar 595 milyon dolar, ithalat %3,4 artarak 31 milyar 936 milyon dolar olarak gerçekleşti. Mart ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %0,9 artarak 8 milyar 267 milyon dolardan, 8 milyar 341 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Mart ayında %73,2 iken, 2023 Mart ayında %73,9'a yükseldi.

İhracatta Almanya, ithalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı.

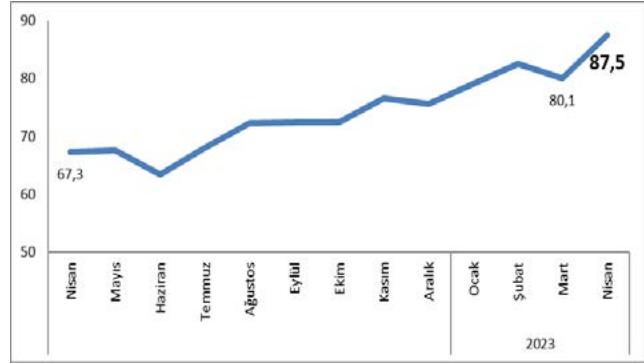
Mart ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 2 milyar 6 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 384 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 191 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 130 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 112 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %28,9'unu oluşturdu.

İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Mart ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 3 milyar 863 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 787 milyon dolar ile Çin, 2 milyar 694 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 408 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 393 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %41,2'sini oluşturdu.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2023 Nisan ayında tüketici güveni arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Nisan ayında bir önceki aya göre %9,2 oranında arttı. Mart ayında 80,1 olan endeks, Nisan ayında 87,5 oldu. Tüketici Güven endeksindeki artış; hanenin maddi durumu, maddi durum beklentisi, genel ekonomik durum ve dayanıklı tüketim malları harcama beklentileri değerlendirmelerinin azaldığı göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2023 yılı Mart ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 334 milyar TL, bütçe gelirleri 286,8 milyar TL ve bütçe açığı 47,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 289 milyar TL ve faiz dışı açık ise 2,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçesi 2022 yılı Mart ayında 68 milyar 972 milyon TL açık vermiş iken 2023 yılı Mart ayında 47 milyar 223 milyon TL açık vermiştir.

2022 yılı Mart ayında 42 milyar 34 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2023 yılı Mart ayında 2 milyar 148 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

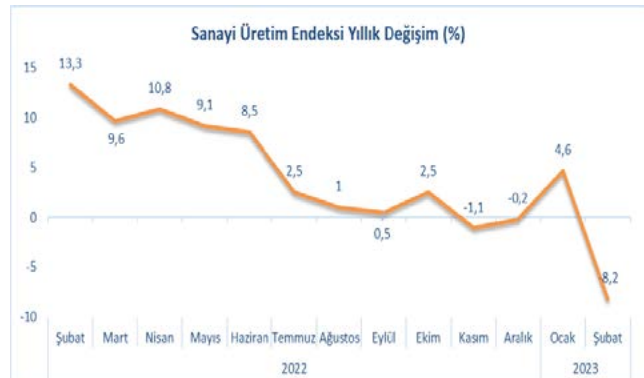
Kaynak: TÜİK

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2023 Şubat ayında sanayi üretimi yıllık %8,2 azaldı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2023 yılı Şubat ayında (yıllık);

- Madencilik ve taşocaklığı sektörü endeksi % 18,2,
- İmalat sanayi sektörü endeksi %8,2 ve
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %4,5 azaldı.

Kaynak: TÜİK

HAZIR BETON KONYA

“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA

Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70

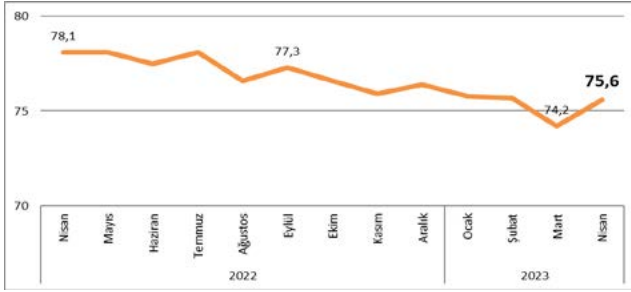
Fax: +90 (332) 346 16 12

www.konyahazirbeton.com.tr

konyahb@vicat.com.tr

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2023 Nisan ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 1,9 puan artarak yüzde 75,6 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: TÜİK

DÖNEMSEL GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

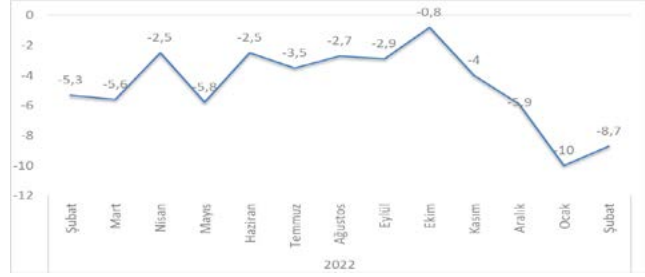
Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2022 yılında %5,6 arttı
Üretim yöntemine göre dört dönem toplamıyla elde edilen yıllık GSYH, zincirlenmiş hacim endeksi olarak (2009=100), 2022 yılında bir önceki yıla göre %5,6 arttı. Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYH, 2022 yılında bir önceki yıla göre %107,0 artarak 15 trilyon 6 milyar 574 milyon TL oldu. 2022 yılında kişi başına GSYH cari fiyatlarla 176 589 TL, ABD doları cinsinden 10.655 olarak hesaplandı. GSYH dördüncü çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, 2022 yılının dördüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,5 arttı.

Kaynak: TÜİK

CARİ AÇIK

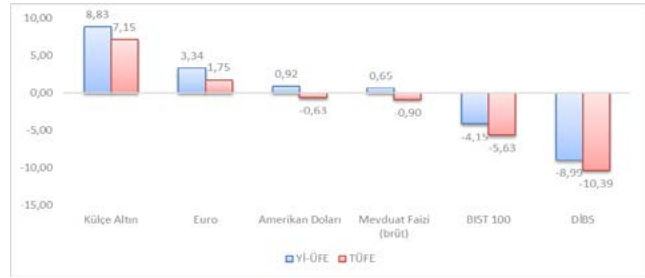
2023 Şubat ayında cari denge 8,7 milyar \$ açık vermiştir.
Şubat ayında cari işlemler hesabı 8.783 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 834 milyon ABD doları fazla vermiştir.

Kaynak: TÜİK

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

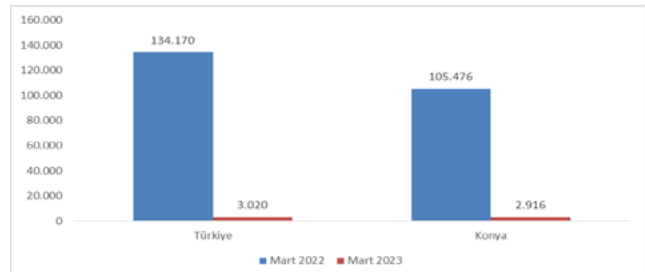
2023 Nisan ayında finansal yatırımlar araçları arasında aylık en yüksek reel getiriye %7,15 oranıyla külçe altında gerçekleşti. TÜFE ile indirildiğinde Euro %1,75 oranında yatırımcısına reel getiri sağlarken; Amerikan Doları %0,63, mevduat faizi (brüt) %0,90, BIST 100 endeksi %5,63 ve DİBS %10,39 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

Kaynak: TÜİK

KONUT SATIŞLARI

Türkiye genelinde Mart ayında 105 bin 476 konut satıldı
Türkiye genelinde konut satışları Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %21,4 azalarak 105 bin 476 oldu. Konut satışlarında İstanbul 18 bin 166 konut satışı ve %17,2 ile en yüksek paya sahip oldu. Konut satışları Ocak-Mart döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %11,5 azalışla 283 bin 215 olarak gerçekleşti. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %16,5 azalış göstererek 25 bin 262 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %24,0 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

MEZUNLARIMIZLA

Gurur Duyuyoruz

Mezunlarımız, mesleki sınavlardaki başarı sıralamaları ile daima zirvede!

Konya Ticaret Odası Üniversitesidir

karatay.edu.tr

KaratayUniversitesi

ktokaratay

ktokaratayuniversitesi

KARATAYUNIVERSITESI

ktokaratay

444 1251

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Perakende Güven Endeksi

Mart 2023'e göre

Konya

1,7 puan arttı

Türkiye

6,5 puan arttı

Nisan 2022'ye göre

Konya

3,9 puan arttı

Türkiye

19,8 puan arttı

Geçen aya göre;

Geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi

8,2 puan iyileşti

Mevcut stok düzeyi

2,6 puan arttı

Satış beklentisi

0,6 puan kötüleşti

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En yüksek artış: Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri sektörü (24,0 puan)
- En yüksek düşüş: Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri sektörü (5,8 puan)

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

Mart 2023'e göre

Konya

0,9 puan azaldı

Türkiye

7,8 puan arttı

Nisan 2022'ye göre

Konya

3,2 puan arttı

Türkiye

2,7 puan arttı

Geçen aya göre;

Geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimi

4,3 puan kötüleşti

Geçtiğimiz 3 ayda hizmet talebi

6,3 puan kötüleşti

Talep beklentisi

8,0 puan iyileşti

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- En hızlı artış: Posta ve telekomünikasyon hizmetleri sektörü (34,9 puan)
- En yüksek düşüş: Bilgisayar ve ilgili hizmetler sektörü (19,8 puan)

İnşaat Sektörü Güven Endeksi

Mart 2023'e göre

Konya

1,3 puan
arttı

Türkiye

0,8 puan
arttı

Geçen aya göre;

Mevcut siparişlerin durumu

2,0 puan kötüleşti

Nisan 2022'ye göre

Konya

10,3 puan
arttı

Türkiye

3,7 puan
arttı

İstihdam beklentisi

4,5 puan arttı

Geçen yılın aynı dönemine göre;

- Bina inşaatı sektörü 6,0 puan arttı
- Bina dışı yapıların inşaatı sektörü 18,8 puan arttı
- Özel inşaat faaliyetleri sektörü 36,0 puan arttı

İstihdam İzleme Bülteni (Ocak 2023)

Şubat 2022'ye göre

Sigortalı ücretli çalışan sayısı

Konya

%5,4
arttı

Türkiye

%5,0
arttı

Çiftçi sayısı

Konya

%2,3
arttı

Türkiye

%1,9
azaldı

Esnaf sayısı

Konya

%1,9
arttı

Türkiye

%2,8
arttı

Kamu çalışanı sayısı

Konya

%4,9
arttı

Türkiye

%2,5
arttı

Dış Ticaret Bülteni (Mart 2023)

Şubat 2023'e göre

İhracat

Konya

%27,2
arttı

Türkiye

%26,5
arttı

İthalat

Konya

%27,6
arttı

Türkiye

%4,9
arttı

Mart 2022'ye göre

İhracat

Konya

%6,4
arttı

Türkiye

%1,7
arttı

İthalat

Konya

%75,2
arttı

Türkiye

%2,2
arttı

- En çok ihracat Rusya'ya (%8,7)
- En çok ithalat Çin'den (%24,3)

*Endeksi olumlu etkileyen hareketler yeşil, olumsuz etkileyenler kırmızı ile gösterilmiştir.

**Konya Ticaret Odası, her ay perakende sektöründen 300, hizmetler sektöründen 300 ve inşaat sektöründen 200 firmayla yüz yüze anketler yapmaktadır. Endeksler, anketlerden elde edilen veriler analiz edilerek hesaplanmaktadır.

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE
www.kto.org.tr

tepav

www.tepav.org.tr

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

MART-NİSAN 2023

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ NİSAN AYINDA İYİLEŞME KAYDETTİ

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Nisan 2023'te geçen aya ve geçen yıla kıyasla artmıştır. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumuna yönelik değerlendirmeler Nisan 2022'ye ve Mart 2023'e göre iyileşmiştir. Nisan 2023'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

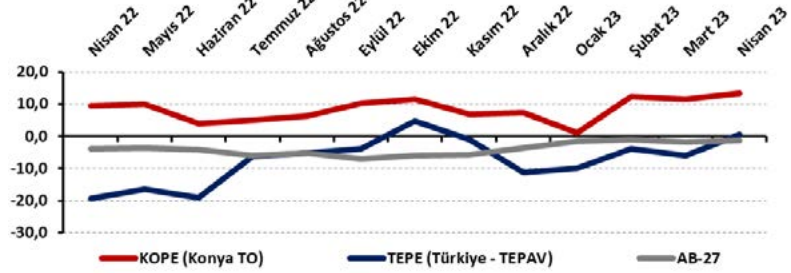
Konya'da perakende güveni geçen ve geçen yıla kıyasla arttı

Nisan 2023'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) 0,5 puan değerini alırken, KOPE 13,3 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 3,9 puan, TEPE 19,8 puan artmıştır. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 1,7 puan, TEPE ise 6,5 puan artış göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin yıllık artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 20,5 puanlık ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergesindeki 5,8 puanlık iyileşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğu yönündeki 14,6 puanlık değişim endekse olumsuz yansımıştır.

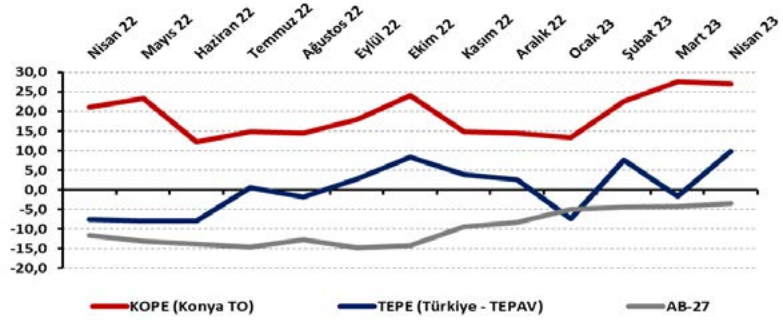
Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla kıyasla arttı

Nisan 2023'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 52,7'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 10,3 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 37'dir. Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Nisan 2022'ye göre 5,8 puan artarken, Mart 2023'e göre 0,6 puan azalmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya,

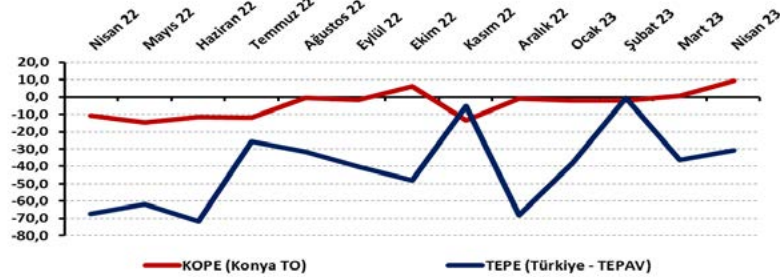
Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Nisan 2022 - Nisan 2023)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Nisan 2022 - Nisan 2023)

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Nisan 2022 - Nisan 2023)

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-10,8	-10,6	-8,9	-5,6	-7,9	0,4	5,2	8,8	19,4	10,6	8,7	8,1
2022	10,5	3,2	3,4	9,4	9,9	4,0	5,1	6,3	10,2	11,5	6,7	7,4
2023	1,0	12,2	11,6	13,3								

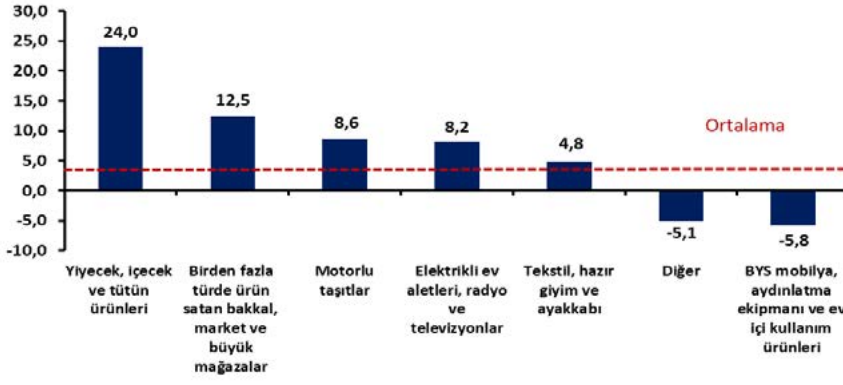
Tablo 2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	1,2	-1,4	1,1	1,8	0,4	31,1	33,6	23,4	44,9	5,4	11,6	10,7
2022	18,1	16,5	11,3	21,1	23,3	12,1	14,9	14,5	17,9	24,0	14,8	14,4
2023	13,4	22,5	27,5	26,9								

Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-44,7	-63,3	-34,7	-23,0	-51,0	-37,4	-26,3	-4,7	24,7	11,7	-1,0	16,0
2022	2,0	-13,7	-6,0	-10,7	-14,7	-11,7	-12,0	-0,3	-1,7	6,3	-13,3	-1,0
2023	-2,0	-2,0	0,7	9,3								

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE'nin Nisan 2023'te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

Nisan 2023'te Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı geçen yıla kıyasla arttı

Nisan 2023'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 8,6 puan, geçen yılın aynı ayına göre 20,0 puan artış kaydederek 9,3 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Nisan 2023'te yüzde 28,3 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 19'dur. KOPE anketine katılanların yüzde 52,7'si ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Perakende güveni Nisan ayında en fazla "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektöründe arttı

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Nisan ayında geçen yılın aynı dönemine göre "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "motorlu taşıtlar", "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" ve "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörlerinde ortalamanın üzerinde; "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" ve "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürün-

leri" sektöründe yüzde 5,8 puanlık daralma görülmektedir.

Konya perakendesinde sipariş, satış ve istihdam beklentileri geçen yıla kıyasla arttı

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Nisan 2023'te, "mevcut stok düzeyi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri dışındaki tüm göstergelerde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Mevcut stok düzeyi" ve "önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Şubat 2023'e kıyasla olumlu yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise artmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "mevcut stok düzeyi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler iyileşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise azalmıştır.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumlu yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 2,4 puan ve Euro Bölgesi'nde ise 4,0 puan iyileşmiştir. En fazla artış Malta'da olurken, Malta'yı Yunanistan ve Türkiye takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güveninin 19,8 puanlık artışı ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının üzerinde değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Nisan 2022'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2022'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Nisan 2023
Malta	31,0	36,3
Yunanistan	26,0	25,0
Türkiye	19,8	0,5
Hırvatistan	18,0	19,8
İspanya	14,1	8,9
Litvanya	10,4	7,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	9,8	-1,2
İtalya	8,1	17,1
Arnavutluk	7,6	11,5
Karadağ	7,5	12,4
Danimarka	5,5	-11,7
Fransa	5,4	-5,9
Finlandiya	5,0	-1,0
Letonya	4,7	6,1
Makedonya Cumhuriyeti	4,7	2,3
Euro Bölgesi-20	4,0	-1,0
Hollanda	3,3	5,7
Portekiz	3,1	6,0
AB-27	2,4	-1,4
Çek Cumhuriyeti	1,1	16,8
Bulgaristan	1,0	18,0
Sırbistan	0,9	10,3
Polonya	0,2	-0,2
Romanya	0,1	2,5
Almanya	-1,8	-12,7
Macaristan	-7,7	-13,4
Slovenya	-8,0	18,3
Avusturya	-9,1	-12,9
Estonya	-10,6	4,2
Belçika	-16,5	-12,1
Slovakya	-17,0	6,1
İsveç	-32,4	-14,1
İsveç	-41,2	-15,6

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 04/2022	KOPE (Konya) 04/2023	KOPE (Konya) 04/2023	Bir önceki aya göre değişim 04/2023	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 04/2023	TEPE (Türkiye) 04/2023
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-10,2	2,1	10,3	8,2	20,5	-20,3
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	17,3	5,3	2,7	-2,6	-14,6	12,1
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	7,0	10,4	16,3	5,9	9,3	-1,1
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	21,1	27,5	26,9	-0,6	5,8	9,8
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	3,3	4,3	8,7	4,4	5,4	0,0
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	35,7	29,0	33,0	4,0	-2,7	94,9
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-10,7	0,7	9,3	8,6	20,0	-30,6
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-9,1	-25,5	-5,1	20,4	4,0	-0,2

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

MART-NİSAN 2023

Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki döneme ilişkin talep artışı beklentileri olumlu

Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri Nisan 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre 8,7 puan, bir önceki aya göre 8,0 puan artarak 45,0 puan değerini almıştır. Diğer bir ifadeyle, Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 53,3'ü önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 8,3'ü talepte düşüş beklendiğini dile getirmiştir.

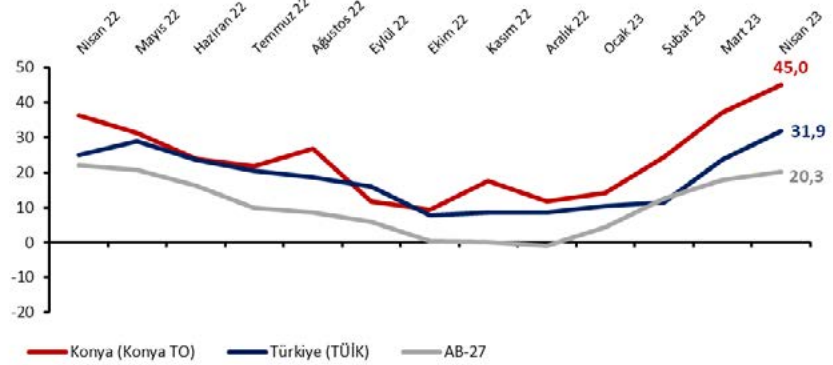
Geçen aya ve yıla göre güven endekslerindeki en hızlı artış posta ve telekomünikasyon sektöründe gerçekleşti

Nisan ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, sektörel güvenin "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" ve "hizmet faaliyetleri", "finansal hizmetler", "ulaştırma hizmetleri" ve "bilgisayar ve ilgili hizmetler" sektörlerinde gerilediği, posta ve telekomünikasyon, danışmanlık ve yayıncılık faaliyetlerinde ise 20 puanın üzerinde artışlar gerçekleştiği görülmektedir. Diğer yandan geçen aya göre değişimlere bakıldığında, "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" sektörü 10,5 puan ile güveni en fazla gerileyen sektör olurken, "posta ve telekomünikasyon" 22,2 puan artış ile en olumlu görünüme sahip sektör olmuştur.

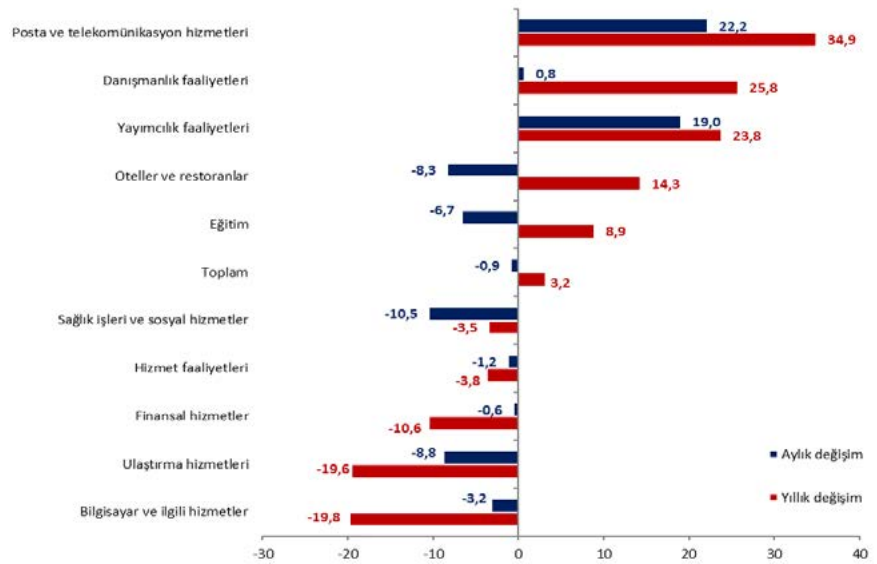
Nisan ayında geçen yıla göre talep yetersizliği ve finansal koşulların faaliyetlerini kısıtladığını belirtenlerin oranı geriledi

Konya'da hizmetler sektöründeki firmaların faaliyetlerini kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeleri geçen yıla göre karşılaştırıldığında, iş gücü eksikliği ve diğer faktör-

Şekil 1. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Nisan 2022 - Nisan 2023)

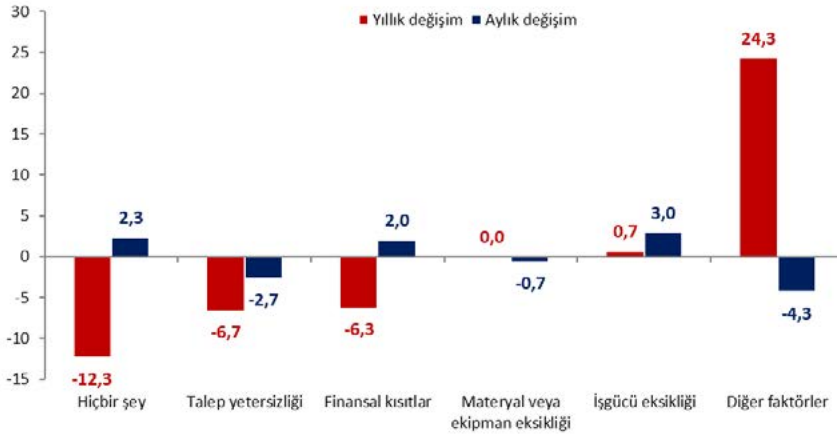
Şekil 2. Alt sektörler bazında endeksin Nisan 2023'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

Tablo 1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	11,3	22,3	28,3	14,4	33,0	50,7	49,7	41	18	-7	9,7	-2,7
2022	37,3	41,7	34,7	36,3	31,3	24,0	21,7	26,7	11,7	9,3	17,7	11,7
2023	14,0	24,3	37,0	45,0								

Şekil 3 Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Nisan 2023'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

leri belirtenlerin oranında geçen yıla göre artış gözlenirken, finansal kısıtlar ile talep yetersizliğini belirtenlerin oranı azalmıştır. Nisan ayında değerlendirme anketine katılan firmaların yüzde 13,0'u finansal koşullar, yüzde 9,3'ü talep yetersizliği, yüzde 4,0'ü işgücü eksikliğinin, yüzde 1,3'ü ise materyal ve ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtmiştir. Faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin diğer faktörler olduğunu ifade edenlerin oranı yüzde 58,7 olurken, kısıtlayıcı faktör olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 13,3'tür.

Konya hizmetler sektörünün geçmiş döneme ilişkin değerlendirmeleri Türkiye genelinden daha olumsuz, gelecek 3 ayda hizmetlere olan talep beklentileri ise daha güçlü

Konya ve Türkiye geneli, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri bazında karşılaştırıldığında, Nisan ayında geçtiğimiz döneme yönelik değerlendirmelerde Konya'da olumsuz değerlen-

dirmelerin Türkiye'ye kıyasla daha ağırlıkta olduğu gözlenmektedir. Diğer taraftan, gelecek döneme ilişkin hizmetlere olan talep beklentilerinin Konya'da Türkiye genelinden daha güçlü olduğu ancak, bunun istihdam tahminlerine aynı ölçüde yansımadağı görülmektedir. Gelecek üç ayda toplam çalışan sayısının artış beklentileri Türkiye genelinde belirgin bir şekilde daha yüksektir. Gelecek üç ayda satış fiyatlarındaki artış beklentileri ise hem Türkiye genelinde hem de Konya'da güçlüdür.

Nisan ayında Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin yıllık değişimi AB-27 ortalamasının üstünde

AB ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 12 ülkede yükseldiği; bölge ortalamalarının da Euro Bölgesi'nde 1,7 puan, AB-27'de 3,0 puan gerilediği görülmüştür. Türkiye ise 2,7 puan gerileme ile AB-27 ortalamasının üstünde değer almıştır.

Tablo 3. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Nisan 2022'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2022'ye göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Nisan 23
Malta	29,9	43,9
Yunanistan	24,4	35,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	15,8	26,2
Litvanya	14,5	7,3
Makedonya	11,2	14,3
Bulgaristan	9,1	13,5
İtalya	9,0	10,1
Letonya	6,7	3,5
Hırvatistan	5,7	32,5
Karadağ	5,0	29,2
Arnavutluk	4,0	19,1
Polonya	0,5	-6,9
İspanya	-0,4	17,8
Sırbistan	-0,8	8,2
Euro Bölgesi-19	-1,7	11,1
Slovenya	-2,0	18,5
Portekiz	-2,4	19,8
Türkiye	-2,7	24,6
Almanya	-2,7	15,4
AB-27	-3,0	9,8
Romanya	-3,7	3,2
Finlandiya	-4,0	4,0
Belçika	-4,1	11,1
Estonya	-5,2	-6,6
Fransa	-6,5	-0,6
Avusturya	-8,2	10,3
Slovakya	-9,7	0,
Hollanda	-9,9	6,9
Danimarka	-11,6	-0,5
Macaristan	-12,4	-9,2
Çek Cumhuriyet	-14,3	20,8
İsveç	-29,0	2,7
İrlanda	*	*

Tablo 3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 04/2022	Konya (Konya TO) 03/2023	Konya (Konya TO) 04/2023	Bir önceki aya göre değişim 04/2023	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 04/2023	Türkiye (TÜİK) 04/2023
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-5,0	1,3	-3,0	-4,3	2,0	13,0
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-2,0	3,3	-3,0	-6,3	-1,0	15,2
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	36,3	37,0	45,0	8,0	8,7	31,9
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	0,3	-0,3	-3,3	-3,0	-3,7	5,7
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	6,0	4,7	4,7	0,0	-1,3	28,1
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	38,0	28,3	37,7	9,3	-0,3	38,4
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	2,7	5,7	18,3	12,7	15,7	

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

MART-NİSAN 2023

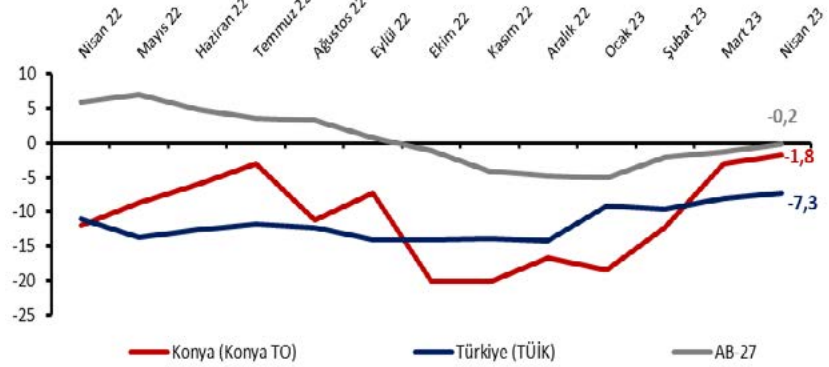
NİSAN AYINDA KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVENİ ARTTI

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, 2023 yılı Nisan ayında geçen yıla göre 10,3 puan, bir önceki aya göre 1,3 puan artarak -1,8 puan değerini almıştır. Söz konusu değişimde Mart ayına göre gelecek dönem istihdam beklentilerinin güçlenmesi etkili olmuştur. Diğer yandan endeks, Eylül 2021'den bu yana olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almakta olup, Nisan ayında da negatif görünümünü korumuştur.

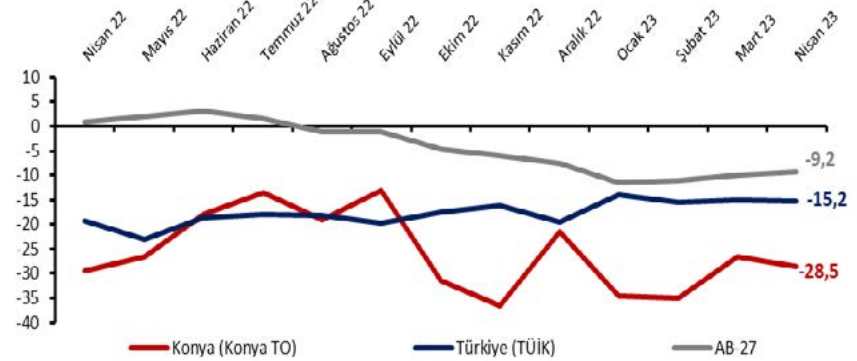
İnşaat sektörü güven endeksleri Konya, Türkiye ve AB-27'de artmıştır

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Nisan 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre 10,3 puan, bir önceki aya göre 1,3 puan artarak -1,8 puan değerini almıştır. Diğer taraftan, Nisan 2023'te Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -7,3 puan, AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise -0,2 puan değerini almıştır. Nisan ayında inşaat sektörü güven endeksi Konya, Türkiye ve AB-27'de artmıştır. Endeksler, Türkiye genelinde Temmuz 2020, Konya'da ise Eylül 2021'den sonra kötümser algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler alırken, AB-27'de ise Mart 2021'den sonra ilk kez Ekim ayında negatif değer almış, Nisan ayında da tüm endekslerde negatif görünüm korunmuştur.

Şekil 1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Nisan 2022 - Nisan 2023)

Şekil 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Nisan 2022 - Nisan 2023)

Tablo 1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-15,0	-10,3	-9,0	-4,3	18,3	1,25	1,5	0,3	-9,8	-24	-13,8	-27,3
2022	-8,5	-8,5	-7,5	-12,0	-8,8	-6,0	-3,0	-11,3	-7,3	-20,3	-20,3	-16,8
2023	-18,5	-12,3	-3,0	-1,8								

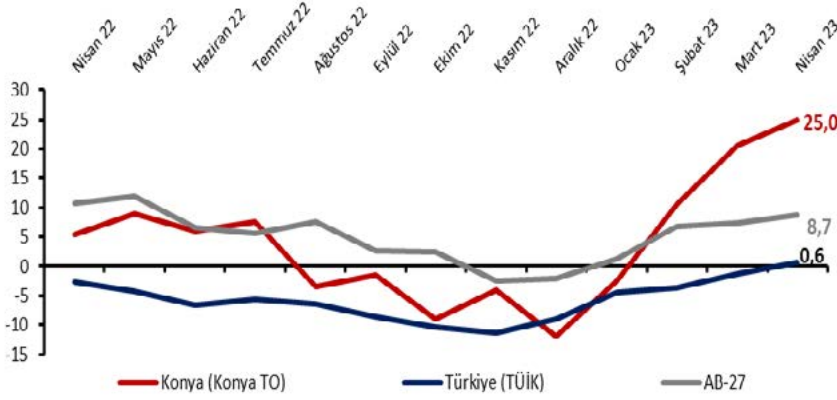
Tablo 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	-34,5	-34,0	-42,0	-33,0	-1,0	-14,0	-5,5	0,5	-14,6	-32,0	-26,0	-44,5
2022	-30,0	-26,0	-32,0	-29,5	-26,5	-18,0	-13,5	-19,0	-13,0	-31,5	-36,5	-21,5
2023	-34,5	-35,0	-26,5	-28,5								

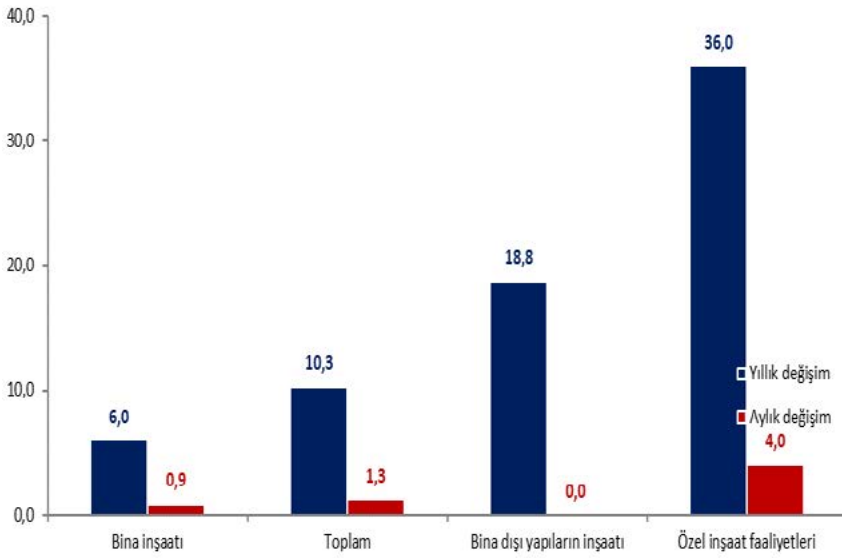
Tablo 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2021	4,5	13,5	24,0	24,5	37,5	16,5	8,5	0,0	-5,0	-16,0	-1,5	-10,0
2022	13,0	9,0	17,0	5,5	9,0	6,0	7,5	-3,5	-1,5	-9,0	-4,0	-12,0
2023	-2,5	10,5	20,5	25,0								

Şekil 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (% arttı - % azaldı)(Şubat 2022 - Şubat 2023)

Şekil 4. Alt sektörler bazında endeksin Şubat 2023'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Mevcut siparişlerin mevsim normallerinin üstünde olduğuna yönelik değerlendirmeler azalırken...

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumuna yönelik değerlendirmelerin dağılımından hesaplanan denge değeri geçen yılın aynı dönemine göre 1,0 puan artarken, geçen aya göre ise 2,0 puan azalarak -28,5 değerini almıştır. Mevcut siparişlerin durumuna yönelik değerlendirmeler geçen yıla göre AB-27'de gerilemiş, Türkiye de ise iyileşmiştir.

...gelecek üç ayda çalışan sayısının artacağını bekleyenlerin sayıları yükseliyor

Önümüzdeki üç aydaki çalışan sayısı beklentilerinin dağılımından hesaplanan denge değeri Nisan 2023'te geçen yılın aynı dönemine göre 19,5 puan, geçen aya göre 4,5 puan artarak 25,0 puan olmuştur. İlgili alt endeks, Şubat ayından itibaren olumlu beklentilerin ağırlıkta olduğu pozitif değerler almakta olup sonrasında iyileşme hızlanarak devam etmektedir. Geçen aya göre değerlendirildiğinde, önümüzdeki döneme ilişkin çalışan sayısı beklentisinin AB-27 ve Türkiye genelinde de arttığı gözlenmektedir.

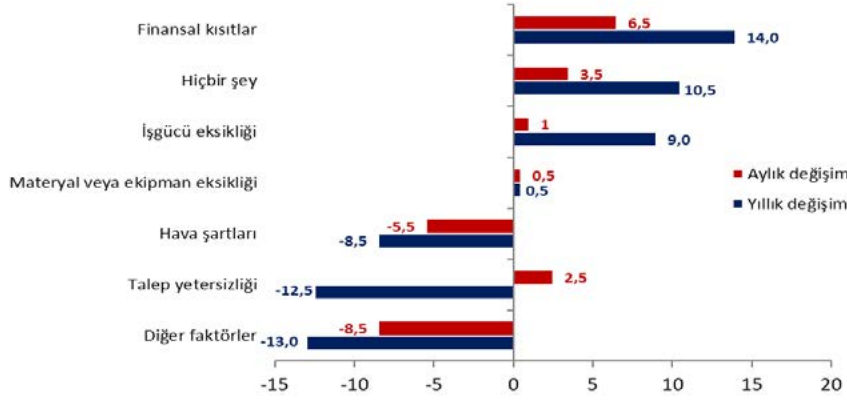
Nisan ayında tüm alt sektörlerde güven arttı; geçen aya göre en yüksek artış özel inşaat faaliyetlerinde gerçekleşti

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksinde alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Nisan 2023'te geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektör faaliyetlerinde güvenin arttığı gözlenmektedir. Yıllık ve aylık değişimlerde "özel inşaat faaliyetleri" alt

Tablo 4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 04/2022	Konya (Konya TO) 03/2023	Konya (Konya TO) 04/2023	Bir önceki aya göre değişim 04/2023	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 04/2023	Türkiye (TÜİK) 04/2023
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-25,0	-5,5	-3,0	2,5	22,0	-1,3
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-29,5	-26,5	-28,5	-2,0	1,0	-15,2
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	5,5	20,5	25,0	4,5	19,5	0,6
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	31,5	36,5	79,5	43,0	48,0	26,3
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	41,0	56,5	41,0	-15,5	0,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-2,5	-6,5	-5,0	1,5	-2,5	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-29,5	0,5	16,0	15,5	45,5	

Şekil 5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Şubat 2023'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

sektöründe değişimler büyük oranlı gerçekleşmiştir; ilgili alt endeks aylık olarak 4,0 puan, yıllık olarak 36,0 puan artmıştır. "Bina inşaatı" sektörü hem aylık hem de yıllık olarak artmasına rağmen değişim, toplam değişimin altında kalmıştır.

Nisan ayında finansal koşulların kısıtlayıcı olduğu değerlendirmeleri güçlendi

Konya'da inşaat sektörü firmalarının faaliyetlerini kısıtlayan faktörler incelendiğinde, Nisan 2023'te firmaların yüzde 43,5'i finansal kısıtları, yüzde 17,0'si hava şartlarını, yüzde 11,5'i talep yetersizliğini, yüzde 10,5'i işgücü eksikliğini, yüzde 2,0'si ise materyal ve ekipman eksikliğini neden göstermektedir. Diğer taraftan, söz konusu değerlendirmeler geçen yıla göre kıyaslandığında, finansal kısıtları, materyal ve ekipman eksikliğini ve işgücü eksikliğini belirtenlerin oranı artarken, talep yetersizliği ve hava şartlarını belirtenlerin oranı gerilemiştir.

Konya inşaat sektöründe gelecek dönem istihdam ve satış fiyatında artış beklentileri Türkiye genelinden daha güçlü

Konya ve Türkiye inşaat sektörü güven endeksleri soru bazında karşılaştırıldığında, Konya'da mevcut siparişler ve geçmiş üç ayda inşaat yapma faaliyetlerine ilişkin değerlendirmelerin Türkiye geneline kıyasla daha kötümser olduğu gözlenmektedir. Diğer yandan, gelecek dönem istihdam beklentileri ile gelecek dönem satış fiyatında artış beklentileri daha güçlüdür. Konya özelinde ise, en olumsuz görünüm mevcut siparişlere yönelik iken, en güçlü artış beklentisi ise gelecek üç ayda satış fiyatlarına ilişkindir.

Nisan ayında İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yıla kıyasla Türkiye'de yükselirken Avrupa Birliği'nde geriledi

Eurostat tanımına göre AB ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endekslerinin yıllık değişimleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 16 ülkede artarken kalan tüm ülkelerde gerilediği, bölge ortalamalarındaki değişimin de Euro Bölgesi'nde -5,0 puan, AB-27'de ise -6,1 puan düzeylerinde gerçekleştiği görülmüştür. Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi değişimi 3,7 puan değişim ile bölge ortalamalarının üstündedir.

Tablo 5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Nisan 2022'ye göre)

Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2022'ye göre değişim	Nisan 23
Karadağ	22,5	7,8
Slovakya	20,0	0,5
Arnavutluk	16,2	-1,4
Yunanistan	11,5	4,9
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	9,7	-12,8
Malta	9,6	24,7
Portekiz	9,1	0,4
Bulgaristan	7,8	-4,4
Litvanya	7,2	-5
Letonya	5,6	-0,4
İspanya	4,2	11,4
Hırvatistan	4,2	14,6
Türkiye	3,7	-7,3
Sırbistan	3,6	-2,2
İtalya	2,4	8,5
Romanya	0,1	-6,7
Polonya	-2,5	-22,5
Euro Bölgesi-19	-5,0	3,1
Makedonya	-5,2	-9,2
Fransa	-5,6	1,2
Slovenya	-5,8	19,3
AB-27	-6,1	-0,2
Belçika	-7,2	1,8
Hollanda	-7,9	9,3
Danimarka	-10,1	-13,3
Almanya	-11,0	-2,7
Çek Cumhuriyeti	-15,0	-13,2
Macaristan	-15,6	-16
Estonya	-17,0	-7,5
Avusturya	-17,0	4,1
Finlandiya	-25,0	-18
İsveç	-26,5	-17
Lüksemburg	-32,8	-1,8
İrlanda	*	*

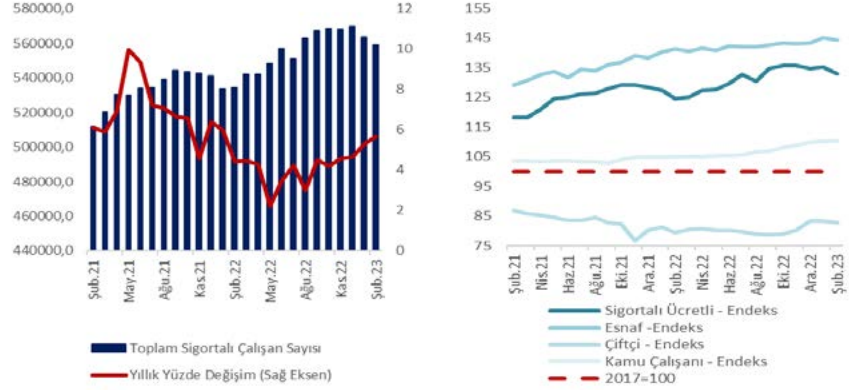
ŞUBAT AYINDA KONYA İSTİHDAMI TÜM ÇALIŞAN GRUPLARINDA GEÇEN AYA GÖRE GERİLEDİ

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan Şubat ayı kayıtlı istihdam istatistiklerine göre, Konya'da bir yılda toplam sigortalı çalışan sayısı 24 bin 946 (yüzde 4,7) artarak 559 bin 476 olmuş, geçen aya göre ise 4 bin 387 (yüzde 0,8) gerileme gerçekleşmiştir. İlgili dönemde Türkiye genelinde yıllık artış oranı yüzde 4,2 düzeyinde olup toplam sigortalı çalışan sayısı bir önceki aya göre 225 bin 300 artarak 23,1 milyon olmuştur. Konya'da çalışan sınıfı ayrımı incelendiğinde, istihdamın geçen aya göre tüm gruplarda daraldığı gözlenmektedir. Şubat ayında sigortalı ücretli istihdamında 0,9'luk bir azalış gerçekleşirken, esnaf grubunda yüzde 0,8, kamu çalışanlarında yüzde 0,2, çiftçi sayısında ise yüzde 0,6 düzeyinde gerileme olmuştur (Şekil 1). Diğer taraftan, Türkiye'de 7. sırada yer alan Konya'da faaliyet gösteren iş yeri sayısı da son bir yılda yüzde 2,5 oranında artış göstererek 52 bin 284'e ulaşmıştır. Bu dönemde, kadın istihdamı da yüzde 8,9 artarak 92 bin 089'a yükselmiş ve toplam istihdamdaki payı son bir yılda yüzde 24,5'ten yüzde 25,3'e çıkmıştır.

Konya'da sigortalı ücretli istihdamı yıllık olarak 18 bin 769 arttı

SGK verilerine göre Şubat 2023'te sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 16 milyon 799 bin, Konya'da ise 363 bin 425 olmuştur. Şubat 2022'den Şubat 2023'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 803 bin (yüzde 5), Konya'da ise 18 bin 769 (yüzde 5,4) artmıştır. Konya'da sigortalı ücretli istihdamı artışları Türkiye genelinden düşük seyrederken, Şubat 2023'te Türkiye genelinin üzerinde bir artış gerçekleşmiştir (Tablo 1 ve Şekil 2). Şubat 2022'den Şubat 2023'e sigortalı ücretli çalışan sayısı 71 ilde artmıştır. Konya, yüzde 5,4'lük artış oranı ile sigortalı ücretli çalışan sayısı en hızlı artan 44'üncü il olmuştur. Konya, Şubat ayın-

Şekil 1. Konya'da Toplam Sigortalı Çalışan Sayısı ve Değişimler

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2022 - Şubat 2023)

	Şubat 2023	Ocak 2023	Şubat 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Çalışan - Konya	363.425	366.845	344.656	-3.420	18.769	-0,9	5,4
Sigortalı Ücretli Çalışan - Türkiye	16.799.891	16.533.356	15.996.438	246.535	803.453	1,5	5,0

Şekil 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2021 - Şubat 2023)

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2022 - Şubat 2023)

	Şubat 2023	Ocak 2023	Şubat 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Konya	92.089	92.671	84.555	-582	7.534	-0,6	8,9
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Türkiye	5.538.007	5.484.784	5.147.988	53.233	390.019	1,0	7,6

da sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 9'uncu sıradadır.

Şubat 2023'te Konya'da sigortalı ücretli kadın istihdamı 92 bin 089 oldu; yıllık artışlar Türkiye genelinin üzerinde seyrediyor

Şubat 2023'te sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde yaklaşık 5,5 milyon, Konya'da ise 92 bin 089 olmuştur. Şubat 2022'den Şubat 2023'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 390 bin 19 (yüzde 7,6), Konya'da ise 7 bin 534 (yüzde 8,9) artmıştır. Son iki yıldır Konya'da kayıtlı kadın istihdam artışları Türkiye geneline kıyasla daha yüksek seyretmektedir ve toplam istihdam içerisinde kadın çalışanların payı Şubat 2022'de yüzde 24,5 iken Şubat 2023'te 25,3'e yükselmiştir. İlgili oranlar Türkiye genelinde, sırasıyla, yüzde 32,2 ve 33,0'dır (Tablo 2 ve Şekil 3).

Şubat 2022'den Şubat 2023'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 8,9'luk artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artan 76 il arasında kadın çalışan sayısı en hızlı artan 50'nci ildir. Konya, Şubat ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 9'uncu sıradadır.

Konya'da kayıtlı esnaf sayısı yıllık olarak bin 460 arttı

SGK verilerine göre Şubat 2023'te kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde yaklaşık 2,6 milyon olurken, Konya'da 77 bin 715 olmuştur. Şubat 2022'den Şubat 2023'e kayıtlı esnaf sayısında Türkiye'de 45 bin 177 (yüzde 1,8), Konya'da bin 460 (yüzde 1,9) artış gerçekleşmiştir (Tablo 3 ve Şekil 4).

Şubat 2022'den Şubat 2023'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,9'luk artış oranı ile esnaf sayısı artan 45 il arasında 9'uncu olmuştur. Konya, Şubat ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya'da kayıtlı çiftçi sayısı yıllık olarak 757 arttı

Şubat 2023'te tarım sektöründe çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,9 azalarak 487 bin 720 olmuştur. Konya'da ise yüzde 2,3 artış göstererek 34 bin 068 olarak gerçekleşmiştir. Şubat

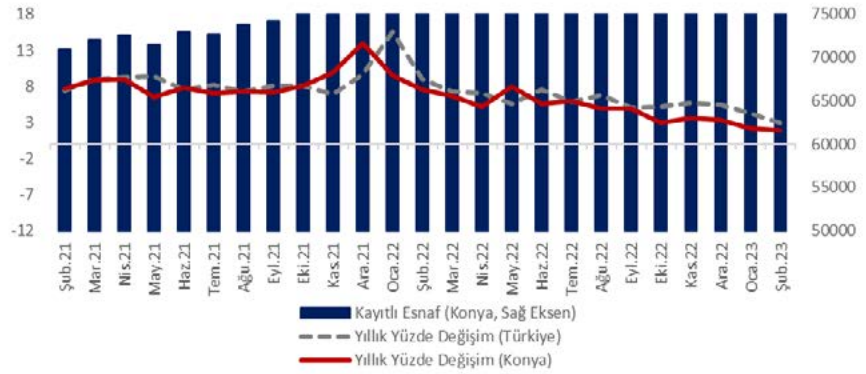
Şekil 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2021 - Şubat 2023)

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2022 - Şubat 2023)

	Şubat 2023	Ocak 2023	Şubat 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Esnaf - Konya	77.715	78.332	76.255	-617	1.460	-0,8	1,9
Kayıtlı Esnaf - Türkiye	2.573.890	2.611.322	2.528.713	-37.432	45.177	-1,4	1,8

Şekil 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2021 - Şubat 2023)

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2022 - Şubat 2023)

	Şubat 2023	Ocak 2023	Şubat 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Çiftçi - Konya	34.068	34.285	33.331	-217	757	-0,6	2,3
Kayıtlı Çiftçi - Türkiye	487.720	496.385	497.134	-8.665	-9.414	-1,7	-1,9

Şekil 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2022 - Şubat 2023)

2022'den Şubat 2023'e kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 9 bin 414 (yüzde 1,9) azalırken, Konya'da 757 (yüzde 2,3) artmıştır.

Konya, Şubat ayında kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 34 bin 068 çiftçi ile ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Şubat 2023 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 7,0'sini oluşturmaktadır.

Şubat 2022'den Şubat 2023'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 2,3'lük artış oranı ile kayıtlı çiftçi sayısı artan 20 il arasında en yüksek artışın gerçekleştiği 10'ncu il olmuştur.

Konya'da kamu çalışan sayısı yıllık olarak 3 bin 960 arttı

SGK verilerine göre Şubat 2023'te kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3,3 milyona yaklaşırken, Konya'da 84 bin 268 olarak gerçekleşmiştir. Şubat 2022'den Şubat 2023'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 78 bin 935 (yüzde 2,5), Konya'da 3 bin 960 (yüzde 4,9) artmıştır. Konya'da kamu sektöründe kayıtlı çalışan sayılarında Eylül 2021'de başlayan artış eğilimi hızlanarak devam etmektedir (Tablo 5 ve Şekil 6).

Şubat 2022'den Şubat 2023'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,9'luk artış oranı ile kamu çalışanı sayısı en hızlı artan 4'üncü il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır.

Konya'da iş yeri sayısındaki yıllık artış 2 bin 246'dır

Konya'da kayıtlı iş yerlerinin Türkiye toplamındaki payı yüzde 2,5'tir. Şubat 2023 itibarıyla iş yeri sayısı Türkiye genelinde yıllık olarak 49 bin 255 (yüzde 1,8) artarak 2,1 milyon olurken, Konya'da 2 bin 246 (yüzde 4,5) artmıştır. Konya'da kayıtlı iş yerlerinin COVID-19 salgını başlangıcı olan Nisan-Mayıs 2020 döneminde 45 bin düzeylerine gerilediği, sonrasında genel bir artış eğilimine girdiği, Şubat 2023 itibarıyla ise 52 bin 284 olduğu görülmektedir (Tablo 6 ve Şekil 7).

Şubat 2022'den Şubat 2023' iş yeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,5'lik artış oranı ile işyeri sayısı artan 67 il arasında 22'inci il olmuştur. Konya, Şubat ayında iş yeri sayısı en fazla olan iller arasında 7'inci sırada bulunmaktadır.

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2022 – Şubat 2023)

	Şubat 2023	Ocak 2023	Şubat 2022	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kamu Çalışanı - Konya	84.268	84.401	80.308	-133	3.960	-0,2	4,9
Kamu Çalışanı - Türkiye	3.273.798	3.274.646	3.194.863	-848	78.935	0,0	2,5

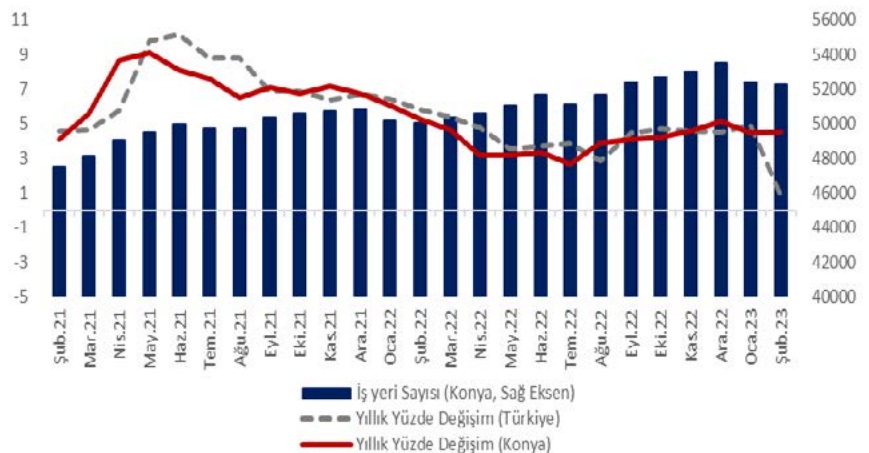
Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Şubat 2021 – Şubat 2023)

Tablo 6. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Şubat 2022 – Şubat 2023)

	Ocak 2023	Aralık 2022	Ocak 2022	Aylık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Yıllık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
İş Yeri Sayısı - Konya	52.284	52.404	50.038	-120	2.246	-0,2	4,5
İş Yeri Sayısı - Türkiye	2.120.558	2.084.078	2.071.303	36.480	49.255	1,8	2,4

Şekil 7. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Şubat 2021 – Şubat 2023)

KONYA DIŞ TİCARET BÜLTENİ

MART-NİSAN 2023

MART AYINDA İHRACAT YÜZDE 6,4, İTHALAT YÜZDE 75,2 ARTTI; İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI 68 PUAN GERİLEDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Mart 2023'te Konya'nın ihracatı 305,79 milyon dolar, ithalatı ise 197,52 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Mart 2022'ye göre 68 puan azalarak yüzde 21'e gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Mart 2023 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 68'sini karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 111 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).

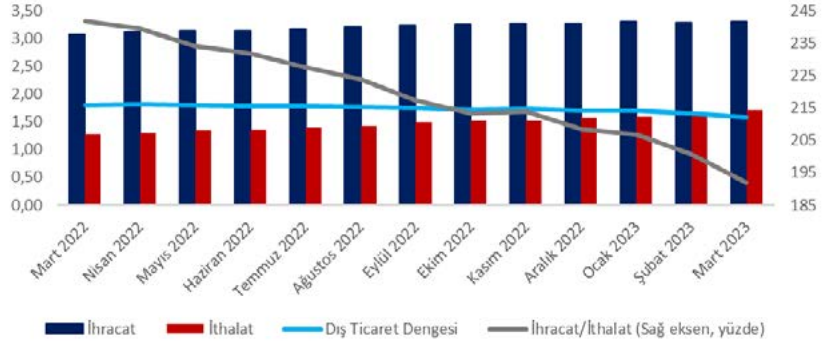
Konya'da ihracat geçen aya göre 65 milyon dolar arttı, yıllık bazda artış yüzde 6,4 düzeyinde gerçekleşti

Konya'da ihracat Şubat 2023'te 240,4 milyon dolar seviyesinde iken 2023 yılı Mart ayında bir önceki aya göre 65,4 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 18,4 milyon dolar artarak 305,7 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi, ithalata kıyasla, Mart ayında da düşük düzeyini korumaktadır (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Konya'da ithalatın artış hızı ihracatın üzerinde seyretmektedir

Şubat 2023'te 154,8 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Mart 2023'te bir önceki aya göre 42,7 milyon dolar, geçen yılın aynı ayına göre ise 84,8 milyon dolar

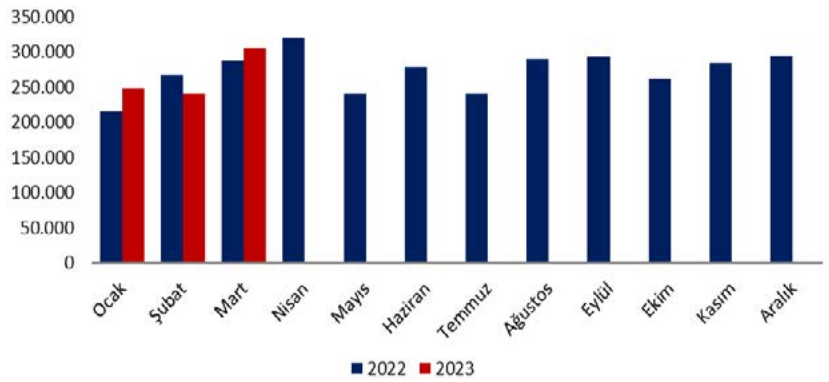
Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Mart 2022 - Mart 2023)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)
Türkiye	236.150	347.228	-111.078	583.379	68%	1,7%	2,2%
Konya	6.328	3.000	3.328	9.328	211%	6,4%	75,2%

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2022-2023 (1000\$)

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	278.989	240.473	290.262	293.626	262.699	284.373	294.455
2023	247.578	240.413	305.787									

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37.5%	37.6%	31.0%	26.2%	22.4%	17.9%	18.1%	14.9%	14.1%	12.6%	10.8%	9.1%
2023	9.7%	6.8%	7.2%									

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755
2023	133.732	154.823	197.523									

Tablo 5. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

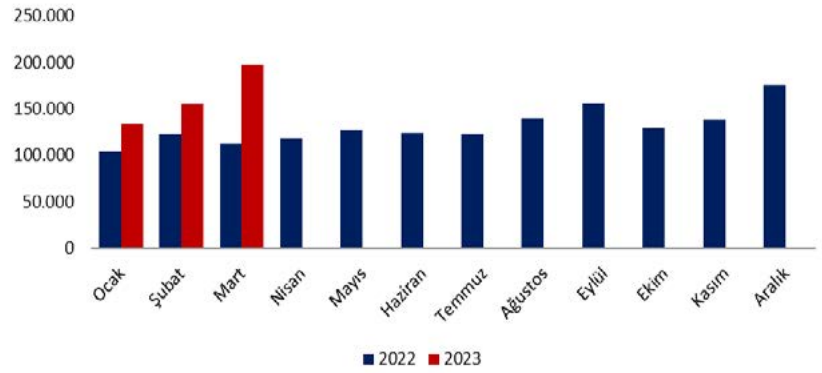
İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	33.9%	35.0%	25.0%	24.5%	25.9%	23.7%	25.8%	28.1%	30.2%	30.1%	25.6%	25.8%
2023	26.6%	26.1%	34.9%									

artarak 197,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Mart ayında, 2022 yılı geneline benzer olarak, ithalat geçen yılın üzerinde seyretmiştir ve yüksek artış hızları dikkat çekmektedir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Mart ayında "Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Mart 2023'te ihracat içinde yüzde 2,3'lük pay ile dokuzuncu sırada yer alan "Elektrikli makina ve

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Mart 2023
	Mart 2023	Mart 2022		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	107.008.344	82.878.391	272%	35,0%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	56.263.879	48.578.884	14,9%	18,4%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	20.008.290	17.403.573	-5,5%	6,5%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	13.465.516	6.733.258	-5,5%	4,4%
Demir veya çelikten eşya	12.506.604	10.399.378	9,4%	4,1%
Plastikler ve mamulleri	11.599.108	11.007.994	-5,2%	3,8%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	11.166.314	11.759.921	-23,0%	3,7%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	10.683.079	11.320.046	20,3%	3,5%
Kakao ve kakao müstahzarları	6.907.625	4.802.673	38,0%	2,3%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	5.108.690	6.567.103	9,3%	1,7%
Toplam	305.787.080	287.414.647	6,4%	100,00%

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Mart 2023
	Mart 2023	Mart 2022		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	33.361.316	2.846.151	1072,2%	16,9%
Plastikler ve mamulleri	33.216.441	22.837.258	45,4%	16,8%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	19.365.299	2.160.815	796,2%	9,8%
Demir ve çelik	15.759.518	7.314.269	115,5%	8,0%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	15.037.031	11.912.476	26,2%	7,6%
Hububat	11.958.553	15.289.232	-21,8%	6,1%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	7.246.718	3.438.853	110,7%	3,7%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	6.448.112	11.306.417	-43,0%	3,3%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	6.347.333	397.425	1497,1%	3,2%
Organik kimyasal ürünler	4.079.842	2.590.655	57,5%	2,1%
Toplam	197.522.684	112.746.895	75,2%	100,0%

cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" sektörünün ihracatı yüzde 38,0 artarak 6,9 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 3,6'lık payı olan "Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı" sektörü ihracatı en yüksek oranda daralan sektör olmuştur. Toplam ihracat içerisinde yüzde 35,0'lık payı ile "Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" sektörünün ihracatı Mart 2023'te 107 milyon dolara ulaşmıştır (Tablo 6).

Mart ayında "Şeker ve şeker mamulleri" sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Mart ayında 397 bin dolar düzeyinde olan "Şeker ve şeker mamulleri" sektörünün ithalatı, 2023 Mart ayında 6,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 3,2'ye ulaşmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 3,3 payı bulunan "Alüminyum ve alüminyumdan eşya" ithalatı en çok daralan sektördür (Tablo 7).

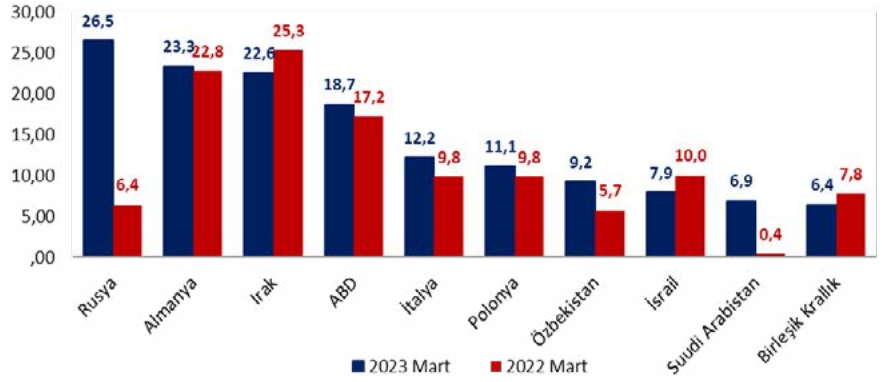
Mart ayında Konya'nın Rusya'ya ihracatı yüzde 313 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Mart 2023'te, ilk sırada yüzde 8,7'lik pay ile Rusya yer almaktadır. Konya'nın Rusya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre 20,1 milyon dolar artarak 26,6 milyon dolara ulaşmıştır. İsrail'e yapılan ihracat ise geçen yılın aynı ayına göre 2,2 milyon dolar azalmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 2,6 olarak gerçekleşmiştir. Mart ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Suudi Arabistan ve Rusya'dır. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında İsrail'den sonra yüzde 7,4 payı olan Irak'a ihracat yüzde 10,8 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Konya, Mart ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 15,9 milyon dolar artarak 48 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 24,3 olmuştur. Mart ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 12,9'luk pay ve 25,4 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Bu dönemde, Konya'da ABD'den yapılan ithalat 1,8 oranında gerilerken, Brezilya ve Ukrayna'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Şubat 2023, milyon \$)

Tablo 8. İhracat Partnerleri

	Partner Ülke	İhracat (\$) Mart 2023	Değişim (%) Mart 2022 - Mart 2023	Pay
1	Rusya	26.566.936	313,3%	8,7%
2	Almanya	23.335.109	2,1%	7,6%
3	Irak	22.640.015	-10,8%	7,4%
4	ABD	18.732.237	8,9%	6,1%
5	İtalya	12.243.652	24,3%	4,0%
6	Polonya	11.149.643	13,6%	3,6%
7	Özbekistan	9.215.902	60,9%	3,0%
8	İsrail	7.910.030	-21,6%	2,6%
9	Suudi Arabistan	6.925.049	19219,4%	2,3%
10	Birleşik Krallık	6.425.273	-17,9%	2,1%
	Diğer	160.643.234	-6,6%	52,5%
	Toplam	305.787.080	6,4%	100%

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Şubat 2023, milyon \$)

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Mart 2023	Değişim (%) Mart 2022 - Mart 2023	Pay
1	Çin	48.095.807	49,4%	24,3%
2	Rusya Federasyonu	25.460.831	256,2%	12,9%
3	Brezilya	21.140.923	11074,3%	10,7%
4	Ukrayna	14.961.852	901,0%	7,6%
5	İtalya	9.373.983	68,0%	4,7%
6	Almanya	9.036.344	31,7%	4,6%
7	Hindistan	6.960.740	137,3%	3,5%
8	İspanya	4.708.729	276,0%	2,4%
9	Tayvan	3.999.486	40,6%	2,0%
10	ABD	3.473.720	-1,8%	1,8%
	Diğer	50.310.269	3,3%	16,5%
	Toplam	197.522.684	75,2%	100%

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

TİCARET ODASI
Üniversitesi

MODERN KAMPÜS
Alanı

EN GÜNCEL
Teknolojiler

ŞEHRİN
MERKEZİNDEKİ
Üniversite

8 FARKLI
YABANCI DİL
İmkânı

YOĞUN
UYGULAMALI
Eğitim

Konya Ticaret Odası Üniversitesidir

karatay.edu.tr

KaratayUniversitesi

ktokaratay

ktokaratayuniversitesi

KARATAYUNIVERSITESI

0549 551 1251

444 1251

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

BİR ÜNİVERSİTE İKİ DİPLOMA

İNŞAAT
MÜHENDİSLİĞİ

MİMARLIK

Hayallerini İkiye Katla!

İki yüzden fazla Çift Anadal Programı seçeneği ile
ikinci bir meslek sahibi ol ve kariyerinde farkını ortaya koy!

Konya Ticaret Odası Üniversitesidir

karatay.edu.tr

444 1251